คู่มือการปฏิบัติงาน ของตำรวจสายตรวจ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

พ.ศ. 2553

พระบรมราโชวาทของ
พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

".....การจับผู้ร้ายนั้นไม่ถือเป็นความชอบ แต่เป็นการทำตามหน้าที่
ให้ครบถ้วนเท่านั้น.....แต่จะเป็นความชอบก็ต่อเมื่อได้คุ้มครองป้องกันเหตุร้าย
ให้ชีวิตและทรัพย์สินของข้าแผ่นดิน (ประชาชน)
ในท้องที่นั้นให้อยู่เย็นเป็นสุข....."

คำนำ

ตำรวจมีภาระหน้าที่อันยิ่งใหญ่ต่อสังคมและประเทศชาติในการรักษาความสงบเรียบร้อย ตลอดจนการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม รวมทั้งการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ซึ่งในการป้องกันอาชญากรรมนั้นถือว่าเป็นภารกิจหลักที่สำคัญของตำรวจที่จะต้องดำเนินการเพื่อควบคุมอาชญากรรมให้อยู่ในระดับที่สังคมยอมรับได้ หรือหากจะเกิดก็ต้องอยู่ในภาวะที่สามารถควบคุมได้ เมื่อมีการป้องกันอาชญากรรมได้เท่ากับว่าเป็นการลดความสูญเสียที่จะเกิดขึ้นกับเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิตของประชาชนได้ทั้งระบบ สิ่งสำคัญที่เป็นกลไกในการควบคุมอาชญากรรมนอกจากประชาชนจะต้องช่วยกันดูแลรักษาความปลอดภัยให้กับตนเองและชุมชนแล้ว ตำรวจสายตรวจยังนับว่าเป็นส่วนสำคัญในการป้องกันอาชญากรรม โดยอาจเปรียบตำรวจสายตรวจเป็นเสมือนกระดูกสันหลังของสำนักงานตำรวจแห่งชาติก็ว่าได้ ดังนั้นคุณภาพหรือศักยภาพของตำรวจสายตรวจจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ตำรวจที่มีความรู้ ความชำนาญในหน้าที่จะสามารถเป็นที่พึ่งของประชาชนได้อย่างแท้จริง ดังนั้นเพื่อให้ตำรวจสายตรวจทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานเดียวกัน สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของตำรวจสายตรวจขึ้นสำหรับเป็นกรอบและแนวทางในการปฏิบัติงานให้กับผู้ปฏิบัติหน้าที่งานป้องกันและปราบปรามเพื่อมุ่งสู่ผลสำเร็จตามเป้าหมาย ทำให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นต่อการทำงานของตำรวจและเป็นที่พึงพอใจของประชาชน

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือคู่มือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามรวมทั้งจะเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบงานสายตรวจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพื่อความสงบสุขของสังคมโดยรวมต่อไป

คณะทำงานจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของตำรวจสายตรวจ

กันยายน 2553

สารบัญ

		หน้า
คำนำ		
บทที่ 1	อำนาจและหน้าที่ของตำรวจสายตรวจ	1
บทที่ 2	ประเภทและการจัดสายตรวจ	9
บทที่ 3	มาตรการเชิงรุกในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม	21
บทที่ 4	การปฏิบัติในขณะเผชิญเหตุของสายตรวจ	43
บทที่ 5	กรณีศึกษาจากเหตุการณ์จริง	59
ภาคผนวก		
	- แบบสรุปรายงานผลการปฏิบัติของสายตรวจ	65
	- แบบรายงานผลการปฏิบัติของสายตรวจ	67
	- แผนการตรวจประจำวันของสายตรวจ	69
	- แผนการตรวจของสายตรวจ	70
	- ข้อมูลการตรวจเยี่ยมชุมชน	71
	- บันทึกการตรวจยึดรถ	74
	- บันทึกการจับ	75
	- บันทึกการค้นโดยมีหมายค้น	77
	- บันทึกการค้นโดยไม่มีหมายค้น	79
	- บัญชีสิ่งของที่ได้จากการค้น	81
	- บันทึกแสดงเหตุผลที่เข้าค้นโดยไม่มีหมายค้น	82
	- บันทึกรายงานเหตุผล และผลการค้นโดยไม่มีหมายค้น	83
	- แบบวิเคราะห์ข้อมูลคดีทำร้ายร่างกาย	84
	- แบบวิเคราะห์ข้อมูลเหตุ 111	85
	- แบบวิเคราะห์ข้อมูลเหตุ 121, 131, 141	86
	- แบบวิเคราะห์ข้อมูลรถที่ถูกโจรกรรม ประเภทรถจักรยานยนต์	87
	- แบบวิเคราะห์ข้อมูลรถที่ถูกโจรกรรม ประเภทรถยนต์ และรถบรรทุก	88
	- แบบวิเคราะห์ข้อมูลรถที่ถูกโจรกรรม ประเภทรถกระบะ และรถตู้	89
	- ข้อมูลท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับงานป้องกันปราบปราม	90
	- ข้อบกพร่องของการปฏิบัติหน้าที่งานป้องกันปราบปรามที่พบเสมอ	91

บทที่ 1
อำนาจและหน้าที่ของตำรวจสายตรวจ

ตำรวจ คือ "เจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้มีอำนาจและหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน"

อำนาจ คือ ความชอบที่จะกระทำได้ ที่มาของอำนาจ ได้แก่ บทบัญญัติของกฎหมาย จารีตประเพณี เป็นต้น

หน้าที่ คือ ภาระที่จะต้องกระทำ หน้าที่มาจากบทบัญญัติของกฎหมายและจารีตประเพณี

กิจกรรมในการรักษาความสงบเรียบร้อย ได้แก่ การสืบสวน การสอบสวน การป้องกัน การปราบปรามและการให้บริการแก่ประชาชน ระดับของความสงบเรียบร้อยนั้นก็คือ การไม่ละเมิดต่อบทบัญญัติของกฎหมาย

ประชาชนมีเสรีภาพในการกระทำได้ทุกอย่าง เว้นแต่มีกฎหมายบัญญัติไว้ห้ามกระทำ

สำหรับตำรวจนั้น ในการปฏิบัติหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยหรือการบังคับใช้กฎหมาย โดยหลักการตำรวจจะกระทำการใดอันเป็นการละเมิดต่อสิทธิของประชาชนไม่ได้ เว้นแต่ว่าจะมีกฎหมายบัญญัติไว้และตำรวจจะต้องกระทำการไปตามเงื่อนไขของกฎหมายที่กำหนดไว้

หลักฐานของการกระทำจะต้องเก็บบันทึกไว้เป็นข้อเท็จจริงและพัฒนาไปสู่การเป็นพยานหลักฐานต่อไป

สายตรวจกับการสืบสวน ตำรวจสายตรวจมีอำนาจในการสืบสวนทั่วราชอาณาจักร สายตรวจของสถานีตำรวจแห่งหนึ่งจะไม่ไปทำการสืบสวนคดีอาญาในอีกท้องที่หนึ่งก็ได้ โดยที่จะไม่เป็นความผิดฐานเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหน้าที่มิชอบ เพราะเป็นเรื่องของการมีอำนาจแต่ไม่มีหน้าที่ แต่สายตรวจที่กำลังตรวจอยู่ในท้องที่สถานีตำรวจของตนกำลังปฏิบัติหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อย จึงมีหน้าที่ในการสืบสวนคดีอาญาในท้องที่ของตนด้วย

วิธีการในการสืบสวนแบ่งได้ 2 กรณี คือ การสืบสวนที่เป็นการละเมิดสิทธิของประชาชน ซึ่งจะต้องพิจารณาว่ามีกฎหมายบัญญัติให้กระทำได้หรือไม่ หากไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้ก็กระทำไม่ได้ การสืบสวนอีกประเภทหนึ่ง คือ การสืบสวนที่ไม่ได้ไปละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้ใด กรณีเช่นนี้ สายตรวจสามารถกระทำการได้ เช่น การจอดรถสังเกตการณ์ การเข้าไปพูดคุยกับบุคคลต่าง ๆ

การสืบสวนคือ การแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐาน ซึ่งตำรวจได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ในส่วนนี้เรียกว่าการสืบสวนก่อนเกิดเหตุ และเพื่อทราบรายละเอียดแห่งความผิดในส่วนนี้เป็นการสืบสวนหลังเกิดเหตุ

ข้อเท็จจริงและหลักฐานที่ได้จากการสืบสวนก่อนเกิดเหตุนำไปใช้เป็นข้อมูลในการป้องกันปราบปรามและการให้บริการประชาชนต่อไป

ส่วนข้อเท็จจริงและหลักฐานที่ได้จากการสืบสวนหลังเกิดเหตุให้นำส่งพนักงานสอบสวนทำการสอบสวนข้อเท็จจริงและหลักฐานเหล่านี้จะเป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนต่อไป ตำรวจสายตรวจในขณะทำหน้าที่สืบสวนจะต้องมีการทำบันทึกไว้เป็นหลักฐานด้วย

บันทึก หมายถึง หนังสือที่ตำรวจจดไว้เป็นหลักฐานในการสืบสวน การจัดทำบันทึกอาจจะกระทำโดยการจดบันทึกในกระดาษ สมุดพก หรือบันทึกด้วยกล้องถ่ายรูปก็ได้

สายตรวจกับการสอบสวน การสอบสวน คือ การรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการของพนักงานสอบสวน ซึ่งทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหา เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำผิดมาฟ้องลงโทษ ดังนั้นสายตรวจจึงไม่ใช่พนักงานสอบสวนแต่เป็นเจ้าหน้าที่ผู้ทำการสืบสวนและอยู่ในฐานะผู้ช่วยเหลือพนักงานสอบสวน

สายตรวจกับการป้องกันอาชญากรรม หลักการของการป้องกัน คือ

1. ป้องกันมิให้มีอาชญากรรมเกิดขึ้นในท้องที่ที่รับผิดชอบ
2. หากมีเหตุเกิดขึ้นจะต้องไม่ก่อให้เกิดความรุนแรง ความรุนแรงวัดได้จากการสูญเสียชีวิต บาดเจ็บ ความเสียหายต่อทรัพย์สิน กระทบกระเทือนต่อจิตใจของประชาชน กล่าวคือ จะต้องยับยั้งไม่ให้เกิดความรุนแรง อันได้แก่ มาถึงจุดที่เกิดเหตุในเวลาอันสั้น มีความรู้ มียุทธวิธีในการยับยั้งไม่ให้เกิดความรุนแรง
3. กระทำการมิให้เกิดการลุกลามขยายวงของความเสียหายออกไป
4. สามารถแก้ไขสถานการณ์ได้ ควบคุมสถานการณ์ให้สู่ความปกติได้
5. สามารถเยียวยาแก้ไขให้กลับมาสู่สภาพเดิม หรือใกล้เคียงกับสภาพเดิม

หลักการและเทคนิคของการป้องกันอาชญากรรม ได้แก่ การแสดงตัว ปรากฏตัว การตรวจค้น การแสวงหาความร่วมมือจากประชาชน การสร้างแหล่งข้อมูล การนำข้อมูลมาใช้ การวางแผน เป็นต้น

สายตรวจกับการปราบปราม ในความหมายนี้ หมายถึง มีอาชญากรรมหรือมีเหตุเกิดขึ้น สายตรวจจะต้องเป็นผู้ใช้อำนาจและหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยอันได้แก่ การถามชื่อ (ป.อาญา ม. 367) การออกคำสั่ง (ป.อาญา ม. 368) ต่อสู้หรือขัดขวางเจ้าพนักงานเป็นความผิด (ป.อาญา ม.138) ข่มขืนใจเจ้าพนักงานเป็นความผิด (ป.อาญา ม.139) นอกจากนี้ยังมีอำนาจตรวจค้นตัวบุคคล ยานพาหนะ จับกุม การควบคุม การควบคุมตัวส่งไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวน การยึดไว้เพื่อตรวจสอบซึ่งทรัพย์ที่มีไว้ได้มา ได้ใช้ เพื่อใช้ในการกระทำผิด การรับแจ้งเหตุและการรับคำร้องทุกข์

สายตรวจกับการให้บริการ การให้บริการกับประชาชนเป็นส่วนหนึ่งของการรักษาความสงบเรียบร้อย สายตรวจจะต้องคำนึงเสมอว่าการให้บริการแก่ประชาชนนั้นจะต้องไม่กระทบต่อภารกิจหลัก คือปฏิบัติหน้าที่สายตรวจเพื่อการรักษาความสงบเรียบร้อยแก่

ภารกิจอำนาจหน้าที่ของสายตรวจ

1. **การปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา** การปฏิบัติตามแผนการตรวจ
2. **การรับแจ้งเหตุ** จากปากคำของประชาชนโดยตรง หรือจากโทรศัพท์มือถือ เครื่องมือสื่อสาร วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ โดยจะต้องไปยังที่เกิดเหตุโดยเร็ว
3. **การจัดการกับคำร้องทุกข์**

ผู้เสียหายจะร้องทุกข์กับตำรวจสายตรวจก็ได้ หากผู้ร้องทุกข์มีหนังสือร้องทุกข์ สายตรวจจะต้องจัดการนำส่งพนักงานสอบสวน หากผู้เสียหายร้องทุกข์ด้วยปากคำให้สายตรวจรีบจัดการให้ผู้เสียหายไปพบพนักงานสอบสวนหรือสายตรวจอาจจะจดบันทึกแล้วรีบส่งให้พนักงานสอบสวน

4. อำนาจในการจับ

4.1 สายตรวจมีอำนาจจับได้ ดังนี้

4.1.1 จับบุคคลตามหมายจับ นอกจากหมายจับต้นฉบับแล้ว เอกสารหรือหลักฐานดังต่อไปนี้ก็สามารถดำเนินการจับได้

- สำเนาหมายจับที่ได้รับรองว่าถูกต้องแล้ว
- โทรเลขแจ้งว่าได้ออกหมายจับแล้ว
- สำเนาหมายจับที่ส่งทางโทรสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่น

4.1.2 จับบุคคลที่ได้กระทำผิดซึ่งหน้าสายตรวจ (เห็นกำลังกระทำหรือพบในอาการใด ซึ่งแทบจะไม่มีความสงสัยเลยว่าเขาได้กระทำผิดมาแล้วสดๆ)

4.1.3 จับบุคคลเมื่อสายตรวจพบบุคคลนั้นมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าน่าจะก่อเหตุร้ายให้เกิดภยันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น โดยมีเครื่องมือ อาวุธ หรือวัตถุอย่างอื่นอันสามารถใช้ในการกระทำผิด

4.1.4 จับบุคคลที่มีพยานหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลนั้นน่าจะได้กระทำผิดอาญาและมีเหตุอันเชื่อได้ว่าจะหลบหนีหรือจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐานหรือก่อเหตุอันตรายประการอื่นอันเป็นเหตุที่จะออกหมายจับบุคคลนั้นได้แต่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่อาจขอศาลออกหมายจับบุคคลนั้นได้

4.1.5 จับผู้ต้องหา (บุคคลผู้ถูกหาว่าได้กระทำผิด แต่ยังมิได้ฟ้องต่อศาล) หรือจำเลย (บุคคลซึ่งถูกฟ้องต่อศาลแล้ว โดยข้อหาว่าได้กระทำผิด) ที่สายตรวจพบว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นหนีหรือจะหลบหนีในระหว่างถูกปล่อยตัวชั่วคราว

4.1.6 จับผู้ต้องหา (บุคคลผู้ถูกหาว่าได้กระทำผิด แต่ยังมิได้ฟ้องต่อศาล) หรือจำเลย (บุคคลซึ่งถูกฟ้องต่อศาลแล้ว โดยข้อหาว่าได้กระทำผิด) ที่บุคคลซึ่งทำสัญญาประกันหรือหลักประกันในการปล่อยตัวชั่วคราวพบว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้น หนีหรือจะหลบหนีในระหว่างถูกปล่อยตัวชั่วคราว ขอให้สายตรวจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้น

4.1.7 จับบุคคล เมื่อสายตรวจเห็นหรือพบบุคคลนั้นถูกไล่จับดังผู้กระทำโดยมีเสียงร้องเอะอะ (ต้องเป็นความผิดอาญาตามที่ระบุไว้ในบัญชีท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เช่น ลักทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ กรรโชกทรัพย์ ประทุษร้ายแก่ชีวิต ร่างกาย ข่มขืนกระทำชำเรา)

4.1.8 จับบุคคล เมื่อสายตรวจพบบุคคลนั้นแทบจะทันทีทันใดหลังจากการกระทำผิด ในถิ่นแถวใกล้เคียงกับที่เกิดเหตุนั้นและมีสิ่งของที่ได้มาจากกระทำผิด หรือมีเครื่องมือ อาวุธ หรือวัตถุอย่างอื่น อันสันนิษฐานได้ว่าได้ใช้ในการกระทำผิดหรือมีร่องรอยพิรุธเห็นประจักษ์ที่เสื้อผ้าหรือเนื้อตัวของผู้นั้น

4.1.9 การจับตามข้อ 4.1.1- 4.1.8 นั้น หากจะจับในที่รโหฐานจะต้องปฏิบัติตามในเรื่องการค้นในที่รโหฐานด้วย

4.2 วิธีการจับ สายตรวจต้องดำเนินการดังนี้

4.2.1 แจ้งผู้ที่จะถูกจับว่าเขาต้องถูกจับ ถ้าเป็นการจับตามหมายจับผู้จับจะขอความช่วยเหลือจากบุคคลใกล้เคียงเพื่อทำการจับก็ได้แต่จะบังคับให้บุคคลนั้นช่วยโดยอาจเกิดอันตรายแก่เขาไม่ได้

4.2.2 แจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกจับทราบ หากมีหมายจับให้แสดงต่อผู้ถูกจับ

4.2.3 แจ้งสิทธิให้ผู้ถูกจับทราบว่า

1) ผู้ถูกจับมีสิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้และถ้อยคำของผู้ถูกจับนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้

2) ผู้ถูกจับมีสิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความ

3) ถ้าผู้ถูกจับประสงค์จะแจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจทราบถึงการจับกุม หากสามารถดำเนินการได้โดยสะดวกและไม่เป็นการขัดขวางการจับหรือการควบคุม หรือทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด สายตรวจผู้จับสามารถอนุญาตให้ผู้ถูกจับดำเนินการได้ตามสมควร

4.2.4 บันทึกการจับไว้ (ต้นฉบับ 1 ฉบับ สำเนาอย่างน้อย 2 ฉบับ) สำหรับถ้อยคำที่ผู้ถูกจับ ให้กับผู้จับนั้นหากเป็นถ้อยคำรับสารภาพว่าเป็นผู้กระทำผิด กฎหมายห้ามมิให้รับฟังเป็นพยานหลักฐาน แต่ถ้าเป็นถ้อยคำอื่น จะรับฟังเป็นพยานหลักฐานในการพิสูจน์ความผิดของผู้ถูกจับได้ต่อเมื่อได้มีการแจ้งสิทธิ ตามข้อ 4.2.3 แก่ผู้ถูกจับแล้ว

4.2.5 สั่งให้ผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนพร้อมด้วยผู้จับ ดังนี้

1) ไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

2) หากไม่สามารถนำไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบได้ในขณะที่จับนั้น ให้ไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับ

4.2.6 ถ้าจำเป็นให้จับตัวผู้ถูกจับไป

4.2.7 ถ้าบุคคลซึ่งจะถูกจับขัดขวางหรือจะขัดขวางการจับ หรือหลบหนีหรือพยายามจะหลบหนี สายตรวจผู้จับมีอำนาจใช้วิธีหรือการป้องกันเท่าที่เหมาะแก่พฤติการณ์แห่งเรื่องในการจับผู้ถูกจับนั้น

4.2.8 สายตรวจผู้จับมีอำนาจค้นตัวผู้ต้องหาและยึดสิ่งของต่างๆ ที่อาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ การค้นต้องทำโดยสุภาพ ค้นผู้หญิงต้องให้ผู้หญิงคนอื่นเป็นผู้ค้น

4.2.9 สายตรวจผู้จับมีอำนาจในการใช้วิธีควบคุมผู้ถูกจับเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้เขาหลบหนีเท่านั้น

4.2.10 สายตรวจผู้จับต้องนำตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการพนักงานสอบสวนตามข้อ 4.2.5 โดยทันที และส่งตัวผู้ถูกจับให้กับตำรวจของที่ทำการดังกล่าว(พร้อมบันทึกการจับต้นฉบับ และสิ่งของที่ยึดไว้) ในกรณีจำเป็นผู้จับจะจัดการพยาบาลผู้ถูกจับเสียก่อนที่จะนำตัวไปส่งก็ได้

4.2.11 ณ ที่ทำการของพนักงานสอบสวนที่นำผู้ถูกจับไปส่ง ให้สายตรวจรีบแจ้งข้อกล่าวหาและรายละเอียดเกี่ยวกับเหตุแห่งการถูกจับให้ผู้ถูกจับทราบ ถ้ามีหมายจับให้แจ้งให้ผู้ถูกจับทราบและอ่านให้ผู้ถูกจับฟัง และมอบสำเนาบันทึกการจับแก่ผู้ถูกจับ

5. อำนาจในการค้นบุคคลในที่สาธารณะ

5.1 กฎหมายกำหนดเป็นหลักว่า ห้ามมิให้ทำการค้นบุคคลใดในที่สาธารณสถาน แต่กำหนดเป็นข้อยกเว้นไว้ว่า เว้นแต่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้ค้นในเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลที่จะถูกค้นนั้นมีสิ่งของในความครอบครองเพื่อจะใช้ในการกระทำความผิด หรือซึ่งได้มาโดยการกระทำความผิดหรือซึ่งมีไว้เป็นความผิด ดังนั้นสายตรวจจึงมีอำนาจที่จะค้นตัวบุคคลในที่สาธารณะได้โดยบุคคล

ที่จะถูกค้นนั้นต้องมีเหตุอันควรต้องสงสัยว่ามีสิ่งของในความครอบครอง 1) เพื่อจะใช้ในการกระทำความผิด หรือ 2) ซึ่งได้มาโดยการกระทำความผิดหรือ 3) ซึ่งมีไว้เป็นความผิด (สายตรวจผู้ค้นต้องสามารถตอบได้ว่าที่ค้นตัวบุคคลนั้นเพื่ออะไร มิใช่ค้นบุคคลใดก็ได้โดยไม่มีเหตุผลอันเป็นการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย)

5.2 ก่อนลงมือค้น สายตรวจต้องแสดงตัวและความบริสุทธิ์ต่อผู้ถูกค้นเสียก่อน

5.3 การค้นต้องทำโดยสุภาพ การค้นผู้หญิงต้องให้หญิงอื่นเป็นผู้ค้น และถ้าเป็นไปได้ควรมีประจักษ์พยานในการค้นด้วย

5.4 หากมีสิ่งของที่ยึดจากการค้น ให้บรรจุหีบห่อตีตราไว้หรือทำเครื่องหมายไว้เป็นสำคัญ

5.5 เมื่อเสร็จสิ้นการค้น หากต้องยึดสิ่งของที่ได้จากการค้นต้องทำบันทึกการค้นและบัญชีสิ่งของไว้ อ่านให้ผู้ถูกค้นฟังและให้ผู้ถูกค้นลงลายมือชื่อรับรองไว้(รวมทั้งพยาน ถ้ามี) และรีบนำบันทึกบัญชีและสิ่งของ ส่งพนักงานสอบสวน หากต้องจับผู้ถูกค้นให้ดำเนินการตามวิธีการจับในข้อ 4

5.6 ถ้าเป็นไปได้ควรทำบันทึกการค้นไว้ทุกครั้งและให้ผู้ถูกค้นลงลายมือชื่อไว้ด้วย แม้ว่าค้นแล้วไม่พบสิ่งของตามที่สงสัยก็ตาม เพื่อเป็นหลักฐานในการปฏิบัติหน้าที่ของสายตรวจหากมีการร้องเรียนหรือกล่าวหา

6. อำนาจในการค้นยานพาหนะ

6.1 ยานพาหนะที่ผู้ครอบครองมีเจตนาใช้เป็นที่พักอาศัย เป็นที่รโหฐาน หากจะค้นต้องดำเนินการตามหลักการค้นในที่รโหฐาน

6.2 ยานพาหนะที่ผู้ครอบครองใช้ตามปกติและใช้ในที่สาธารณะ หากสายตรวจจะค้นต้องมีเหตุที่สามารถค้นบุคคลที่ครอบครองในขณะนั้นได้ตามที่กฎหมายกำหนดในเรื่องการค้นบุคคลในที่สาธารณะ และสามารถค้นภายในยานพาหนะได้เสมือนว่าเป็นสิ่งของติดตัวของผู้ถูกค้นนั้น และปฏิบัติเช่นเดียวกับการค้นบุคคลในที่สาธารณะโดยอนุโลม

7. อำนาจในการค้นที่รโหฐาน

7.1 เหตุ ขอบเขต และเวลาในการค้น

7.1.1 โดยปกติการค้นที่รโหฐานต้องมีหมายค้นหรือคำสั่งศาลและต้องมีเจ้าพนักงานผู้มีชื่อในหมายค้นหรือผู้รักษาการแทนซึ่งหากเป็นตำรวจต้องมียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไปเป็นหัวหน้าในการจัดการตามหมาย สายตรวจจึงจะเข้าร่วมการค้นได้โดยชอบ

7.1.2 สายตรวจสามารถค้นที่รโหฐานได้โดยไม่มีหมายค้นหรือคำสั่งศาลได้ในกรณีดังต่อไปนี้

1) เมื่อมีเสียงร้องให้ช่วยมาจากข้างในที่รโหฐานหรือมีเสียงหรือพฤติการณ์อื่นใดอันแสดงได้ว่ามีเหตุร้ายเกิดขึ้นในที่รโหฐานนั้น

2) เมื่อปรากฏความผิดซึ่งหน้ากำลังกระทำในที่รโหฐาน

3) เมื่อบุคคลที่ได้กระทำความผิดซึ่งหน้า ขณะที่ถูกไล่จับหนีเข้าไปหรือมีเหตุอันแน่นแฟ้นควรสงสัยว่าได้เข้าไปซุกซ่อนตัวอยู่ในที่รโหฐานนั้น

4) เมื่อมีพยานหลักฐานตามสมควรว่าสิ่งของที่มีไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิดหรือได้ใช้หรือมีไว้เพื่อจะใช้ในการกระทำความผิด หรืออาจเป็นพยานหลักฐานพิสูจน์การกระทำความผิดได้ซ่อนหรืออยู่ในนั้น ประกอบทั้งต้องมีเหตุอันควรเชื่อว่าเนื่องจากการเนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้สิ่งของนั้นจะถูกโอกย้ายหรือทำลายเสียก่อน

ในกรณีนี้สายตรวจผู้ค้นจะต้องทำบันทึกการตรวจค้น บัญชีทรัพย์ที่ได้จากการตรวจค้น และบันทึกแสดงเหตุผลที่ทำให้สามารถเข้าค้นได้ และส่งมอบสำเนาให้ไว้แก่ผู้ครอบครองสถานที่ที่ถูกตรวจค้น แต่ถ้าไม่มีผู้ครอบครองอยู่ ณ ที่นั้น ให้ส่งมอบหนังสือดังกล่าวแก่บุคคลเช่นว่านั้นในทันทีที่กระทำได้และรีบรายงานเหตุผลและผลการตรวจค้นเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป

5) เมื่อที่รโหฐานนั้นผู้จะต้องถูกจับเป็นเจ้าบ้าน และการจับนั้นมีหมายจับหรือเป็นการจับได้ในกรณีที่ไม่ต้องมีหมายจับ

7.1.3 โดยปกติการค้นในที่รโหฐานนั้นจะค้นได้แต่เฉพาะเพื่อหาตัวคนหรือสิ่งของที่ต้องการค้นเท่านั้น ยกเว้นกรณีต่อไปนี้

1) ในกรณีที่ค้นหาสิ่งของโดยไม่จำกัดสิ่ง ผู้ค้นมีอำนาจยึดสิ่งของใดๆ ซึ่งน่าจะใช้เป็นพยานหลักฐานเพื่อเป็นประโยชน์หรือยันผู้ต้องหาหรือจำเลย

2) เมื่อมีหมายจับบุคคลอื่นที่อยู่ในที่ค้นนั้น หรือมีการกระทำผิดซึ่งหน้าในที่ค้นนั้น ผู้ค้นมีอำนาจจับบุคคลนั้นได้

7.1.4 การค้นในที่รโหฐานต้องกระทำระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและตก(เวลากลางวัน) เว้นแต่เมื่อลงมือค้นแต่ในเวลากลางวัน ถ้ายังไม่เสร็จจะค้นต่อไปในเวลากลางคืนก็ได้ หรือในกรณีฉุกเฉินอย่างยิ่ง หรือซึ่งมีกฎหมายอื่นบัญญัติให้ค้นได้เป็นพิเศษ จะทำการค้นในเวลากลางคืนก็ได้ หรือการค้นเพื่อจับผู้มีพฤติการณ์โหดร้ายหรือผู้ร้ายสำคัญจะทำในเวลากลางคืนก็ได้ แต่ต้องได้รับอนุญาตพิเศษจากศาลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

7.2 วิธีการค้นในที่รโหฐาน

7.2.1 กรณีมีหมายค้นหรือคำสั่งศาลให้แสดงหมายหรือคำสั่งนั้น ต่อเจ้าของหรือคนอยู่ในนั้นหรือผู้รักษาสถานที่ซึ่งจะค้น กรณีเป็นการค้นได้โดยไม่มีหมายให้แสดงนามและตำแหน่งของผู้ค้นต่อเจ้าของหรือคนอยู่ในนั้นหรือผู้รักษาสถานที่ซึ่งจะค้น

7.2.2 ตำรวจผู้ค้นมีอำนาจสั่งเจ้าของหรือคนอยู่ในนั้นหรือผู้รักษาสถานที่ซึ่งจะค้น ให้ยอมให้เข้าไปโดยมิหวงห้าม อีกทั้งให้ความสะดวกตามสมควรทุกประการ ในการค้น หากมิยอมให้เข้าไป ตำรวจผู้ค้นมีอำนาจใช้กำลังเพื่อเข้าไปในที่จะค้นได้ ในกรณีจำเป็นจะเปิดหรือทำลายประตูบ้านประตูเรือน หน้าต่าง รั้วหรือสิ่งกีดขวางอย่างอื่นทำนองเดียวกันนั้นก็ได้ (เปิดหรือทำลายได้เฉพาะเท่าที่จำเป็นเพื่อให้สามารถเข้าไปในสถานที่นั้นได้เท่านั้น)

7.2.3 ในกรณีค้นหาสิ่งของที่หาย ถ้าพอทำได้จะให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสิ่งของนั้นหรือผู้แทนของเขาไปกับเจ้าพนักงานในการค้นนั้นด้วยก็ได้

7.2.4 ถ้ามีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลซึ่งอยู่ในที่ซึ่งค้นหรือจะถูกค้น จะขัดขวางถึงกับทำให้การค้นไร้ผล ตำรวจผู้ค้นมีอำนาจเอาตัวผู้นั้นควบคุมไว้หรือให้อยู่ในความดูแล ในขณะที่ทำการค้นเท่าที่จำเป็น เพื่อมิให้ขัดขวางถึงกับทำให้การค้นนั้นไร้ผล

7.2.5 ถ้ามีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลซึ่งอยู่ในที่ซึ่งค้นหรือจะถูกค้น ได้เอาสิ่งของที่ต้องการพบซุกซ่อนในร่างกายตำรวจผู้ค้นมีอำนาจค้นตัวผู้นั้นได้ โดยการค้นต้องทำโดยสุภาพ การค้นผู้หญิงต้องให้หญิงอื่นเป็นผู้ค้น

7.2.6 ก่อนลงมือค้นให้ตำรวจผู้ค้นแสดงความบริสุทธิ์เสียก่อน และเท่าที่สามารถจะทำได้ให้ค้นต่อหน้าผู้ครอบครองสถานที่หรือบุคคลในครอบครัวของผู้นั้นหรือถ้าหาบุคคลเช่นกล่าวนั้นไม่ได้ ก็ให้ค้นต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคนซึ่งผู้ค้นได้ขอร้องมาเป็นพยาน

7.2.7 ในการค้นนั้น ตำรวจผู้ค้นต้องพยายามมิให้มีการเสียหายและกระจัดกระจายเท่าที่จะทำได้

7.2.8 สิ่งของซึ่งยึดได้ในการค้น ให้ห่อหรือบรรจุหีบห่อตีตราไว้หรือให้ทำเครื่องหมายไว้เป็นสำคัญ และต้องให้ผู้ครอบครองสถานที่ บุคคลในครอบครัว ผู้ต้องหา จำเลย ผู้แทนหรือพยานดูเพื่อให้รับรองว่าถูกต้อง ถ้าบุคคลเช่นกล่าวนั้นรับรองหรือไม่ยอมรับรองก็ให้บันทึกไว้

7.2.9 เมื่อเสร็จสิ้นการค้น ให้ทำบันทึกการค้น และบัญชีสิ่งของที่ค้นได้ และให้อ่านให้ผู้ครอบครองสถานที่ บุคคลในครอบครัว ผู้ต้องหา จำเลย ผู้แทนหรือพยานฟัง แล้วแต่กรณี แล้วให้ผู้นั้นลงลายมือชื่อรับรองไว้

7.2.10 กรณีค้นโดยมีหมาย ให้รีบส่งบันทึกการค้น และบัญชีสิ่งของที่ค้นได้พร้อมทั้งสิ่งของที่ยึดมา ไปยังผู้ออกหมายหรือเจ้าพนักงานตามที่กำหนดในหมายนั้น กรณีเป็นการค้นโดยไม่มีหมายให้ส่งบันทึกการค้น และบัญชีสิ่งของที่ค้นได้พร้อมทั้งสิ่งของที่ยึดมา ไปยังพนักงานสอบสวน

8. อำนาจอื่น ๆ

ในขณะปฏิบัติหน้าที่ สายตรวจมีสถานะเป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมาย ซึ่งในเรื่องการจับและการค้นกฎหมายได้ให้อำนาจไว้ในการปฏิบัติไว้ส่วนหนึ่งแล้ว นอกจากนั้นกฎหมายอาญายังให้อำนาจเพื่อการปฏิบัติงานแก่สายตรวจอีก คือ ถามชื่อที่อยู่ของบุคคล เพื่อปฏิบัติการตามกฎหมายได้ โดยหากบุคคลนั้นไม่ยอมบอกหรือแกล้งบอกชื่อที่อยู่อันเป็นเท็จ มีโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท

บทที่ 2
ประเภทและการจัดสายตรวจ

1. การจัดสายตรวจประเภทต่าง ๆ

1.1 สายตรวจรถยนต์

สายตรวจรถยนต์เป็นสายตรวจที่มีความสำคัญมาก มีหน้าที่ระงับเหตุและแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในเบื้องต้นและควบคุมการปฏิบัติของสายตรวจต่าง ๆ ให้ปฏิบัติตามแผนการตรวจ

1.1.1 คุณลักษณะของสายตรวจรถยนต์

1) สายตรวจรถยนต์ใช้ รอง สวป. เป็นผู้ควบคุม เรียกว่า "หัวหน้าสายตรวจ หรือ ร้อยเวร 20"

2) ผู้ปฏิบัติหน้าที่สายตรวจรถยนต์จะต้องแต่งเครื่องแบบกากีติดสายนกหวีด (สายแดง)

3) สายตรวจรถยนต์จะต้องมีวิทยุ สามารถติดต่อได้ตลอดเวลา

4) ให้มีสมุดบันทึกของ รอง สวป. ที่ทำหน้าที่หัวหน้าสายตรวจประจำรถสายตรวจทุกคัน เพื่อบันทึกเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างปฏิบัติหน้าที่และควรบันทึกเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในท้องที่ข้างเคียงด้วย

5) เมื่อมีเหตุเกิดขึ้น สายตรวจรถยนต์ที่เข้าเวรจะต้องสามารถไประงับเหตุได้ทัน และควรไปถึงที่เกิดเหตุโดยเร็วที่สุด

1.1.2 การจัดสายตรวจและการปฏิบัติ

1) ในกรณีที่สถานีตำรวจใดมี สวป. หลายนาย ให้มอบหมายหน้าที่การปฏิบัติให้กับ สวป. แต่ละนายให้ชัดเจน เช่น จราจร ชุมชนสัมพันธ์ หรือยาเสพติด เป็นต้น

2) ในกรณีที่สถานีตำรวจใดมี รอง สวป. 4 นาย ให้จัด รอง สวป. 3 นาย เป็นหัวหน้าสายตรวจในเขตชุมชน และ รอง สวป.อีก 1 นาย ต้องเป็นหัวหน้าสายตรวจตำบล โดยควรพิจารณาผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันไป

3) ในกรณีที่สถานีตำรวจใดมี รอง สวป. 3 นาย ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาจัดกำลังจากที่อื่นมาสนับสนุนให้ครบ 4 นาย หากไม่สามารถจัด รอง สวป. มาสนับสนุนให้ครบ 4 นายได้ก็ให้จัด สวป. เป็นหัวหน้าสายตรวจในเขตชุมชนด้วย

4) ในกรณีที่สถานีตำรวจใดมี รอง สวป.ไม่เพียงพอที่จะจัดเป็นหัวหน้าสายตรวจ หรือ รอง สวป. ที่ทำหน้าที่หัวหน้าสายตรวจให้ สวป. พิจารณาคัดเลือก ค.ต. หรือ จ.ส.ต.อาวุโส ที่มีความเหมาะสมเข้าเวรเป็นหัวหน้าสายตรวจ หรือ รองสารวัตรที่ทำหน้าที่หัวหน้าสายตรวจด้วยก็ได้

5) การจัดสายตรวจรถยนต์ใน 1 ผลัด (8 ชั่วโมง) ให้ตรวจตู้แดง ตู้ยาม และสายตรวจต่างๆ ในเขตชุมชน รวมทั้งยามจุดอย่างน้อย 1 รอบ

1.1.3 การควบคุมการปฏิบัติ

1) หัวหน้าสายตรวจหรือ รอง สวป. ที่ทำหน้าที่หัวหน้าสายตรวจจะต้องเป็นผู้เรียกแถวประชุมสายตรวจต่าง ๆ รวมทั้งตรวจ ตู้ยาม ตู้รับแจ้งเหตุ เพื่อตรวจความเรียบร้อย สรุปสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละเขตตรวจ และมอบหมายภารกิจให้ปฏิบัติก่อนเวลาออกตรวจอย่างน้อย 30 นาที เพื่อไม่ให้เกิดช่องว่างระหว่างเปลี่ยนผลัด

2) เมื่อเสร็จสิ้นภารกิจให้หัวหน้าสายตรวจหรือ รอง สวป. ที่ทำหน้าที่หัวหน้าสายตรวจรวบรวมและสรุปผลการปฏิบัติของสายตรวจทุกชนิดในผลัดนั้น ๆ รายงานเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นทราบทุกครั้งในทันที

3) หัวหน้าสายตรวจหรือ รอง สวป. ที่ทำหน้าที่หัวหน้าสายตรวจซึ่งควบคุมรถยนต์ที่เข้าเวรผลัด 00.01 - 08.00 น. ให้ตรวจสมุดตู้แดงที่เก็บมาแล้วเสนอ สวป. ภายใน 09.00 น. เป็นประจำทุกวัน

1.1.4 การจัดสายตรวจและการปฏิบัติ ตามข้อ 1.1.2 ในกรณีที่มีกำลังพลไม่เพียงพอต่อการจัดดังกล่าว ให้หัวหน้าสถานีตำรวจพิจารณาจัดสายตรวจตามความเหมาะสมและจำเป็น

1.2 สายตรวจรถจักรยานยนต์

1.2.1 คุณลักษณะของสายตรวจรถจักรยานยนต์

1) สายตรวจรถจักรยานยนต์ต้องแต่งเครื่องแบบชุดกากี ติดสายนกหวีด (สายแดง) และสวมหมวกนิรภัยทุกนาย

2) สายตรวจจะต้องมีอุปกรณ์ในการออกตรวจ เช่น อาวุธปืน กระสุนปืนสำรอง กุญแจมือ ไฟฉาย กระบอง เสื้อกันฝน สมุดพก แบบการรายงาน แผนการตรวจ ฯลฯ ทุกนาย สำหรับซองใส่อุปกรณ์ดังกล่าวให้ใช้สีดำ

3) สายตรวจจักรยานยนต์ที่ออกตรวจทุกคัน ต้องมีวิทยุและสามารถติดต่อได้ตลอดเวลา

4) เมื่อทราบเหตุ สายตรวจรถจักรยานยนต์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเขตที่รับผิดชอบ หรือสายตรวจรถจักรยานยนต์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ใกล้จุดเกิดเหตุจะไปยังที่เกิดเหตุ เพื่อดำเนินการในเบื้องต้นก่อนได้โดยเร็ว

5) สายตรวจที่รับผิดชอบเขตจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งในการติดตามพยานหรือภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับตำรวจในเขตที่รับผิดชอบ

6) รถจักรยานยนต์ของสายตรวจ ซึ่งเป็นของทางราชการจะต้องมีกำบังลมหน้าติดสติ๊กเกอร์เขียนว่า "สายตรวจ สน. หรือ สก. ....."

1.2.2 การจัดสายตรวจและการปฏิบัติ

1) การจัดสายตรวจรถจักรยานยนต์ใน 1 วัน จัด 3 ผลัดๆ ละ 8 ชั่วโมง (00.01 - 08.00 น. , 08.00 - 16.00 น. และ 16.00 - 24.00 น.)

2) การจัดสายตรวจรถจักรยานยนต์ ควรจัดให้เหมาะสมกับขนาดของพื้นที่แต่ละสถานีตำรวจ โดยจัดแบ่งพื้นที่เป็นเขตตรวจให้เหมาะสม ทั้งนี้ต้องพิจารณาจากความหนาแน่นของประชากร ความกว้างของพื้นที่ และความรวดเร็วในการไปถึงที่เกิดเหตุภายใน 5 นาที แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาดูจากจำนวนรถจักรยานยนต์ และกำลังตำรวจว่ามีพอหรือไม่ด้วย

3) ในการตรวจของสายตรวจรถจักรยานยนต์ทุก 1 ชั่วโมง ให้ใช้เวลาในการตรวจประมาณ 30 นาที หยุดพักรถ สังเกตการณ์ตามตู้แดงและจุดต่าง ๆ และพบปะพูดคุยกับประชาชน (STOP WALK AND TALK) 30 นาที ซึ่งเวลาที่ใช้ในการสังเกตการณ์และพบปะพูดคุยกับประชาชนนั้น ให้คำนึงถึงสภาพแวดล้อม เหตุการณ์ สถานที่ และเวลาในขณะที่ตรวจตามความเหมาะสม และในระหว่างการตรวจให้รายงานเหตุการณ์และสถานที่ตรวจให้หัวหน้าสายตรวจหรือ รอง สวป. ที่ทำหน้าที่หัวหน้าสายตรวจ และศูนย์วิทยุทราบตามห้วงเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการตรวจของสถานีตำรวจ

4) ในทุก 4 ชั่วโมง สายตรวจรถจักรยานยนต์จะต้องตรวจตู้แดงทุกตู้ในเขตตรวจที่รับผิดชอบ จากนั้นให้สลับเขตตรวจไปจนกว่าจะครบ 8 ชั่วโมง

1.3 สายตรวจเดินเท้า

สายตรวจเดินเท้าเป็นพื้นฐานของงานสายตรวจ ดังนั้นจำเป็นจะต้องจัดสายตรวจเดินเท้าไปในเขตชุมชน เช่น แหล่งท่องเที่ยว ศูนย์การค้า ฯลฯ โดยมุ่งเน้นให้มีการพบปะพูดคุยให้คำแนะนำแก่ประชาชนในเรื่องต่างๆ รับทราบข้อมูลข่าวสาร แนวความคิดหรือข้อเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ ดังนี้

1.3.1 สายตรวจเดินเท้า 1 สาย ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่สายตรวจ 2 นาย โดยพิจารณาจัดในช่วงเวลาเหมาะสม

1.3.2 ให้กำหนดเขตตรวจในบริเวณย่านชุมชนหนาแน่น บริเวณที่ยานพาหนะเข้าไปไม่ถึง หรือพื้นที่ที่มีการจราจรคับคั่ง เป็นต้น

1.3.3 หัวหน้าสถานีตำรวจหรือหัวหน้างานป้องกันปราบปรามเป็นผู้กำหนดแผนการตรวจโดยกำหนดบริเวณพื้นที่ให้เดินตรวจ กำหนดจุดตรวจ และระยะทางหรือพื้นที่ตามความเหมาะสมของสถานภาพอาชญากรรม

1.3.4 ห้วงระยะเวลาของแต่ละผลัดให้สถานีตำรวจพิจารณาจัดตามความเหมาะสม

1.4 สายตรวจทางเรือ

สำหรับสถานีตำรวจที่มีพื้นที่ที่มีแม่น้ำลำคลอง และพื้นที่ที่ติดกับชายทะเลที่รถเข้าไม่ถึง และไม่สามารถใช้สายตรวจเดินเท้าหรือสายตรวจชนิดอื่นได้ ให้หัวหน้าสถานีตำรวจหรือหัวหน้างานป้องกันปราบปรามกำหนดแผนการตรวจและเขตตรวจบริเวณพื้นที่ที่มีการคมนาคมทางน้ำ เพื่อตรวจตราป้องกันปราบปรามอาชญากรรม โดยให้เป็นไปตามสภาพพื้นที่และความเหมาะสมของสถานภาพอาชญากรรม ได้ดังนี้

1.4.1 ให้สถานีตำรวจพิจารณาจัดได้ตามความจำเป็นของพื้นที่และความรับผิดชอบ

1.4.2 จำนวนสายตรวจของสายตรวจทางเรือขึ้นอยู่กับหัวหน้าสถานีหรือหัวหน้างานป้องกันปราบปรามเป็นผู้พิจารณาตามสภาพแวดล้อมและความจำเป็นที่ต้องปฏิบัติ

1.4.3 สายตรวจทางเรือแต่ละสายให้พิจารณาจัดตามความเหมาะสม

1.4.4 เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจทางเรือที่ทำหน้าที่ผู้ขับขี่จะต้องได้รับอนุญาตใบถือท้าย

1.5 สายตรวจจักรยานสองล้อ

สายตรวจจักรยานเป็นสายตรวจที่ควรกำหนดให้ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ที่ไม่เหมาะแก่การใช้สายตรวจรถยนต์และรถจักรยานยนต์ แต่มีพื้นที่ที่ต้องออกตรวจมากกว่าที่สายตรวจเดินเท้าจะกระทำได้ ดังนี้

1) สถานีตำรวจจะจัดสายตรวจจักรยานสองล้อก็ให้จัดได้โดยอยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าสถานี หรือหัวหน้างานป้องกันปราบปราม โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความจำเป็นของพื้นที่

2) เจ้าหน้าที่สายตรวจ 1 นาย ต่อรถจักรยานสองล้อ 1 คัน

3) สายตรวจจักรยานสองล้อ 1 สาย ให้จัดอัตรากำลัง ตั้งแต่ 2 นาย / 2 คัน ขึ้นไป และให้อยู่ภายใต้การควบคุมกำกับดูแลของหัวหน้าสายตรวจ หรือ รอง สวป. ที่ทำหน้าที่หัวหน้าสายตรวจ

1.6 สายตรวจประเภทอื่น ๆ

การจัดสายตรวจประเภทอื่น ๆ เช่น สายตรวจม้า สายตรวจสุนัข สายตรวจทางอากาศ เป็นต้น ให้พิจารณาถึงความเหมาะสมและความจำเป็น โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติด้วย

2. แนวทางการปฏิบัติในงานสายตรวจ

2.1 การปฏิบัติงานสายตรวจมีหลักการสำคัญ ดังนี้

2.1.1 การบังคับใช้กฎหมาย

2.1.2 เน้นการป้องกัน

2.1.3 ตำรวจ ประชาชน เป็นคนๆ เดียวกัน ต้องเข้าหาประชาชน

2.1.4 การใช้กำลัง และหรืออาวุธ

2.1.5 ชื่อเสียงและภาพพจน์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจและหน่วยงาน

2.2 ข้อคำนึงในการปฏิบัติ หัวหน้าสายตรวจและสายตรวจถือเป็นตัวแทนของสถานีตำรวจในการทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และทรัพย์สินสาธารณะ เป็นความต้องการอันดับแรกของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ต้องการให้เกิดขึ้นในทันทีและเห็นเด่นชัด ดังนั้นในการปฏิบัติหน้าที่ให้คำนึง ดังนี้

2.2.1 การประพฤติปฏิบัติต่อตนเอง

1) ก่อนเข้าเวร ต้องเตรียมตัวให้พร้อม ทั้งร่างกาย จิตใจ

2) ไม่ง่วงเหงา หาวนอน มีกลิ่นสุรา ตาเยิ้ม เวลาพูดจากับประชาชน ขณะไประงับเหตุ ประชาชนจะหมดศรัทธา ขาดความเชื่อถือ

3) ไม่ทำผิด ฝ่าฝืนกฎหมายเสียเอง เช่น ขับรถฝ่าฝืนสัญญาณไฟแดง ขับรถย้อนศร โดยไม่จำเป็น ขับขี่รถจักรยานยนต์โดยไม่สวมหมวกกันน็อก เป็นต้น

4) ต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างแก่เจ้าหน้าที่สายตรวจ ในเรื่อง

การแต่งกาย	การตรงต่อเวลา	ความประพฤติส่วนตัว
รวมถึงครอบครัว	ความขยันหมั่นเพียร	ความเป็นผู้นำ
เป็นผู้มีคุณธรรม	มีความซื่อสัตย์สุจริต	รู้จักหน้าที่
มีความรับผิดชอบ	มีสติปัญญา	จะทำอะไรต้องไตร่ตรอง
มีความสุขุม	รอบคอบ	มีเหตุมีผล
และรู้จักเป็นผู้ให้	อย่าเป็นแต่ผู้รับ	อย่าให้คนเขาพูดได้ว่า

มีนิสัยตำรวจ (รับอย่างเดียว) และเป็นผู้เสียสละ

2.2.2 การประพฤติปฏิบัติต่อประชาชน

1) ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความกระตือรือร้นไปถึงที่เกิดเหตุโดยเร็วตามพันธสัญญาที่สถานีตำรวจ ได้ประกาศไว้

2) ต้องใช้กิริยา วาจา สุภาพ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชน มีความอ่อนน้อมถ่อมตน

3) ให้ระลึกอยู่เสมอว่า ประชาชนทุกคนก็เหมือนญาติพี่น้องของเรา สิ่งไหนช่วยเขาได้ก็ต้องช่วยด้วยความเต็มใจ

4) ต้องเป็นมิตรกับประชาชน โดยไม่เลือกปฏิบัติ แสดงความเห็นอกเห็นใจเมื่อประชาชนได้รับความเดือดร้อน

5) ให้ห่างไกล ไม่ไปคบหากับผู้มีอิทธิพล ผู้มีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับยาเสพติด รวมทั้งเงินนอกระบบ และอบายมุขทุกประเภท ต้องหลีกเลี่ยงไม่เกี่ยวข้องอย่างเด็ดขาด และช่วยกำจัดให้หมดสิ้นไป

6) ตำรวจกับประชาชนเปรียบเหมือนคนๆ เดียวกัน แต่ตำรวจต้องเป็นฝ่ายเข้าหาประชาชน เข้าหาหน่วยราชการ เพื่อรับฟังความคิดเห็น ความต้องการ ตรวจสอบปัญหาความเดือดร้อนอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้แก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง

2.2.3 การปฏิบัติต่อหน้าที่การงาน

1) ถือว่าเป็นการให้บริการนอกสถานีตำรวจ

2) ต้องทำหน้าที่ ตำรวจ ไม่ใช่หน้าที่ สายตรวจ เพียงอย่างเดียว

3) อย่าถือว่าธุระไม่ใช่ เช่น รถชน รถเสีย รถตกถนน ก็ต้องรีบเข้าช่วยเหลือดำเนินการเบื้องต้นด้วยความเต็มใจ ไม่บ่ายเบี่ยง หรือแสดงความไม่ใส่ใจ

4) ต้องทำหน้าที่ให้ครบถ้วน พบคนวิกลจริต คนขอทาน คนเร่ร่อน นอนตามป้ายรถประจำทาง สวนสาธารณะ ต้องดำเนินการ ปล่อยไว้จะเกิดปัญหาในภายหลัง พบสิ่งผิดสังเกตต้องตรวจสอบ พบป้ายรถประจำทาง สะพานลอยไม่มีแสงสว่างก็ต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ พบสุภาพสตรีเดินคนเดียวเวลากลางคืนในที่เปลี่ยวต้องสอบถาม ให้คำแนะนำ พบการแต่งกายวาบหวาม เครื่องประดับหรูหราต้องให้คำแนะนำและตักเตือน เป็นต้น

5) ต้องคำนึงถึงภาพพจน์และชื่อเสียง ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพราะเป็นทั้งผู้บังคับใช้กฎหมายและผู้ให้บริการ

6) ต้องไม่เป็นหนึ่งในส่วนน้อยที่ทำให้องค์กรตำรวจเสียหาย ทั้งเรื่องใหญ่หรือเรื่องเล็กน้อย

7) การใช้กำลังและอาวุธ ต้องสมเหตุสมผล เพราะอยู่ในสายตาของสื่อผิดพลาดจะเสียหาย แก้ไขยาก โดยเฉพาะนอกเวลาปฏิบัติหน้าที่หากใช้อาวุธปืนอาจเกิดความเสียหายได้

8) รอง ผกก.ป. สวป. ต้องทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง และควบคุมตรวจสอบการทำงานของ รอง สว. และสายตรวจ โดยใกล้ชิด

9) ช่วยแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ที่อาจจะเกิดขึ้นจากการระงับเหตุ การใช้อาวุธปืนหรือเหตุวิกฤต เช่น การจับตัวประกัน

10) การแสวงหาความร่วมมือ เพื่อให้ประชาชนและหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือ สนับสนุนการปฏิบัติภารกิจต่างๆ ตามโครงการ 3 ประสาน 4 ประสาน จะต้องเริ่มจากการสร้างศรัทธา ความเชื่อมั่นให้กับประชาชนและสังคมยอมรับก่อน จึงจะเป็นที่มาของความร่วมมือร่วมใจของประชาชน และหน่วยราชการที่เราต้องการได้

2.3 งานสายตรวจตามโครงการพัฒนาสถานีตำรวจเพื่อประชาชน มีดังนี้

2.3.1 พิจารณาปรับแผนการตรวจทุก 10 หรือ 15 วัน ตามความเหมาะสม

2.3.2 รายงานผลการปฏิบัติของสายตรวจ สวป. , รอง สวป. ที่ทำหน้าที่หัวหน้าสายตรวจ ทุกผลัด

2.3.3 สวป. , รอง สวป. ที่ทำหน้าที่หัวหน้าสายตรวจ ต้องรวบรวมข้อมูล และบันทึกลงในสมุดข้อมูลอาชญากรรมทุกผลัด

2.3.4 สายตรวจต้องเยี่ยมเยียนประชาชน 2 บ้าน / สาย / ผลัด

2.3.5 หัวหน้าสายตรวจต้องตรวจห้องควบคุมทุกผลัด สวป. และ/หรือ รอง ผกก.ป. ต้องตรวจทุกวัน

2.3.6 สมุดรับแจ้งเหตุประจำตู้ยาม จุดรับแจ้งเหตุ มี 2 เล่ม เปลี่ยนทุกวันจันทร์

2.3.7 การจัดทำแผนและการรวบรวมผลของ ตชส. ต้องชัดเจนตรวจสอบง่าย ตรงตามความเป็นจริง

2.3.8 จุดสกัดจับ ต้องกำหนดไว้ในแต่ละเขตตรวจ

2.3.9 โครงการตามที่ ตร. กำหนด ต้องชัดเจนต่อเนื่อง ไม่ใช่เป็นการชั่วคราว

3. การบริหารงานสายตรวจ

3.1 ขั้นเตรียมการ (Input)

3.1.1 การจัดทำข้อมูลท้องถิ่น ต้องประกอบด้วย

1) ต้องคำนึงถึงข้อมูลท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรม

2) มีแบบฟอร์มการเก็บข้อมูลที่ชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหา

3) ต้องทำข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ (ตรวจสอบ-ปรับเพิ่ม-ลด ทุกเดือน)

3.1.2 การแบ่งเขตตรวจ ต้องประกอบด้วย

1) คำนึงถึงข้อมูลท้องถิ่น

2) ระยะเวลาถึงที่เกิดเหตุ

3.1.3 การจัดทำแผนการตรวจ

1) ต้องทำแผนการตรวจทุก 10 หรือ 15 วัน

2) ต้องพิจารณาจากข้อมูลอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจริง

3.1.4 ฐานข้อมูลอาชญากรรม มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การรักษาความสงบเรียบร้อย การให้บริการประชาชนและการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สถิติอาชญากรรมปัจจุบันมีเพียงประชาชนมาร้องทุกข์และพนักงานสอบสวนรับคดีไว้เท่านั้น ส่วนที่ประชาชนไม่มาร้องทุกข์หรือตกลงกันได้และอื่น ๆ มีอีกจำนวนมาก จะนั้นทำอย่างไรจึงจะได้ ข้อมูลที่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งจะนำไปสู่การป้องกัน แก้ไขปัญหา

อาชญากรรมได้อย่างตรงจุด ทั้งนี้ ต้องทำการวิเคราะห์สถานภาพอาชญากรรมเชิงรุก หรือ พยากรณ์สถานภาพอาชญากรรมล่วงหน้าได้คดีเกิดขึ้นที่ใดแล้ว จะต้องไม่เกิดในที่นั้น ๆ อีก หรือไม่เกิดในทำนองเดียวกันอีกในที่อื่น ๆ เช่น ชิงทรัพย์ปั๊มน้ำมัน บนสะพานลอย ในร้านสะดวกซื้อ เป็นต้น

3.1.5 การคัดเลือกคน ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของคู่ตรวจและความสามารถในการปฏิบัติงาน

3.1.6 การจัดรูปแบบของสายตรวจ อาจดำเนินการได้ ดังนี้

1) จัดผลัดละ 2 - 3 วัน หรือ 4 วัน ตามความเหมาะสม

2) จัดวงรอบการเปลี่ยนเขตตรวจ 1 รอบ ---> เปลี่ยนเขต (ดึก-เช้า-ค่ำ-พัก ---> เปลี่ยนเขต)

3) กรณีมีเหตุพิเศษ ให้จัดสายตรวจเสริม

4) กำหนดจุด ว.10 ก่อนออกเวร ก่อน 5 นาที หลัง 10 นาที

5) กำหนดจุด ว.10 เมื่อฝนตก

3.1.7 การส่งกำลังบำรุง ต้องมีการจัดเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ที่จำเป็นดังต่อไปนี้

1) อาวุธปืน กระบอง กุญแจมือ วิทยุมือถือ-หูฟัง ไฟฉาย เสื้อกันฝน

2) เชือกกั้นที่เกิดเหตุ (Police Line)

3) ยางรถยนต์

4) ยานพาหนะ

5) สมุดพก

6) เอกสารแบบฟอร์มต่าง ๆ

7) น้ำมันเชื้อเพลิง

3.1.8 ห้องปฏิบัติการสายตรวจ ให้ดำเนินการ ดังนี้

1) จัดทำสถิติเปรียบเทียบคดีอาญา 5 กลุ่ม (อย่างน้อย ปีปัจจุบัน-ปีที่ผ่านมา)

2) จัดทำนาฬิกาอาชญากรรม 2 เรือน (เดือนปัจจุบัน-เดือนที่ผ่านมา) โดยมีข้อมูล ดังต่อไปนี้

ก. ลักทรัพย์ในเวลากลางคืน (ตีนแมว)

ข. ลักทรัพย์ในเวลากลางวัน (กุญแจฝ้าบ้าน)

ค. ลักทรัพย์รถยนต์ รถจักรยานยนต์

ง. ประทุษร้ายต่อทรัพย์โดยใช้รถยนต์ รถจักรยานยนต์

จ. ลักทรัพย์อื่น ๆ

3) จัดทำผลการปฏิบัติของแต่ละชุดปฏิบัติการ (แปลงผลงานเป็นตัวเลขทั้งบวก และลบ)

4) จัดทำแผนที่แบ่งเขตตรวจ

5) จัดทำแบบฟอร์มวิเคราะห์สถานภาพอาชญากรรม (เหตุ 111, 121-131-141, 200)

6) จัดทำสมุดควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของสายตรวจ

7) จัดทำแบบฟอร์มรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ของสายตรวจ สวป., รอง สวป. ที่ทำหน้าที่หัวหน้าสายตรวจ

8) จัดทำสมุดยึดรถต้องสงสัย

9) จัดทำสมุดข้อมูลอาชญากรรม

10) จัดทำสมุดตู้แดง วันคู่-วันคี่ (12 -20 ตู้)

11) จัดทำแฟ้มรวบรวมรายละเอียดข้อมูลอาชญากรรมประเภทต่าง ๆ เป็นรายเดือน (ลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ ปล้นทรัพย์ รถยนต์ รถจักรยานยนต์)

12) อื่น ๆ ตามที่เห็นว่าเหมาะสม

3.2 กระบวนการ (Process)

3.2.1 การปล่อยแถวสายตรวจ ต้องดำเนินการ ดังนี้

1) ตรวจจำนวน ความพร้อม การแต่งกาย ชักซ้อมยุทธวิธี อุปกรณ์ต่าง ๆ

2) ตรวจยานพาหนะ

3) สิ่งที่ต้องนำติดตัวสายตรวจ เช่น แผนการตรวจ สมุดพก แบบรายงานผลการตรวจ

4) มอบภารกิจ เช่น เส้นทางเสด็จฯ เหตุพิเศษ

5) ข้อมูลอาชญากรรม

6) ตรวจสอบการลงลายมือชื่อ เข้าเวร ผลัดใหม่

7) ตรวจสอบการลงลายมือชื่อ ออกเวร ผลัดเก่า

8) ตรวจสอบรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ของสายตรวจ (ผลัดเก่า)

9) ตรวจสอบสมุดข้อมูลอาชญากรรม

10) ตรวจห้องควบคุม

11) บันทึกในสมุดอบรมปล่อยแถว ตามคำสั่ง ตร. ที่ 0601(ปป)/384 ลง 9 ก.ค.2540

12) สวป. ที่เข้าเวร ใช้รหัสอะไร

3.2.2 การออกตรวจ

1) ตามแผนการตรวจ

2) หลักการของสายตรวจ (stop-walk-talk-report)

3) ตั้งจุด ว.43 ว.43 เคลื่อนที่

4) ตรวจสอบสถานบริการ

5) แจ้งสถานการณ์สมมติ เพื่อทดสอบระยะเวลาการไปยังสถานที่เกิดเหตุของสายตรวจ 20

6) ปิดล้อมตรวจค้นแหล่งมั่วสุม

7) ว.4 ว.10 จุดล่อแหลม สถานที่เคยเกิดเหตุ

8) เยี่ยมเยียนประชาชน

9) ให้ทำการบันทึกภาพทั้งบุคคลและรถ ที่ต้องสงสัย เพื่อเป็นข้อมูลในการป้องกันปราบปรามต่อไป

10) อื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชาสั่งการ

3.2.3 การควบคุมและตรวจสอบสายตรวจ

1) อบรมก่อนปล่อยแถว

2) ตรวจสอบจุด ว.10 ตามแผนการตรวจ

3) เรียกพบ

4) ตรวจสอบทางวิทยุสื่อสาร (สอบถาม ว.1)

5) แจ้งสถานการณ์สมมติ เพื่อทดสอบระยะเวลาการไปยังสถานที่เกิดเหตุของสายตรวจ 20

6) สุ่มตรวจสอบ การตรวจตู้แดงทั้งในพื้นที่ และในห้องปฏิบัติการ

7) ตรวจสอบจาก CCTV

8) เรียกแถวตรวจจำนวน หลัง ว.14

9) รายงานผลการปฏิบัติหน้าที่

10) เยี่ยมเยียนสอบถามประชาชน

11) สำรวจความคิดเห็น

12) การตรวจสัมพันธ์

3.2.4 ระบบการสกัดจับ

1) กำหนดจุดสกัดจับในแต่ละเขตตรวจ ซึ่งเป็นเส้นทางที่คาดว่าคนร้ายจะใช้เป็นเส้นทางหลบหนี

2) สายตรวจเขตต้องรีบเดินทางไปยังสถานที่เกิดเหตุโดยเร็วที่สุด เพื่อหาข้อมูลรายละเอียด เกี่ยวกับ ตำหนิรูปพรรณ คนร้าย ยานพาหนะ ทรัพย์สินที่คนร้ายได้ไป เส้นทางหลบหนี อาวุธที่คนร้ายใช้ แล้วแจ้งสกัดจับ รวมทั้งรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ เพื่อพิจารณาสั่งการ

3) หัวหน้าสายตรวจต้องรีบเดินทางไปยังที่เกิดเหตุ เพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติม แล้วแจ้งศูนย์วิทยุให้สายตรวจที่เข้าสกัดจับทราบ

4) ให้สายตรวจ ว.10 ประจำจุดก้าวสกัดจับประมาณ 20-30 นาที จึงค่อยสั่งให้เลิก ว.10

3.2.5 ระบบการติดต่อสื่อสาร

1) ทางวิทยุสื่อสาร

2) โทรศัพท์เคลื่อนที่

3) ศูนย์วิทยุต้องจดบันทึกการแจ้ง ว.4 ของสายตรวจและหัวหน้าสายตรวจ และผู้บังคับบัญชาทุกระดับทุกกรณี

4) สวป. และหรือหัวหน้าสายตรวจต้องแจ้งวิทยุอย่างน้อยชั่วโมงละ 1 ครั้ง

5) สายตรวจ ต้องแจ้งวิทยุ ทุกๆ 30 นาที

6) หากศูนย์วิทยุเรียกสายตรวจแล้วสายตรวจไม่รับ ว. ให้ สวป. หรือหัวหน้าสายตรวจรับวิทยุแทน

7) ศรข. รวบรวมสถิติการเกิดคดี ตามที่ได้รับแจ้ง รายงานทุกวันก่อน 08.30 น.

8) ศรข. บันทึกรวบรวมผลการตรวจท้องที่ (แจ้ง ว.10) ของนายตำรวจตั้งแต่ สว. ถึง รอง ผบก. รายงานผลการตรวจท้องที่ ช่วงเวลา 06.00 น. ถึง 06.00 น. ของวันรุ่งขึ้น แล้วรายงานทุกวันก่อน 08.30 น. เช่นเดียวกัน

3.2.6 ระบบการรักษาสถานที่เกิดเหตุ

1) ใช้เชือกกั้นสถานที่เกิดเหตุ (Police Line) ที่อยู่ในรถ สวป. หรือหัวหน้าสายตรวจ ซึ่งเตรียมพร้อมตลอดเวลา

2) ประชาสัมพันธ์ห้ามไม่ให้บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปในบริเวณที่เกิดเหตุ (ภายในเชือกกั้น) โดยเด็ดขาด เว้นแต่ พงส. ผู้บังคับบัญชา อัยการ จนท.พฐ.

3) ผู้บังคับบัญชาต้องช่วยประชาสัมพันธ์ด้วย

4) ระบบการรายงานเหตุต่อผู้บังคับบัญชา

5) เมื่อไปถึงที่เกิดเหตุ ให้รีบหาข้อมูล และพยานหลักฐานในที่เกิดเหตุ เพื่อให้ทราบในเบื้องต้นว่า ใคร ทำอะไร อย่างไร ที่ไหน เมื่อใด ผลเบื้องต้นเป็นประการใด

6) รายงานให้ สวป. ,หรือหัวหน้าสายตรวจทราบ

3.3 การปฏิบัติหลังเสร็จสิ้นการตรวจ (Output)

3.3.1 ระบบการรายงานผลการตรวจ

1) รายงานตามแบบฟอร์ม รายงานผลการปฏิบัติของสายตรวจ

2) สายตรวจ รายงาน 1 แผ่น/สาย หัวหน้าสายตรวจ (20) รายงาน 1 แผ่น และ สวป. ที่ทำหน้าที่ควบคุมหัวหน้าสายตรวจ(2) รายงาน 1 แผ่น

3) วิธีเก็บรวบรวมรายงานผลการปฏิบัติของสายตรวจ

ก. ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน ในการรายงานและการลงลายมือชื่อ

ข. สายตรวจเยี่ยมเยียนประชาชน ครบ 2 บ้าน/สาย/ผลัด (เยี่ยมที่บ้าน) ถ้าไม่ครบ ให้ไปเยี่ยมให้ครบแล้วจึงค่อยออกเวร

ค. รวบรวมให้ครบตามจำนวนสายตรวจ รวมกับสรุปรายงานของหัวหน้าสายตรวจ (20) และ สวป.ที่ทำหน้าที่ควบคุมสายตรวจแล้วเย็บรวมเป็น 1 ชุด

ง. เก็บใส่แฟ้ม เรียงลำดับ ดึก เช้า ค่ำ (บนสุด คือ ผลัดค่ำของวันสุดท้ายของเดือน)

จ. เก็บรายผลัด / รายวัน

ฉ. แยกเป็นรายเดือน / ครบถ้วน / ตรวจสอบได้ง่าย

ช. แต่ละผลัดไม่ครบถ้วน เยี่ยมเยียนประชาชนไม่ครบทุกสาย สวป. หรือหัวหน้าสายตรวจในผลัดต้องรับผิดชอบ

ซ. รายงานเท็จ (ภายหลัง) เยี่ยมเยียนเท็จ รอง ผกก.ป. ต้องรับผิดชอบ

4) สมุดข้อมูลอาชญากรรม

ก. สวป. หรือหัวหน้าสายตรวจแต่ละผลัดเป็นผู้รับผิดชอบในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามแบบฟอร์ม

ข. หลังออกเวร (ว.14) สวป. หรือหัวหน้าสายตรวจต้องรวบรวมข้อมูลอาชญากรรมจากสายตรวจทุกสาย บันทึกในสมุดข้อมูลอาชญากรรมให้ครบถ้วนทุกเหตุ

ค. เพื่อให้ สวป. หรือหัวหน้าสายตรวจผลัดใหม่ทราบข้อมูลแล้วแจ้งให้สายตรวจทราบ และดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

ง. ใช้เป็นข้อมูล(ส่วนหนึ่ง) เพื่อวิเคราะห์สถานภาพอาชญากรรม/รายเดือน/รายปี

จ. รอง ผกก.ป. ต้องควบคุม ตรวจสอบ ให้มีการรวบรวมอย่างครบถ้วนถูกต้อง และนำไปใช้ในการวิเคราะห์ ปรับแผน หามาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้ได้ผล

3.3.2 ระบบการตรวจสอบสิ่งของหลวง

1) ก่อนออกเวร ตรวจรถยนต์ รถจักรยานยนต์ เก็บไว้บริเวณที่จอดซึ่งจัดไว้

2) กวดขันให้ส่งคืนอาวุธปืน ตามระเบียบ

3) จัดทำรายงานการใช้รถ

4) ของหลวงอื่นๆ ที่ผลัดต่อไปต้องใช้ส่งมอบให้ครบถ้วน

บทที่ 3
มาตรการเชิงรุกในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม

ในงานป้องกันอาชญากรรม การดำเนินการตามมาตรการเชิงรุกถือได้ว่าเป็นกระบวนการหนึ่งที่สามารถยับยั้งอาชญากรรมที่จะเกิดขึ้นได้ ดังนั้น ในการกำหนดมาตรการเชิงรุกจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการป้องกันอาชญากรรม ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการกำหนดมาตรการเชิงรุกที่เห็นว่าปฏิบัติได้จริงและประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี ดังนี้

1. การตีวงสุรา

1.1 วัตถุประสงค์ เพื่อป้องกันการมั่วสุมดื่มสุราจนมึนเมาแล้วก่อเหตุทะเลาะวิวาทหรือก่ออาชญากรรมในรูปแบบต่าง ๆ

1.2 ช่วงเวลาหลัง 24.00 น. หรือตามสภาพของกลุ่มผู้ดื่มสุรา เช่น มีจำนวนมาก เคยส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่น มีปากเสียง หรือก่อเหตุทะเลาะวิวาท เป็นต้น

1.3 สถานที่ตั้งวงดื่มเป็นประจำ เคยเกิดเหตุจนมีประชาชนร้องเรียน

1.4 การประกอบกำลังอาจใช้สายตรวจ 1 สาย หรือมากกว่า หรือทั้งผลัด ตามความเหมาะสม โดยต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่

1.5 วิธีปฏิบัติ

1.5.1 ประชาสัมพันธ์ชี้แจงให้ผู้ดื่มสุราทราบว่าเป็นความผิดตามกฎหมาย

1.5.2 แนะนำให้เลิกดื่ม ไม่ให้ส่งเสียงดัง

1.5.3 ตรวจค้นอาวุธ ยาเสพติด สิ่งผิดกฎหมายอย่างอื่น ที่ตัวผู้ดื่มและโดยรอบบริเวณพื้นที่การดื่มสุรา

1.5.4 นำตัวไปสถานีตำรวจเพื่อถ่ายรูปทำประวัติเก็บไว้ ตรวจปัสสาวะ หรือส่งพนักงานสอบสวนดำเนินคดี ตามความเหมาะสม

2. การปิดล้อมตรวจค้น

2.1 วัตถุประสงค์ เพื่อพบบุคคลตามหมายจับ บุคคลต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง บุคคลที่มั่วสุมเสพยาเสพติด วางแผนก่ออาชญากรรม หรือพกพาอาวุธ ยานพาหนะ หรือสิ่งของที่มีไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยผิดกฎหมายหรือน่าสงสัยว่าได้ใช้หรือตั้งใจจะใช้ในการกระทำความผิด

2.2 ช่วงเวลาเช้ามืด (ตั้งแต่ 06.00 น.) หรือก่อน 18.00 น. ตามความเหมาะสม

2.3 สถานที่แหล่งมั่วสุม เพาะเพิ่มอาชญากรรม ยาเสพติด จุดล่อแหลม ที่สุ่มเสี่ยง หรือเคยเกิดอาชญากรรม เช่น เพิงพัก ตึกร้าง บ้านร้าง สถานีขนส่ง คิวรอจักรยานยนต์ คิวรถตู้ แหล่งร้านค้าของเก่า ตลาดโต้รุ่ง เป็นต้น

2.4 การประกอบกำลังใช้สายตรวจในผลัด หรือควรจะมีฝ่ายสืบสวนที่เข้าเวรร่วมปฏิบัติด้วย ทั้งนี้ หากมีสถานที่เป้าหมายจำนวนมาก ควรมีการสืบสวนหาข่าวเบื้องต้น และจัดลำดับความสำคัญ โดยคำนึงถึงผลที่จะได้รับผู้ควบคุมต้องชี้แจงมอบภารกิจ กำหนดแผน และวิธีการปฏิบัติก่อนทุกครั้ง

3. มาตรการยึดรถต้องสงสัย

ดำเนินมาตรการในการตรวจยึดและตรวจสอบรถซึ่งมีลักษณะต้องสงสัยว่าอาจจะได้มาจากการกระทำความผิด หรือนำมาใช้ในการกระทำความผิด

3.1 รถต้องสงสัย

ลักษณะต้องสงสัย	รถยนต์	รถจักรยานยนต์
ป้ายทะเบียน	ไม่ใช่ของทางราชการ เลอะเลือน ไม่ติด ปิดบัง ทาสีทับตัวเลขตัวอักษร	ไม่ใช่ของทางราชการ เลอะเลือน ไม่ติด ปิดบัง ทาสีทับตัวเลขตัวอักษร
ร่องรอย	เนื้อวชน มีตัวแมลง ดินลูกรัง โคลน ติดที่กระจังหน้ารถ ล้อรถ มากกว่าปกติ	ไม่มีกระจกมองหลัง-ข้าง สีถลอก ขูดขีด (ล้มไถลไปกับพื้นถนน)
การจอด	จอดทิ้งไว้หลายวัน ในที่มืด เปลี่ยว ที่จอดรถ ติดเครื่องจอดเป็นเวลานาน	จอดทิ้งไว้หลายวัน ในที่มืด เปลี่ยว ที่จอดรถ
การขับขี่	ความเร็วสูง น่าหวาดเสียว ในเส้นทางเปลี่ยว จุดล่อแหลม	ความเร็วสูง น่าหวาดเสียว วนเวียนไปมา ในทางเปลี่ยว จุดล่อแหลม
การดัดแปลง	โหลดต่ำ เปลี่ยนท่อไอเสีย ติดสปอยเลอร์	ท่อไอเสียเสียงดัง เบาะนั่งบาง ไม่มีบังโคลน (แต่งซิ่ง)
อื่นๆ	เหมือนรถบรรทุกหนัก หน้าลอย ท้ายหนัก นั่งหลายคน แสดงอาการพิรุธ พยายามหลีกเลี่ยง การตรวจสอบ	พยายามหลบหนีการตรวจค้น ท่าทางพิรุธ รูกุญแจมีร่องรอยความเสียหาย
ป้ายแสดงการเสียภาษี	ไม่มี - ขาดต่ออายุ	ไม่มี - ขาดต่ออายุ
สำเนาทะเบียนรถ	ไม่มี - หมายเลขเครื่อง รถ ตรงกันหรือไม่	ไม่มี - หมายเลขเครื่อง รถ ตรงกันหรือไม่
ผู้ขับขี่	การแต่งกาย มีร่องรอยการต่อสู้ มีคราบโลหิต บาดแผล แต่งกายสกปรกแต่ขับรถราคาแพง เมาสุรา	มีร่องรอยการต่อสู้ มีคราบโลหิต บาดแผล คล้ายคนติดยาเสพติด เมาสุรา

3.2 วิธีการตรวจสอบรถและบุคคลในเบื้องต้น

เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจพบรถหรือผู้ขับขี่ หรือผู้ครอบครอง หรือบุคคลที่อยู่ใกล้รถมีลักษณะหรือพฤติกรรมน่าสงสัยให้เข้าทำการตรวจสอบในทันที มีวิธีการปฏิบัติ ดังนี้

3.2.1 การตรวจสอบรถ ให้สอบถามรายละเอียดและตรวจสอบสำเนาเอกสารหรือหลักฐานเกี่ยวกับตัวรถ ได้แก่ แผ่นป้ายทะเบียน ป้ายแสดงการเสียภาษี ว่าเป็นของทางราชการออกให้หรือไม่ และตรวจสอบสำเนาหนังสือคู่มือการจดทะเบียนรถ ว่ามีหมายเลขเครื่องหมายเลขตัวรถตรงกับรถหรือไม่ ตรวจกุญแจรถว่าเป็นของรถคันที่ตรวจสอบหรือไม่ เป็นต้น

3.2.2 ตรวจสอบทะเบียนรถ หมายเลขเครื่อง หมายเลขตัวรถ ไปยังศูนย์วิทยุผ่านฟ้า (โทรศัพท์หมายเลข 191) และ ศปร.น. หรือจากฐานข้อมูลโครงการ POLIS เพื่อตรวจสอบว่าได้มีการแจ้งเหตุการณ์กระทำผิดเกี่ยวกับรถดังกล่าวหรือมีการแจ้งว่าเป็นรถถูกโจรกรรมหรือเป็นรถที่แจ้งให้ช่วยติดตามหรือไม่

3.2.3 การตรวจสอบบุคคล ให้ถามชื่อ ที่อยู่ อาชีพ พร้อมทั้งขอตรวจสอบเอกสารประจำตัว ได้แก่ บัตรประจำตัวประชาชน เป็นต้น หากพบว่าไม่สามารถนำเอกสารประจำตัวมาแสดงได้ให้ดำเนินคดีตามกฎหมาย และในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยเกี่ยวกับตัวบุคคลดังกล่าว ให้ตรวจสอบรายละเอียดเกี่ยวกับตัวบุคคลจากระบบฐานข้อมูลตามโครงการ POLIS และ C3I

3.2.4 กรณีตรวจสอบพบว่าเป็นรถที่ได้มาจากการกระทำความผิด ให้นำตัวผู้ขับขี่หรือผู้ครอบครองส่งฝ่ายสืบสวนพร้อมกับรถ เพื่อดำเนินการสืบสวนขยายผลในทันที

3.2.5 กรณีตรวจสอบไม่ปรากฏว่ารถเกี่ยวข้องกับคดี แต่มีเหตุพิรุธอันควรสงสัยอย่างยิ่งว่ารถคันดังกล่าว ผู้ขับขี่หรือผู้ครอบครอง น่าจะมีไว้ ได้มา หรือได้ใช้ในการกระทำความผิด ให้ตรวจสอบว่ามีการกระทำผิดตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.2522 พ.ร.บ.การขนส่งทางบก พ.ศ.2522 หรือ พ.ร.บ.รถยนต์ พ.ศ.2522 หรือไม่ และพิจารณาทำบันทึกการตรวจยึดรถดังกล่าวไว้เพื่อตรวจสอบโดยให้บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับรถและผู้ขับขี่หรือผู้ครอบครองไว้โดยละเอียด เพื่อให้สามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาเป็นประโยชน์ในการสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิดได้ในภายหลัง ตามนัยบันทึกการตรวจยึดรถแล้วนำตัวบุคคลพร้อมรถดังกล่าว ส่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ให้พิจารณาถึงเรื่องพยานหลักฐานที่จะใช้ยืนยันอำนาจการตรวจยึดรถดังกล่าว เพื่อป้องกันกรณีโต้แย้งจากผู้ขับขี่หรือผู้ครอบครองรถ

การตรวจสอบรถและบุคคลต้องสงสัย

การตรวจสอบรถต้องสงสัย

การเลือกรถเป้าหมาย

1. ภายหลังรถ มีหัวคนผลุบๆ โผล่ๆ
2. รถที่ปิดไฟวิ่งในเวลากลางคืน
3. รถอยู่ในสภาพเชี่ยวชนเสียหาย
4. จับรถฝ่าฝืนกฎหมายจราจรอย่างชัดแจ้ง
5. คนขับรถใกล้ๆ รถตำรวจไม่ยอมแซง ขับเลี้ยวออกนอกเส้นทางเมื่อยังแยก
6. คนขับรถลักษณะไม่เหมาะสมกับรถ
7. รถมีสิ่งผิดเครื่อง จอดอยู่กับที่นานๆ

สถานที่ในการหยุดรถ

1. ต้องทำทันทีอย่าให้หลบหนีได้
2. การจราจรไม่หนาแน่นอนนกว้างไม่กีดขวาง
3. บริเวณคนไม่หลุกหล่าน

การสนทนากับคนขับรถ

1. แจ้งผู้ต้องสงสัยดับเครื่องรถก่อน
2. อย่าเอื้อมมือไปดึงเครื่องยอง
3. ควรสั่งให้ผู้ต้องสงสัยออกจากรถ
4. ถ้ามีหลายคน ตำรวจคนเดียวไม่ควรเรียกให้ลงพร้อมกัน
5. ไม่ให้ผู้ต้องสงสัยยืนด้านเดียวกับอาวุธปืนที่ตำรวจพกอยู่

การปฏิบัติเมื่อหยุดรถ

1. เวลากลางคืน ควรฉายสปอร์ตไลท์ให้แน่ใจก่อนจึงเข้าไป
2. ต้องมองกิริยาคนขับตลอดเวลา
3. เมื่อเดินเข้าไปควรแจ้งเหตุผลในการหยุดรถ แล้วขอดูใบขับขี่

การค้นรถ

1. ตรวจกระโปรงท้ายรถ
2. ตรวจดูที่นั่งด้านหลัง
3. ตรวจดูที่นั่งคนขับและโดยสาร จากหลังคาด้านในมายังอื่นซักเก็บของ
4. ตรวจช่องประตูด้านข้าง ช่องเก็บของระหว่างที่นั่งคนขับและผู้โดยสาร ช่องเก็บของใต้เบาะที่นั่งคนขับ ใต้แผ่นวางเท้าคนขับ

การลงจากรถของตำรวจ

1. เปิดวิทยุให้ดังพอประมาณให้ผู้ต้องสงสัยสับสน
2. ต้องแจ้งศูนย์ควบคุมว่าจอดที่ไหน
3. อย่ายืนล้ำแสาประตูกลางรถเพราะจะเสียเปรียบ
4. มือสปอร์ตไลท์มือไม่อนัด
5. หันตัวด้านที่พกปืนออกจากคนร้ายหรือผู้ต้องสงสัย

การตรวจสอบบุคคลต้องสงสัย

การเลือกบุคคลเป้าหมาย

1. คนอยู่ในที่ไม่เหมาะสม
   - แต่งกายดีสืบที่ปลี่ยว
   - แต่งกายสกปรก ยืนย่านสุรกิจ
2. คนเดินทั่วของ หรือซุกซ่อนบางสิ่งไว้ในเสื้อผ้า
3. คนยืนสอานที่เดียวนานๆ
4. คนมีกิริยาแปลกๆ สวมเสื้อผ้ามีช่องรอดต่อสู้ตราบเลือด
5. คนที่หยุดมองคนที่ผ่านไปมา
6. คนที่เคลื่อนตัวจากประตูรถคันหนึ่งไปยังอีกคันหนึ่ง
7. คนกำลังวิ่งเวลากลางคืน
8. คนวิ่งตัดหน้ารถอย่างรีบร้อน
9. คนที่ของมีค่าในเวลากลางคืน
10. คนสวมแว่นดำในเวลากลางคืน

ข้อสังเกตคนที่กำลังโกหก

1. หน้าซีด หรือหน้าแดง
2. กะพริบตาถี่ๆ
3. เหลือบตาไปมา
4. ขยะรรไกรขยับจากข้างหนึ่งไปอีกข้างหนึ่ง เร็วและบ่อย
5. อึ้ม และทันทีใบหน้าก็จะเคร่งขรึมและกลับเริ่มอีก (ดีหน้าเนื้อนาฬ)
6. ไม่สบตาหรือหลบตาเมื่อถูกซักถาม
7. ทำกิริยาโกรธคล้ายถูกขุดจาลูดูด

4. การสำรวจจุดล่อแหลม

4.1 ดำเนินการสำรวจจุดล่อแหลม อันเกิดจากสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเกิดอาชญากรรม ดังนี้

4.1.1 สะพานลอยคนข้าม

4.1.2 ป้ายรถโดยสารประจำทาง

4.1.3 สวนหย่อม สวนสาธารณะ

4.1.4 บ้านร้าง ตึกร้าง ตึกแถวร้าง เพิงพักร้าง บ้านพักคนงานร้าง บริเวณใต้สะพาน ข้ามแยก ข้ามคลอง ใต้ทางด่วน ซึ่งมีคนเร่ร่อน คนเก็บของเก่า พักอาศัย

4.1.5 ถนน ตรอก ซอย

4.1.6 คอนโดมิเนียม อพาร์ทเมนท์ เกสต์เฮ้าส์ หอพัก บ้านเช่า

4.1.7 หมู่บ้าน

4.1.8 ริมคลอง

4.1.9 ริมทางรถไฟ

4.1.10 ใต้สะพาน คอสะพาน เชิงสะพานทุกประเภท

4.1.11 ที่สาธารณะและที่ว่างเปล่า ซึ่งเจ้าของไม่ได้ทำประโยชน์

4.2 ดำเนินการสำรวจสถานที่ ตามข้อ 4.1.1 , 4.1.2 , 4.1.3 , 4.1.6 และ 4.1.7 มีทั้งหมดจำนวนกี่แห่ง แยกเป็นบริเวณที่ไม่เป็นจุดล่อแหลมกี่แห่ง และที่เป็นจุดล่อแหลมกี่แห่ง อยู่ที่ใดบ้าง แต่ละแห่งได้ดำเนินการแก้ไข วางแผนป้องกันอาชญากรรมอย่างไร เช่น สะพานลอยคนข้ามที่เปลี่ยว มืด มีแสงสว่างน้อย เพราะต้นไม้บังแสงไฟฟ้า หรือไม่มีแสงไฟฟ้า ป้ายรถโดยสารประจำทางที่มืด มีต้นไม้ ต้นหญ้า พุ่มไม้ ปกคลุมหนาทึบ สวนหย่อม สวนสาธารณะ ที่ไฟฟ้ามืด เปลี่ยว เกิดเหตุบ่อยครั้ง ถนน ตรอก ซอย ที่มืด เปลี่ยว และเคยเกิดเหตุบ่อยครั้ง เป็นต้น

ดำเนินการสำรวจสถานที่ ตามข้อ 4.1.4 , 4.1.5 , 4.1.8 , 4.1.9 , 4.1.10 และ 4.1.11 เฉพาะจุดที่มีอาชญากรรมเกิดขึ้นบ่อยครั้ง เป็นจุดล่อแหลมมีจำนวนกี่แห่ง อยู่ที่ใดบ้าง แต่ละแห่งได้ดำเนินการแก้ไข วางแผนป้องกันอาชญากรรมอย่างไร

4.3 จุดล่อแหลมประเภท หมู่บ้าน พิจารณา ดังนี้

4.3.1 มีรั้ว หรือ กำแพง ที่มั่นคงแข็งแรงล้อมรอบ หรือไม่

4.3.2 มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ประจำหมู่บ้านหรือไม่

4.3.3 มี CCTV หรือไม่

4.3.4 มีคณะกรรมการหมู่บ้านหรือไม่

4.3.5 มีอาชญากรรมเกิดขึ้น ในรอบปีที่ผ่านมาไม่น้อยกว่า 3 ราย

4.4 ดำเนินการประสานแจ้งสำนักงานเขต เทศบาล อบต. อบจ. เพื่อดำเนินการแก้ไขปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย ไม่ล่อแหลมต่อการเกิดอาชญากรรม เพื่อให้ดำเนินการ ดังนี้

4.4.1 ปรับภูมิทัศน์ โดยตัดต้นไม้ ถางหญ้า ติดหลอดไฟฟ้า เปลี่ยนหลอดไฟฟ้า

4.4.2 เสริมมาตรการป้องกัน ติดตั้งตู้แดง (จุดตรวจ) เพื่อให้เทศกิจ อาสาสมัคร มูลนิธิช่วยตรวจเสริม

4.4.3 ติดตั้ง CCTV

4.5 ให้จัดทำรายละเอียดจุดล่อแหลมตามข้อ 4.2 และการแก้ไขปรับปรุง ตามข้อ 4.3 ไว้ในห้องปฏิบัติการ

4.6 ให้มีการปิดล้อมตรวจค้น จุดล่อแหลม ทั้งช่วงค่ำ และช่วงเช้า ตามความเหมาะสมเป็นประจำทุกวัน

4.7 สร้างมวลชนกับหน่วยงานใกล้เคียง เช่น ส่วนราชการ บริษัท ห้าง ร้านค้า รัฐวิสาหกิจ สถานประกอบการ คิวรถตู้ รถจักรยานยนต์ มูลนิธิ อาสาสมัครต่างๆ กต.ตร. เพื่อประชาสัมพันธ์มาตรการป้องกันอาชญากรรม เช่น จ้างพนักงานรักษาความปลอดภัย วิธีการแจ้งเหตุ หรือการสังเกตจดจำตำหนิรูปพรรณคนร้าย ยานพาหนะ หรืออาวุธ การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด เป็นต้น เพื่อป้องกันเหตุและแก้ไขปัญหาจุดล่อแหลม

4.8 สำหรับจุดล่อแหลม ประเภทสถานที่ทั่วไป ให้เพิ่มมาตรการในการป้องกันอาชญากรรม ดังนี้

4.8.1 ติดตั้งตู้แดง ตามความเหมาะสม

4.8.2 เพิ่มความถี่ในการตรวจตรา สายตรวจทุกประเภท จราจร ธุรการ อาสาสมัคร ตร.บ้าน มูลนิธิต่างๆ

4.8.3 ติดป้ายประชาสัมพันธ์ เตือนประชาชน ให้เพิ่มความระมัดระวัง ไม่แต่งกายล่อแหลม โชว์ทรัพย์สิน ไม่เดินทางเพียงลำพัง

4.8.4 จัดฝ่ายสืบสวน ซุ่มโป่ง

4.8.5 แสวงหาแนวร่วม ส่วนราชการ ผู้ประกอบการ ร้านค้า ประชาชน คิว จยย. รถตู้ บริเวณใกล้เคียงช่วยเป็นหูเป็นตา แจ้งเหตุเมื่อพบบุคคล ยานพาหนะ ที่มีพฤติการณ์ต้องสงสัย (โดยการอบรมให้ความรู้ กำหนดเป้าหมาย ตามความเหมาะสม)

4.9 สำหรับจุดล่อแหลม ประเภทคอนโดมิเนียม อพาร์ทเมนท์ เกสต์เฮ้าส์ คอร์ท หอพัก บ้านเช่า และประเภทหมู่บ้าน ให้ดำเนินการ ดังนี้

4.9.1 ประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือ เจ้าของ ผู้ประกอบการ ให้ดำเนินการ ดังนี้

ก. เพิ่มแสงสว่างบริเวณทางเดิน ทางเข้า - ออก

ข. จัดที่จอดรถให้เพียงพอ มีคนเฝ้า มีแสงสว่างเพียงพอ

ค. มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ตลอด 24 ชั่วโมง

ง. ติดตั้ง CCTV

จ. จัดทำบัญชีผู้เช่า ผู้พักอาศัย อย่างเป็นระบบ

ฉ. สังเกตพฤติกรรมของผู้พักอาศัย หากพบสิ่งผิดปกติ ให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจทำการตรวจสอบ

4.9.2 จัดโครงการอบรมให้ความรู้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับการป้องกัน การสังเกตจดจำ การระงับเหตุ และการแจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย

4.9.3 จัดทำโครงการฝากบ้านกับเพื่อนบ้าน เพื่อให้เพื่อนบ้าน เพื่อนข้างห้อง รู้จักช่วยกันดูแล ระวังป้องกันและแจ้งเหตุ

4.9.4 ติดหมายเลขโทรศัพท์สถานีตำรวจ/ศูนย์วิทยุ ไว้บริเวณที่มองเห็นได้ง่าย เพื่อความรวดเร็วในการแจ้งเหตุ

4.9.5 ตรวจเยี่ยมชุมชน เพื่อรวบรวมข้อมูลปัญหา - ความต้องการ แล้วดำเนินการแก้ไข รวมทั้งการให้คำแนะนำในการป้องกันอาชญากรรมเบื้องต้น

4.10 ในพื้นที่ที่เห็นว่าเป็นจุดล่อแหลมและสุ่มเสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรมให้ดำเนินการดังนี้

4.10.1 ประสานแจ้งข้อมูลจุดล่อแหลมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.10.2 กำหนดในวาระการประชุม กต.ตร. สถานีตำรวจ ทุกเดือน เพื่อเร่งรัด ติดตามและขอความร่วมมือ จาก กต.ตร. สถานีตำรวจในการป้องกันเหตุ

4.10.3 มาตรการป้องกันเหตุ

ก. การติดตั้ง เปลี่ยนหลอดไฟฟ้า เพื่อเพิ่มแสงสว่าง

ข. การตัดต้นไม้ ตัดถางหญ้า เพื่อปรับภูมิทัศน์

ค. การติดตั้งตู้เขียว เทศกิจ อาสาสมัครพิทักษ์เมือง อปพร.

ง. การติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์ เตือนประชาชนให้เพิ่มความระมัดระวัง

จ. การติดตั้ง CCTV (จัดลำดับความสำคัญ)

5. การซักซ้อมแผนเผชิญเหตุต่าง ๆ และ การสกัดจับ

การซักซ้อมแผนเผชิญเหตุต่าง ๆ เช่น เพลิงไหม้ เหตุวิ่งราวทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ธนาคาร ร้านทอง สถานีบริการน้ำมัน และการสกัดจับ กรณีคนร้ายใช้ยานพาหนะ รถยนต์ หรือรถจักรยานยนต์ ในการกระทำผิดแล้วหลบหนี รถชนแล้วหนี หรือรถหลบหนีการตรวจค้น หากทำการซักซ้อมอย่างสม่ำเสมอ โดยใช้คนร้ายสมมติและมีการประชาสัมพันธ์ นอกจากจะทำให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ยังเป็นการป้องปรามคนร้ายได้อีกทางหนึ่งด้วย ในการจัดทำแผนเผชิญเหตุนั้น จะต้อง

5.1 ต้องจัดทำให้ครอบคลุมทุกเหตุที่อาจเกิดขึ้นได้ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

5.2 กำหนดแผนการควบคุมสั่งการของผู้บังคับบัญชา ระดับ สถานีตำรวจ ให้ชัดเจน และหากผู้บังคับบัญชา ที่กำหนดไว้ไม่ ว.10 จะมอบหมายให้ผู้ใดดำเนินการแทนโดยอัตโนมัติ

5.3 ต้องประชุมชี้แจงให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกฝ่าย ทุกระดับ เข้าใจการปฏิบัติในทุกขั้นตอนอย่างแท้จริง

5.4 ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ร่วมปฏิบัติและประชาชน บริเวณใกล้เคียง โดยต้องทำการประชาสัมพันธ์ให้ทราบล่วงหน้า และกำชับห้ามใช้อาวุธทุกชนิดโดยเด็ดขาด

5.5 ต้องกำหนดจุด ว.10 ไว้ในแต่ละเขตตรวจ

6. การตรวจเยี่ยมชุมชน

วัตถุประสงค์ของการตรวจเยี่ยมก็คือรับทราบข้อมูลข่าวสารปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชน มีขั้นตอนการปฏิบัติ ดังนี้

6.1 กำหนดพื้นที่การตรวจเยี่ยม

6.2 จัดทำแบบฟอร์มการตรวจเยี่ยม เพื่อรวบรวมข้อมูลข่าวสารปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชน

6.3 ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่เป้าหมายทราบ

6.4 ประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์และซักซ้อมแนวทางการปฏิบัติให้ข้าราชการตำรวจทุกฝ่าย ทุกระดับ และ ทุกนายทราบ

6.5 กำหนดตัวข้าราชการตำรวจผู้รับผิดชอบให้เหมาะสมกับพื้นที่ในการออกตรวจเยี่ยมแต่ละครั้ง

6.6 จัดทำเอกสาร คู่มือ คำแนะนำประชาชน เกี่ยวกับ

6.6.1 แนวทางการป้องกันอาชญากรรมเบื้องต้น

6.6.2 ประชาสัมพันธ์ แนวทางการติดต่อสื่อสาร แจ้งข้อมูลข่าวสาร แจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย ยาเสพติด และอื่นๆ

6.6.3 ความรู้เกี่ยวกับพิษภัยของยาเสพติดให้โทษและแนวทางการป้องกัน

6.6.4 ประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจทุกด้านในแต่ละเดือน

6.7 ขอความร่วมมือหน่วยงานราชการ องค์กรเอกชน เพื่อร่วมออกตรวจเยี่ยม และ/หรือให้บริการประชาชน ในการออกตรวจเยี่ยมลักษณะเป็นกลุ่ม เพื่อร่วมกิจกรรมการให้บริการแก่ชุมชน เช่น บริการตัดผม ตรวจโรค ฝึกอาชีพเสริม เป็นต้น

6.8 ออกตรวจเยี่ยม ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด

6.9 เก็บรวบรวมข้อมูล ปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชน

6.10 ดำเนินการปรับแผนและแนวทางปฏิบัติ เพื่อแก้ไขปัญหาบรรเทาความเดือดร้อนและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน

7. การตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ หรือจุดสกัด (ว.43)

7.1 ความหมาย

7.1.1 ด่านตรวจ หมายถึง สถานที่ทำการที่เจ้าพนักงานตำรวจออกปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจค้นเพื่อจับกุมผู้กระทำความผิดในเขตทางเดินรถ (ความหมายตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.2535) โดยระบุสถานที่ไว้ชัดแจ้งเป็นการถาวร การตั้งด่านตรวจจะต้องได้รับอนุมัติจาก ครม. หรือผู้มีอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง หรือ กอ.รมน. แล้วแต่กรณี ซึ่งในเขตรับผิดชอบของ บช.น. ไม่มีการจัดตั้งเป็นด่านตรวจ

7.1.2 จุดตรวจ หมายถึง สถานที่ที่เจ้าพนักงานตำรวจออกปฏิบัติหน้าที่ตรวจค้นเพื่อจับกุมผู้กระทำความผิดในเขตทางเดินรถหรือทางหลวง ในกรณีปกติเป็นการชั่วคราว โดยมีกำหนดระยะเวลาเท่าที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการ

ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว แต่ต้องไม่เกิน 24 ชั่วโมง และเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจแล้วจะต้อง ยุบเลิกจุดตรวจดังกล่าวทันที

7.1.3 จุดสกัด หมายถึง สถานที่ที่เจ้าพนักงานตำรวจออกปฏิบัติหน้าที่ตรวจค้น เพื่อจับกุมผู้กระทำความผิดในเขตทางเดินรถหรือทางหลวง ในกรณีที่มีเหตุการณ์ฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วน เกิดขึ้นเป็นการชั่วคราวและจะต้องยุบเลิกเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจดังกล่าว

7.2 ความสำคัญของการตั้งจุดตรวจและจุดสกัด

7.2.1 เพื่อควบคุมพื้นที่ที่ล่อแหลมต่อการเกิดอาชญากรรม

7.2.2 เพื่อเป็นการป้องปรามการกระทำผิดกฎหมาย

7.2.3 เพื่อเป็นการปิดเส้นทางและตัดช่องโอกาสคนร้ายหลบหนี

7.2.4 เพื่อตรวจค้นบุคคล หรือยานพาหนะที่ผ่านเข้าออกพื้นที่

7.2.5 เพื่อค้นหาสิ่งผิดกฎหมาย อาวุธ เครื่องมือเครื่องใช้ในการกระทำผิด

7.3 ระบบการตั้งจุดตรวจ

7.3.1 ตั้งตามแผนที่กำหนด

7.3.2 ตั้งตามยุทธวิธี ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ

7.3.3 มีนายตำรวจควบคุม

7.3.4 ว.43 ปกติ รอง สวป. , สวป. ควบคุม

7.3.5 ว.43 พิเศษ สว.ขึ้นไป ควบคุม

7.3.6 ว.43 เคลื่อนที่

7.3.7 สมุดประจำจุด ว.43 (ตั้งแต่ ผกก.ขึ้นไป)

7.3.8 รายงานผลการตั้งจุด ว.43 ทุก 7 วัน (จันทร์-อาทิตย์) ในวันจันทร์

7.4 หลักพื้นฐานของการตั้งจุดตรวจและจุดสกัด

7.4.1 ห้ามมิให้ตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ หรือจุดสกัด ในเขตทางเดินรถหรือทางหลวงเว้นแต่มีนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรเป็นหัวหน้าควบคุมและได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชา โดยจะต้องแต่งเครื่องแบบในการปฏิบัติหน้าที่ และการตั้งจุดตรวจ หรือจุดสกัดให้ทุกหน่วยประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยใกล้เคียงให้ชัดเจนเพื่อไม่ให้เกิดการซ้ำซ้อนกัน

7.4.2 การปฏิบัติในการตรวจค้น จับกุม ต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดีว่าด้วยการนั้นโดยเคร่งครัด

7.4.3 ที่จุดตรวจ ต้องมีแผงกั้นแสดงเครื่องหมายคำว่า "หยุด ตรวจ" และควรจัดให้มีสิ่งกีดขวางหรือสัญญาณอื่นใดให้เป็นที่สังเกตได้ง่ายในระยะไกล เช่น กรวยยางคาดสีสะท้อนเพื่อช่วยป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้น และให้มีแผ่นป้ายแสดง ยศ ชื่อ นามสกุล และตำแหน่งของหัวหน้าชุดที่ประจำจุดตรวจดังกล่าว

7.4.4 ในเวลากลางคืนต้องให้มีแสงส่องสว่างให้มองเห็นได้อย่างชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า 150 เมตร ก่อนถึงจุดตรวจ

7.4.5 การตั้งจุดตรวจ ให้ทุกหน่วยประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยใกล้เคียงให้ชัดเจน โดยมิให้เกิดการตั้งจุดตรวจซ้ำซ้อน อันเป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชน

7.4.6 กำหนด เขตพื้นที่ปลอดภัย ไว้สำหรับเป็นบริเวณตรวจค้น เพื่อให้เกิดความปลอดภัยทั้งแก่ผู้ต้องสงสัยที่ถูกตรวจค้นและเจ้าหน้าที่ตำรวจระหว่างทำการตรวจค้น

7.4.7 การจัดกำลังพลเข้าปฏิบัติหน้าที่ ควรคัดเลือกกำลังพลที่มีรูปร่างสูงใหญ่ ลักษณะท่าทางดี และองอาจผึ่งผาย เพื่อเป็นการป้องปรามการกระทำผิด และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ประชาชนที่พบเห็น

7.4.8 ควรวางกำลังส่วนหนึ่งไว้บริเวณทางแยกหรือจุดย้อนกลับก่อนถึงจุดตรวจหรือจุดสกัด เพื่อไว้ทำหน้าที่สกัดกั้น หรือไล่ติดตามผู้ที่เลี้ยวหรือกลับรถย้อนหลบหนีการตรวจค้น

7.4.9 พึงใช้ความระมัดระวังและตั้งอยู่ในความไม่ประมาททุกขณะทำการตรวจค้น

7.4.10 พึงเป็นผู้ที่มีมารยาทที่ดีงามและรักษากิริยาวาจาระหว่างการตรวจค้น เช่น ไม่ส่องไฟฉายไปที่บริเวณใบหน้าประชาชนผู้ถูกตรวจค้นโดยตรง และรู้จักใช้คำพูดที่สุภาพ เช่น สวัสดีครับ ขอโทษครับ และขอบคุณครับ

7.4.11 ใช้ความสังเกตให้ความสนใจเป็นพิเศษแก่พาหนะที่มีลักษณะพิรุธ เช่น รถจักรยานยนต์ที่ไม่ติดแผ่นป้ายทะเบียน หรือพับงอแผ่นป้ายทะเบียนเพื่อปิดบังอำพรางหมายเลขหรือพาหนะที่มีการดัดแปลงสภาพ

7.4.12 ในปฏิบัติการตั้งจุดตรวจหรือจุดสกัด ให้คำนึงถึงความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานและประชาชนและไม่ก่อให้เกิดปัญหาความเดือดร้อนแก่ประชาชนผู้ใช้ทางโดยไม่จำเป็น

8. หลักการพิจารณาพื้นที่ในการตั้งจุดตรวจและจุดสกัด

8.1 สภาพภูมิประเทศให้ความปลอดภัยเจ้าหน้าที่ตำรวจ

8.2 สภาพภูมิอากาศ ฝนไม่ตก/แดดไม่ร้อนจัด

8.3 สภาพการจราจรไม่หนาแน่นไม่ติดขัด

8.4 เป็นพื้นที่ที่เกี่ยวกับความมั่นคง

8.5 เป็นพื้นที่ที่มีการเกิดอาชญากรรมสูง

8.6 เป็นเส้นทางที่คนร้ายมักใช้ในการหลบหนี

9. ข้อมูลที่จะใช้ในการตั้งจุดตรวจและจุดสกัด

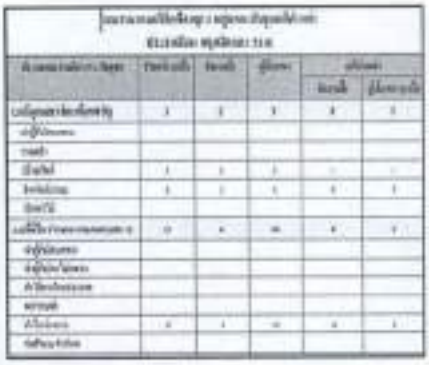

10. อุปกรณ์ และเครื่องมือต่าง ๆ ในการตั้งจุดตรวจ จุดสกัด

10.1 รถยนต์สายตรวจ,รถจักรยานยนต์ ที่มีไฟส่องสัญญาณ

10.2 แผงกั้นจุดตรวจ โดยมีแสงไฟส่องสว่างให้มองเห็นได้อย่างชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า 150 เมตร ในเวลากลางคืนก่อนถึงจุดตรวจ

10.3 แผงประชาสัมพันธ์ ก่อนถึงจุดตรวจค้น "ขออภัยในความไม่สะดวก" หรือแผงเตือน "จุดตรวจข้างหน้า โปรดลดความเร็ว"

10.4 กรวยยาง จร.สีส้ม วางก่อนถึงจุดตรวจค้นและตามแนวช่องทางเดินรถรักษาพื้นที่ปลอดภัย

10.5 กระบองไฟสัญญาณบอกตำแหน่งของ จร.

10.6 ไฟฉาย/สปอร์ตไลท์ ประจำรถยนต์สายตรวจ

10.7 เครื่องขยายเสียงแบบมือถือ

10.8 เครื่องตรวจโลหะแบบมือถือ

10.9 อุปกรณ์ตรวจใต้ท้องรถ

10.10 กล้องถ่ายภาพ/กล้องบันทึกวีดีโอ

10.11 ตัวสกัด (ขวาก)

11. ขั้นตอนการปฏิบัติ การควบคุม การตรวจสอบการปฏิบัติ

11.1 เรียกแถวตรวจยอดกำลังพล ตรวจความพร้อมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้ปฏิบัติรวมทั้งอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้การตั้งจุดตรวจ

11.2 อบรมชี้แจงสถานภาพอาชญากรรม แนวนโยบายและคำสั่งของผู้บังคับบัญชา

11.3 กำหนดตัวเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติในแต่ละส่วนของพื้นที่จุดตรวจ และทำความเข้าใจกับบทบาทหน้าที่ของแต่ละคนให้ชัดเจน

11.4 การตั้งจุดตรวจ หรือจุดสกัด ให้รายงานทาง ศูนย์วิทยุ ให้ผู้บังคับบัญชาทราบเมื่อเริ่มต้นและเลิกปฏิบัติ

11.5 เมื่อเสร็จสิ้นการปฏิบัติ ให้รายงานผลการปฏิบัติเป็นลายลักษณ์อักษรเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้สั่งอนุมัติภายในวันถัดไปเป็นอย่างช้า

11.6 ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ระดับ สารวัตรขึ้นไป ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันควบคุมการปฏิบัติ

11.7 หากตรวจพบว่ามีเจ้าหน้าที่ตำรวจ ณ ด่านตรวจ จุดตรวจ หรือจุดสกัดได้ปฏิบัติโดยมิได้รับคำสั่งจากผู้มีอำนาจเพื่อแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ หรือหากตรวจพบเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ใดประพฤติมิชอบในลักษณะดังกล่าว ให้พิจารณาดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไปตามอำนาจหน้าที่ทั้งคดีอาญาและคดีวินัย แล้วรายงานให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น จนถึง ตร. ทราบโดยไม่ชักช้า การรายงานให้ระบุ ยศ ชื่อ นามสกุล ตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้กระทำผิด พร้อมกับรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะและพฤติการณ์แห่งการกระทำผิดให้ละเอียดชัดเจน

12. การตรวจค้นรถเพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาด และการค้นซ้ำ สร้างความเดือดร้อนความรำคาญให้กับประชาชนโดยทั่วไป เนื่องจากใช้เวลานาน ควรดำเนินการดังนี้

12.1 ให้แบ่งพื้นที่รถที่ต้องทำการตรวจค้นออกเป็น 5 ส่วน คือ

ส่วนที่หนึ่ง พื้นที่ภายในรถด้านหน้าบริเวณผู้ขับขี่และผู้โดยสารด้านหลังผู้ขับขี่

ส่วนที่สอง พื้นที่ภายในรถด้านหน้าข้างซ้ายผู้ขับขี่และที่โดยสารด้านหลังซ้ายผู้ขับขี่

ส่วนที่สาม กระโปรงท้ายรถ

ส่วนที่สี่ กระโปรงหน้ารถ

ส่วนที่ห้า ใต้ท้องรถ

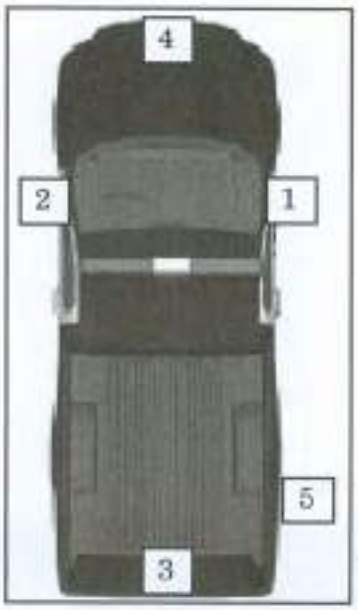

12.2 กรณีรถของบุคคลโดยทั่วไปที่เข้ามาในพื้นที่การตั้งจุดตรวจ จะทำการตรวจค้นเฉพาะส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 เท่านั้น คือ

12.2.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่อยู่ด้านผู้ขับขี่จะตรวจค้นรถในส่วนที่ 1 คือได้เบาะคนขับ

12.2.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่อยู่ด้านซ้ายของผู้ขับขี่ จะทำการตรวจค้นรถในส่วนที่ 2 คือลิ้นชักและคอนโซล

13. การแบ่งพื้นที่บริเวณจุดตรวจ

สามารถแบ่งเป็น 5 ส่วน

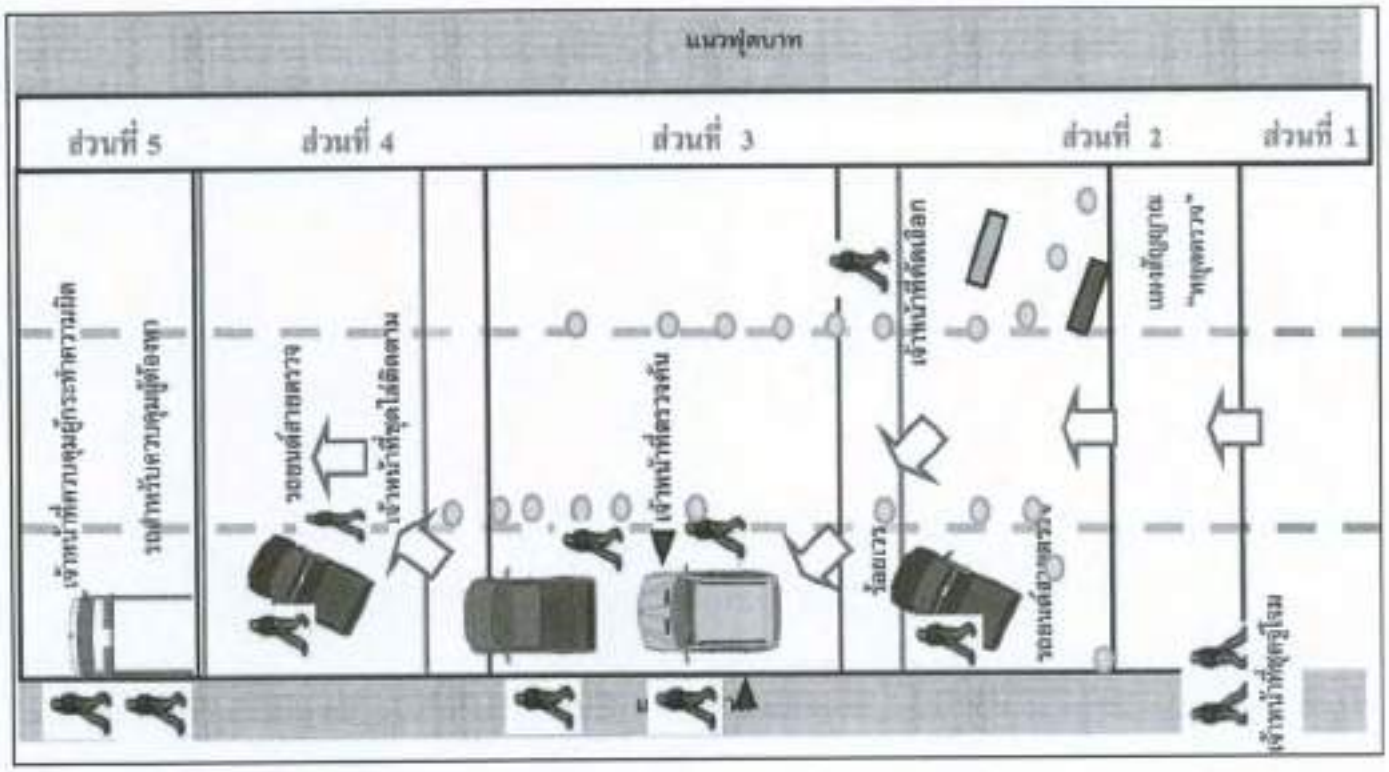

13.1 พื้นที่ส่วนแรกเป็นพื้นที่เฝ้าสังเกตรถและบุคคลต้องสงสัยที่อยู่ภายในรถที่จะวิ่งผ่านเข้ามาในบริเวณพื้นที่ตั้งจุดตรวจ เพื่อแจ้งข้อมูลไปยังผู้ควบคุมจุดตรวจ รวมทั้งเป็นจุดสกัดรถต้องสงสัยที่มีเจตนาจะหลบหนีไม่ยินยอมเข้ามาบริเวณพื้นที่ที่ตั้งจุดตรวจค้น หรือไล่ติดตามรถที่วกกลับไปยังทิศทางที่เข้ามา โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดนอกเครื่องแบบ (ชุดจู่โจม) อยู่ปฏิบัติ 2 นาย โดยอยู่ก่อนถึงพื้นที่ตั้งจุดตรวจประมาณ 20 เมตร

13.2 พื้นที่ส่วนที่สอง เป็นพื้นที่ที่พิจารณาคัดเลือกรถต้องสงสัยเพื่อโบกรถเข้ามาสู่พื้นที่ตรวจค้น ซึ่งจะมีเจ้าหน้าที่ตำรวจ 1 นาย เป็นผู้คัดเลือกและสังเกตพฤติกรรมของรถที่จะเข้าจุดตรวจค้น โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายป้องกัน 1 นาย ฝ่ายจราจร 1 นาย และเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าสายตรวจ(นายตำรวจระดับ สัญญาบัตรขึ้นไป) 1 นาย รวมเจ้าหน้าที่จำนวน 3 นาย

13.3 พื้นที่ส่วนที่สาม เป็นพื้นที่ตรวจค้น มีเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายป้องกันทำหน้าที่ตรวจค้นรถและบุคคลต้องสงสัยที่นั่งมา 3 ชุดปฏิบัติ (1 ชุดปฏิบัติมีเจ้าหน้าที่ตำรวจ 3-4 นาย รถที่เข้าทำการตรวจค้นควรมีไม่เกิน 3 คัน ในแต่ละช่วงที่ทำการตรวจค้นและการตรวจค้นให้ใช้เจ้าหน้าที่ตำรวจ 3 - 4 นาย ต่อรถทำการตรวจค้น 1 คัน โดยตรวจค้น 2 นาย คุ้มกัน 1 - 2 นาย) โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายป้องกันอีก 1 นาย ทำหน้าที่บันทึกภาพ ขณะตรวจค้นไว้เป็นหลักฐานและมีเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายจราจรอีก 1 นาย ทำหน้าที่ดำเนินการในส่วนความผิดตาม พ.ร.บ.จราจรฯ และอำนวยความสะดวกด้านการจราจร และให้มีนายตำรวจระดับสารวัตร ซึ่งเป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติคอยดูแลอยู่ในพื้นที่ส่วนที่สามเป็นหลัก

13.4 พื้นที่ส่วนที่สี่ เป็นพื้นที่คอยสกัดรถ หากรถต้องสงสัยที่เข้ามาในพื้นที่ตั้งจุดตรวจไม่ยอมหยุดรถให้ทำการตรวจค้น เจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายป้องกันที่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ที่จุดตรวจนี้ จะทำหน้าที่นำรถตำรวจที่จอดอยู่ท้ายจุดตรวจเข้าสกัด เพื่อป้องกันไม่ให้หลบหนีหรือหากหลบหนีก็สามารถไล่ติดตามได้ทันท่วงที โดยให้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจทำหน้าที่ประจำรถยนต์สายตรวจ 1 นาย และเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำรถสายตรวจจักรยานยนต์ 2 นาย รวมเจ้าหน้าที่จำนวน 3 นาย

13.5 พื้นที่ส่วนที่ห้า เป็นพื้นที่ควบคุมผู้กระทำความผิด มีเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายป้องกันอยู่ปฏิบัติ อย่างน้อย 2-3 นาย และมีรถยนต์สำหรับควบคุมผู้ต้องหาจอดอยู่บริเวณพื้นที่นี้ระยะระหว่างส่วนที่ 1 ถึงส่วนที่ 5 ควรจัดให้มีระยะตามความเหมาะสมที่ผู้ควบคุมการปฏิบัติสามารถจะดูแลจุดตรวจ จุดสกัดได้ทั่วถึง

14. ยุทธวิธีตำรวจในการตั้งจุดตรวจและจุดสกัด

14.1 การตั้งจุดตรวจบนทางที่มีการจราจรไปในทิศทางเดียวกัน

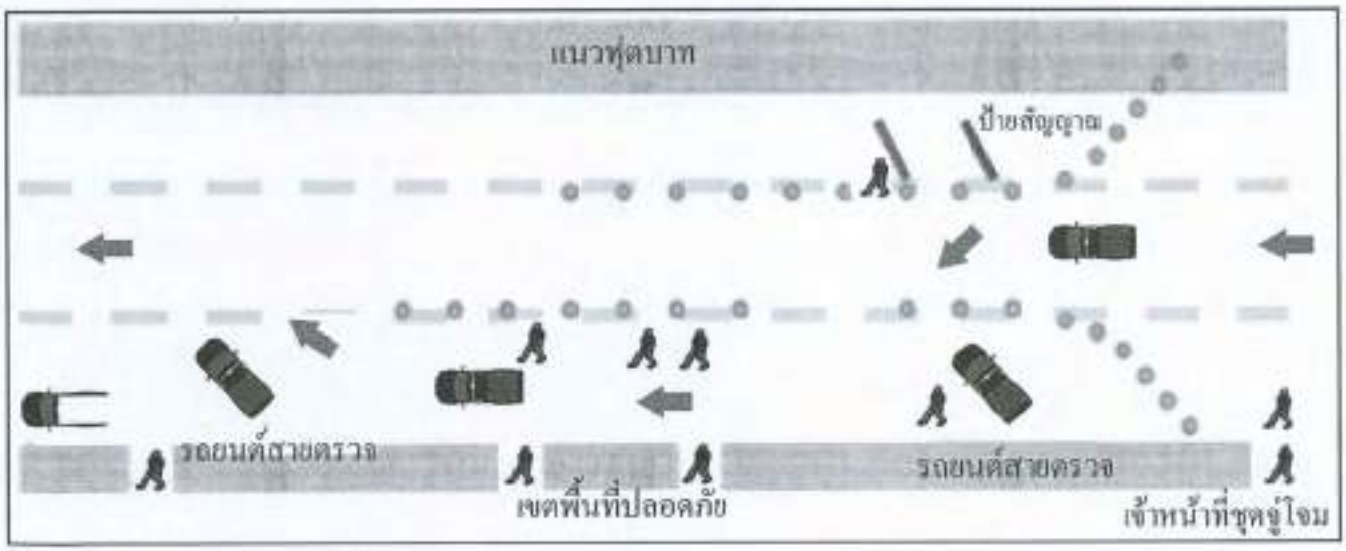

14.1.1 กำหนดเลือกบริเวณพื้นที่จะทำการตรวจ โดยคำนึงความปลอดภัยผู้ปฏิบัติงานและประชาชนผู้ถูกตรวจค้นเป็นสำคัญ เช่น ไม่ตั้งจุดตรวจหรือจุดสกัดบริเวณทางโค้งเชิงสะพานที่ลาดชันหรือบริเวณที่เป็นจุดอับสายตา เป็นต้น

14.1.2 ติดตั้งแผงสัญญาณ ที่มีเครื่องหมายแสดงคำว่า "หยุด ตรวจ" ไว้บนผิวการจราจร ในช่องทางด้านซ้ายให้ผู้ขับขี่สามารถมองเห็นได้ในระยะไกลโดยสะดวก และควรมีกรวยยางคาดแบบสีสะท้อนแสงวางเป็นแนวเฉียงออกไปทางด้านหน้าแผงสัญญาณเป็นระยะพอสมควร และวางกรวยยางให้เป็นช่องทางตามแนวขนานกัน เพื่อเตือนและบังคับรถที่แล่นเข้ามาให้เบี่ยงออกไปไม่พุ่งตรงเข้าชนแผงป้ายสัญญาณ

14.1.3 หลังแผงป้ายสัญญาณเครื่องหมาย "หยุด ตรวจ" ห่างออกไปเล็กน้อยให้นำรถยนต์สายตรวจจอดทำมุม 45 องศากับแนวขอบถนน หันหน้าไปทางทิศทางกระแสจราจร เพื่อใช้เป็นกำลังสำหรับบริเวณ "เขตพื้นที่ปลอดภัย" และเปิดสัญญาณไฟวับวาบไว้เพื่อเพิ่มจุดสังเกตตรงส่วนบริเวณ "เขตพื้นที่ปลอดภัย" ด้านนอก และควรวางกรวยยาง เป็นแนวเพื่อกำหนดบริเวณพื้นที่ตรวจค้น ไว้เป็นการป้องกันอุบัติเหตุจากรถที่อาจหักเลี้ยวเข้ามาในบริเวณ "เขตพื้นที่ปลอดภัย" อย่างกะทันหัน

14.1.4 ท้ายจุดตรวจให้จัดรถยนต์สายตรวจ 1 คันและรถจักรยานยนต์ 1 คัน จอดอยู่ในลักษณะเตรียมพร้อมกรณีต้องไล่ติดตามรถที่หลบหนี

14.1.5 สำหรับรถจักรยานยนต์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ร่วมตรวจค้น อาจให้จอดชิดขอบทางด้านซ้ายเพื่อป้องกัน "เขตพื้นที่ปลอดภัย" โดยหันหน้าไปตามทิศทางการจราจรและพร้อมจะให้การสนับสนุนการไล่ติดตามรถที่หลบหนี

14.1.6 การวางกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจ

- ชั้นประทวน ใช้เป็นกำลังเรียกรถและทำหน้าที่ตรวจค้นบริเวณ "เขตพื้นที่ปลอดภัย" การตรวจค้นควรทำเป็นคู่ เข้าค้นทีละด้านของพาหนะ โดยแบ่งหน้าที่กันให้ชัดเจนว่าใครเป็นผู้ตรวจค้น และใครเป็นผู้คุ้มกัน

- นายตำรวจชั้นสัญญาบัตร ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าจุดตรวจ ควบคุมดูแลและรับผิดชอบการตรวจค้นของผู้ได้บังคับบัญชาอยู่ในบริเวณ "เขตที่ปลอดภัย"

หากมีกำลังน้อย ก็ให้ลดกำลังผู้ปฏิบัติลงได้ แต่ยังคงให้ถือปฏิบัติตามยุทธวิธีดังกล่าวข้างต้น

14.2 การตั้งจุดตรวจบนทางที่มีการจราจรไปในทิศทางสวนกัน (Two way)

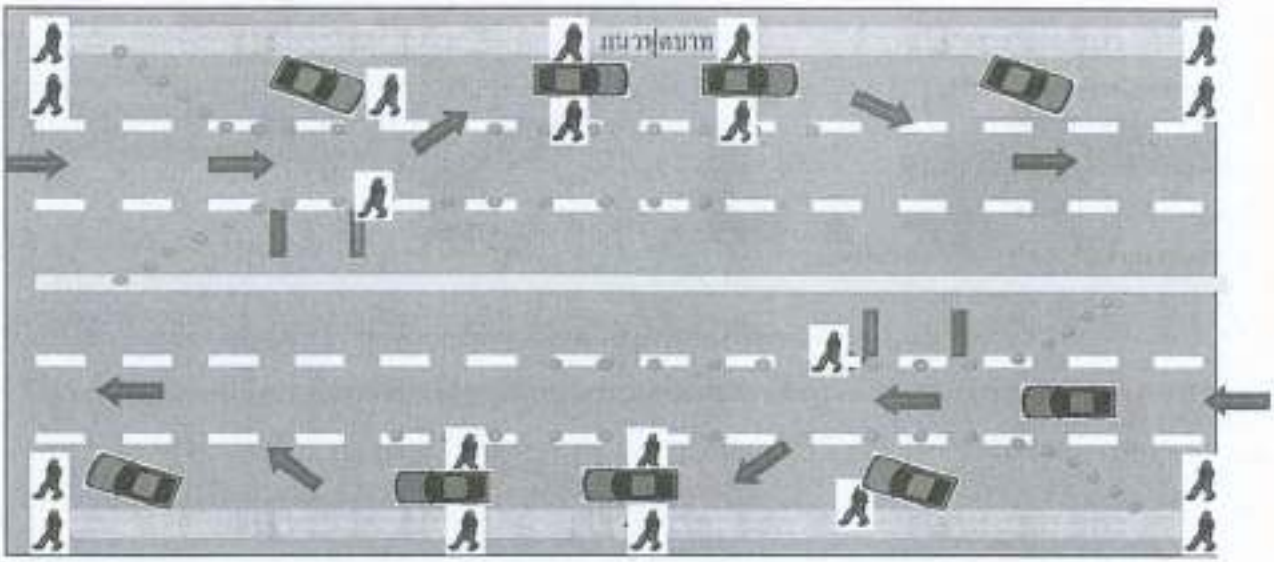

14.2.1 การวางกำลังและมาตรการรักษาความปลอดภัยให้ใช้ทำนองเดียวกันกับการตั้งจุดตรวจบนทางที่มีการจราจรไปในทิศทางเดียวกัน (One Way)

14.2.2 การเรียกตรวจค้นยานพาหนะ ควรเลือกตรวจค้นยานพาหนะที่มาจากทิศทางใดทิศทางหนึ่งเพียงด้านเดียว ไม่ควรเรียกตรวจค้นยานพาหนะพร้อมกันทั้ง 2 ทิศทาง เพราะจะทำให้เกิดจุดอ่อนในการระวังรักษาความปลอดภัยแก่ผู้ต้องสงสัยที่ถูกตรวจ และเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เข้ามาทำการตรวจค้น รวมทั้งก่อให้เกิดปัญหาด้านการจราจรอีกด้วย

14.3 การตั้งจุดตรวจบนทางเดินรถที่บริเวณสี่แยก (Intersection)

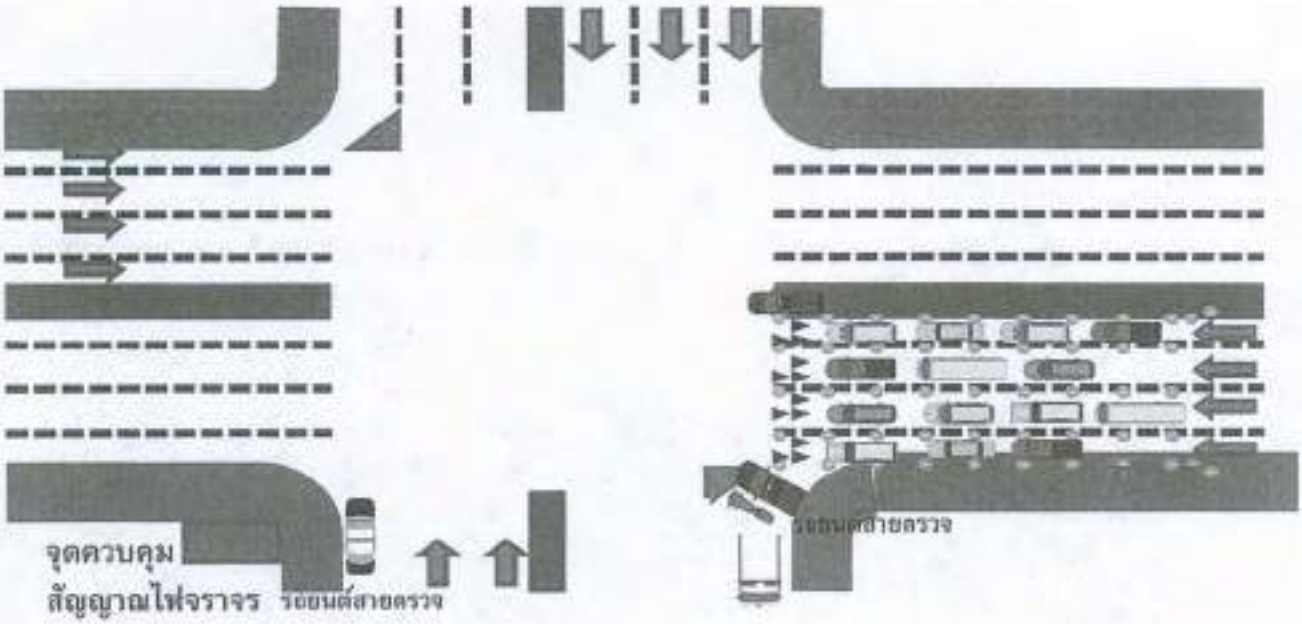

14.3.1 ในการกำหนดพื้นที่ที่จะเลือกทำการตั้งจุดตรวจนอกจากต้องคำนึงในเรื่องความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงานแล้ว ยังต้องคำนึงถึงสภาพการจราจรโดยรอบบริเวณที่มีการตั้งจุดตรวจด้วยว่าจะเกิดผลกระทบด้านการจราจรในทิศทางที่อยู่รอบ ๆ บริเวณที่กำหนดให้มีการตั้งจุดตรวจหรือไม่ ดังนั้นการควบคุมสัญญาณไฟจราจรจะต้องมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานและผลกระทบกับผู้สัญจรไปมาในทิศทางอื่น รวมทั้งต้องมีการหมุนเวียนกระแสการจราจรกับพื้นที่ข้างเคียงด้วย

14.3.2 ในการปฏิบัติหน้าที่จะต้องมีเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรมาควบคุมสัญญาณไฟจราจรในทิศทางตรงข้ามกับพื้นที่ที่จะกำหนดให้เป็นจุดตรวจเพื่อให้มีส่วนในการปฏิบัติ รวมทั้งสังเกตการณ์ในพื้นที่ส่วนที่ห้า ซึ่งเป็นการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ที่ทำการตรวจค้นบุคคลและยานพาหนะที่อยู่ในช่องทางเดินรถที่จะมีการตรวจและมีการควบคุมสภาพการจราจรโดยรอบบริเวณสี่แยกด้านอื่น ๆ โดยกำหนดให้เป็นการควบคุมระบบสัญญาณไฟจราจรด้วยบุคคล (manual control) เพื่อให้มีการสัมพันธ์กับการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ที่มีการตั้งจุดตรวจและสัมพันธ์กับพื้นที่ต่อเนื่องข้างเคียงด้วย

14.3.3 มีการใช้แผงสัญญาณที่มีเครื่องหมายแสดงคำว่า "หยุด ตรวจ" ไว้บนผิวการจราจร ในช่องทางเดินรถด้านซ้ายก่อนถึงบริเวณที่เป็นสี่แยก ซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนที่สอง เพื่อให้ผู้ขับขี่ยานพาหนะได้ทราบว่ามีการตั้งจุดตรวจขึ้นบริเวณที่เป็นสี่แยก โดยมีการวางกรวยยางคาดแถบสีสะท้อนแสงเป็นแนวยาวเรียงไปตามช่องทางเดินรถจากบริเวณที่กำหนดให้เป็นพื้นที่เริ่มทำการตรวจจนไปสิ้นสุดที่สี่แยกซึ่งมีสัญญาณไฟจราจร ก่อนจะข้ามบริเวณสี่แยก (ไม่น้อยกว่า 30 เมตร) โดยวางกรวยยางเรียงเป็นแถวยาวตามแนวช่องทางเดินรถ ทั้งนี้ให้คำนึงถึงความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำการตรวจเป็นสำคัญ

14.3.4 ด้านพื้นที่ส่วนที่ห้า ซึ่งอยู่ท้ายมีรถยนต์สำหรับการควบคุมผู้กระทำผิดจอดเฉียงทำมุม 45 องศา ที่บริเวณช่องทางเดินรถด้านเลี้ยวซ้ายผ่านตลอดไว้เพื่อกำหนดให้มีพื้นที่ที่จะควบคุมผู้กระทำผิดและสำหรับจอดยานพาหนะที่จะต้องทำการตรวจค้นอย่างละเอียดไว้บริเวณดังกล่าว โดยมีรถยนต์สำหรับควบคุมฯ ซึ่งเป็นรถยนต์ขนาดใหญ่กำบังและให้ความปลอดภัยกับผู้ปฏิบัติและบริเวณ

ดังกล่าวจะไม่มียานพาหนะที่ไม่เกี่ยวข้อง นอกจากที่ต้องทำการตรวจค้นอย่างละเอียด หรือที่ต้องการจะตรวจยึดไว้ผ่านเข้ามา

14.3.5 ให้นำรถยนต์สายตรวจซึ่งเปิดสัญญาณไฟวับวาบไปจอดไว้บริเวณป้อมสัญญาณไฟจราจรที่มีเจ้าหน้าที่จราจรควบคุมสัญญาณการจราจรเพื่อให้เป็นจุดสังเกตและอยู่ในทิศทางที่มองเห็นการปฏิบัติในพื้นที่ส่วนที่ห้า ซึ่งมีการควบคุมผู้กระทำความผิดและมีการตรวจค้นยานพาหนะเพิ่มเติมอย่างละเอียด ในส่วนที่อยู่ทางตรงข้ามกับที่จอดรถยนต์ไว้ เพื่อให้สามารถแจ้งสกัดจับหรือติดตามจับกุมผู้ที่หลบหนีจากการตรวจในพื้นที่ส่วนที่ห้าได้ในหลายทิศทางด้วย

14.3.6 การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ให้กำหนดทิศทางการตรวจโดยเดินตรวจจากด้านท้ายของส่วนการตรวจ ซึ่งอยู่บริเวณสี่แยกไปจนสุดที่บริเวณส่วนหน้าที่เป็นส่วนเริ่มซึ่งมีป้ายสัญญาณเตือนว่า เป็นจุดตรวจตั้งไว้ หรือให้เดินตรวจจากกรวยยางสีสะท้อนแสงที่วางอยู่จากจุดแรกไปจนถึงกรวยยางสุดท้ายที่วางไว้ (ไม่น้อยกว่า 30 เมตร) เมื่อสิ้นสุดให้ฝั่งที่ตรวจด้านขวาเดินขึ้นไป ฝั่งเกาะกลางถนนด้านขวา ส่วนฝั่งด้านซ้ายให้เดินขึ้นฟุตบาททางเดินด้านซ้ายแล้ว ย้อนกลับไปเริ่มตรวจที่บริเวณสี่แยกอีกรอบ เมื่อได้รับสัญญาณไฟจราจรจากเจ้าหน้าที่ที่ควบคุมสัญญาณไฟจราจร

14.3.7 การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ ต้องใช้ความรวดเร็วในการสังเกตและการปฏิบัติ โดยกำหนดให้สลับหน้าที่กันในการตรวจค้นยานพาหนะคันถัดไปให้ผู้ทำหน้าที่ตรวจค้นสลับเป็นผู้คุ้มกันในคันที่จอดอยู่ต่อไป เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการตรวจและมียานพาหนะตกค้างอยู่ในบริเวณพื้นที่ส่วนที่สาม ซึ่งเป็นพื้นที่ตรวจค้นเมื่อได้รับสัญญาณไฟให้ผ่านแยกไปได้ทั้งหมด จึงต้องให้สลับหน้าที่ในการปฏิบัติ และหากพบบุคคลหรือยานพาหนะต้องสงสัยให้นำไปไว้บริเวณด้านซ้ายของพื้นที่ส่วนที่ห้า เพื่อไม่ให้เกิดปัญหากระทบกับการจราจรบริเวณที่มีการตั้งจุดตรวจค้น

14.3.8 การวางกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจ จะต้องใช้เจ้าหน้าที่ตำรวจจำนวนมากกว่าการตั้งจุดตรวจแบบอื่น เนื่องจากเป็นบริเวณที่เป็นสี่แยกที่มีการควบคุมสัญญาณไฟจราจรด้วยบุคคล จึงต้องมีเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติมาก รวมทั้งผู้ควบคุมจะต้องให้ความสำคัญกับพื้นที่ในส่วนที่ห้ามากกว่าส่วนที่หนึ่ง ซึ่งโอกาสของผู้ที่เจตนาจะหลบหนีโดยวกขานพาหนะกลับจะน้อยกว่าการหลบหนีจากพื้นที่ส่วนที่ห้า ดังนั้น การควบคุมสั่งการจึงควรกำหนดให้ผู้ควบคุมจุดตรวจดังกล่าวนี้อยู่ในบริเวณส่วนที่มีการจอดรถยนต์สายตรวจไว้เพื่อให้สั่งการมากขึ้น รวมทั้งในการกำหนดสัญญาณไฟจราจรหากพิจารณาได้ว่าจะมีผลกระทบกับการจราจรด้านอื่นๆ ที่จะต้องมีการสัมพันธ์กันกับพื้นที่ข้างเคียง

หมายเหตุ ในส่วนการตั้งจุดตรวจบนทางเดินรถที่มีการจราจรบริเวณสี่แยก ควรให้ความสำคัญกับพื้นที่ในส่วนที่ห้ามากกว่าส่วนที่หนึ่ง หากมีกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เพียงพอ

14.4 การตั้งจุดตรวจย่อย หรือจุดสกัด

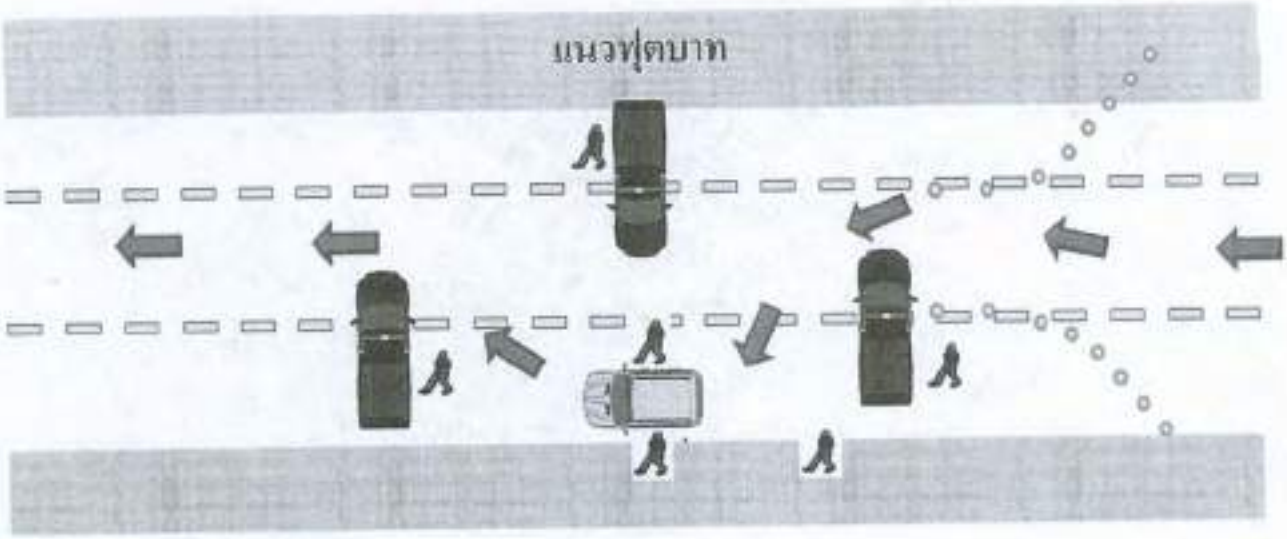

14.4.1 การตั้งจุดตรวจย่อย หรือจุดสกัด เป็นปฏิบัติการในสภาพถนนสายเล็กที่มีการจราจรไม่หนาแน่น คับคั่ง หรือตรอกซอย และในเหตุการณ์ฉุกเฉิน หรือกรณีเร่งด่วน ซึ่งอาจไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจและอุปกรณ์เพียงพอที่จะวางกำลังตามยุทธวิธีข้างต้นได้ จึงจำเป็นต้องใช้กำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจและยานพาหนะเท่าที่มีอยู่อย่างจำกัดในขณะนั้น ดำเนินการสกัดจับและปฏิบัติการตรวจค้น

14.4.2 การวางกำลัง และมาตรการรักษาความปลอดภัยให้ใช้ยุทธวิธีเดียวกันกับการตั้งจุดตรวจโดยอนุโลม และควรต้องมีรถยนต์เตรียมพร้อมไว้ก่อนถึงจุดสกัดเพื่อไว้ทำหน้าที่สกัดกั้นหรือขวางถนนหรือไล่ติดตามรถคนร้ายในกรณีที่คนร้าย หรือผู้ต้องสงสัยกลับรถย้อนหลบหนีการตรวจค้น

14.4.3 ในการตั้งจุดสกัดจะต้องแบ่งหน้าที่กันให้ชัดเจนตามสถานการณ์ ดังนี้

มีกำลัง 2 นาย ให้แบ่งหน้าที่ ดังนี้

ตำรวจคนที่ 1	ทำหน้าที่	ตรวจค้น
ตำรวจคนที่ 2	ทำหน้าที่	คุ้มกัน

มีกำลัง 3 นาย ให้แบ่งหน้าที่ ดังนี้

ตำรวจคนที่ 1	ทำหน้าที่	ตรวจค้น
ตำรวจคนที่ 2	ทำหน้าที่	ช่วยเหลือ

ตำรวจ คนที่ 1 ในการค้นหรือควบคุมคนร้าย

ตำรวจคนที่ 3 ทำหน้าที่ คุ้มกัน

มีกำลัง 4 นาย ให้แบ่งหน้าที่ ดังนี้

ส่วนที่ 1 2 นาย ทำหน้าที่ ตรวจค้น

ส่วนที่ 2 2 นาย ทำหน้าที่ คุ้มกัน

มีกำลัง 4 นายขึ้นไป และมีภารกิจต่อเนื่อง

เป็นเวลานานให้แบ่งกำลังออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 2 นาย ทำหน้าที่ ตรวจค้น

ส่วนที่ 2 2 นาย ทำหน้าที่ คุ้มกัน

ส่วนที่ 3 ทำหน้าที่ สนับสนุนหรือเป็นกำลังสำรองพักรอผลัดเปลี่ยนส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2

14.4.4 เมื่อมีรถยนต์สายตรวจ หรือรถยนต์บรรทุกอย่างน้อย 2 คัน อาจใช้รถยนต์เป็นที่กำบัง เพื่อทำให้เกิดเขตพื้นที่ปลอดภัยแล้ว ให้เป็นจุดหยุดรถเพื่อทำการตรวจค้นบนถนนหรือตรอกซอย ซึ่งโดยปกติจะไม่มีการจราจรคับคั่งหรือรถวิ่งอย่างรวดเร็ว

14.4.5 ในบริเวณถนนในถิ่นทุรกันดาร หรือตรอกซอยที่มีการขุดถนนเพื่อการซ่อมแซมต่างๆ อาจใช้หลุมบนถนนเป็นเครื่องกีดขวางช่วยในการตั้งจุดสกัด

14.4.6 ในเขตพื้นที่อันตรายที่อาจมีการก่อสร้าง หรือการใช้ความรุนแรงในการต่อสู้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจอาจดัดแปลงสิ่งอุปกรณ์ในพื้นที่ให้เป็นเครื่องกีดขวางในการตั้งจุดสกัดได้ เช่น ใช้ท่อซีเมนต์ ใช้งแซง หรือวัตถุอย่างอื่นไปวางตั้งบนเส้นทางที่มีการจราจรไม่ทับตั้ง

15. การควบคุมและตรวจสอบการปฏิบัติ

15.1 เมื่อเริ่มต้น หรือเลิกปฏิบัติหน้าที่ประจำจุดตรวจ ให้รายงานผู้บังคับบัญชา ผู้สั่งอนุมัติให้ตั้งจุดตรวจทราบ และเมื่อเสร็จสิ้นการปฏิบัติแล้วให้หัวหน้าเจ้าหน้าที่ประจำจุดตรวจ รายงานผลการปฏิบัติเป็นลายลักษณ์อักษรเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้สั่งอนุมัติภายในวันถัดไป

15.2 ให้ผู้บังคับบัญชา ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันออกตรวจการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ประจำจุดตรวจ ที่มีอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

15.3 ให้ถือว่าเป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาที่จะต้องเอาใจใส่กวดขัน ดูแล การปฏิบัติของผู้ใต้บังคับบัญชา มิให้ฉวยโอกาสขณะปฏิบัติหน้าที่ประจำจุดตรวจ เรียกหรือรับผลประโยชน์จากผู้ใช้รถที่กระทำผิดกฎหมาย หรือไปดำเนินการจัดตั้งจุดตรวจ โดยมิได้รับคำสั่งจากผู้มีอำนาจ และหากตรวจพบการประพฤติมิชอบในลักษณะดังกล่าว ก็ให้รีบพิจารณาดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไปตามอำนาจหน้าที่ ทั้งทางคดีอาญาและคดีวินัย แล้วรายงานให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นทราบโดยมิชักช้า โดยรายงานดังกล่าวให้ระบุ ยศ นาม ตำแหน่ง ของกำลังพลผู้กระทำผิด พร้อมกับรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะและพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดให้ละเอียดชัดเจน

16. ข้อควรระวัง

16.1 ไม่ควรตั้งจุดตรวจ ในบริเวณทางโค้ง เชิงสะพาน ที่ลาดชัน และบริเวณที่เป็นมุมอับสายตา เพื่อป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นจากการมองไม่เห็นของผู้ขับขี่ หรือการหยุดรถไม่ทันในระยะกระชั้นชิด

16.2 กรณีที่จัดตั้งจุดตรวจเข้มแข็ง ซึ่งต้องมีการเพิ่มความเข้มงวดเป็นพิเศษ ควรพิจารณาขอรับการสนับสนุนชุดสุนัขตำรวจ และชุดเก็บกู้วัตถุระเบิด (EOD) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติให้มากยิ่งขึ้น

16.3 ในเวลากลางคืนต้องมีแสงสว่างอย่างพอเพียง ให้ผู้ขับขี่เห็นได้ในระยะไกล อุปกรณ์ในการให้แสงสว่างต้องหมั่นตรวจสอบและปรับปรุงให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

16.4 ในการเรียกรถให้หยุด ไม่ว่ากรณีใด ๆ อย่าเอาตัวหรือส่วนของร่างกาย เช่น แขน ขา เข้าไปขวางหรือสกัดกั้นให้รถหยุด เพราะอาจถูกชนจากรถที่หยุดไม่ทัน และในระหว่างการตรวจค้นใน "เขตพื้นที่ปลอดภัย" อย่ายืนขวางหน้ารถที่กำลังตรวจค้น เพราะอาจจะถูกรถชนได้ กรณีผู้ต้องสงสัยพยายามขับรถหลบหนีการตรวจค้น

16.5 ในกรณีที่ผู้ขับขี่พยายามขับรถฝ่าจุดตรวจเพื่อหลีกเลี่ยงการตรวจค้น เจ้าหน้าที่ประจำจุดตรวจไม่ควรสร้างสิ่งกีดขวางขึ้นอย่างกะทันหัน เช่น ขับรถเข้าขวาง หรือเข็นแผงป้ายสัญญาณขวางทางเพื่อพยายามหยุดรถเพราะอาจทำให้ผู้ขับขี่หยุดรถไม่ทันแล้วหักหลบสิ่งกีดขวางจนเกิดอุบัติเหตุเฉี่ยวชนประชาชนหรือเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่บริเวณจุดตรวจได้

16.6 ในกรณีที่สงสัยว่าคนร้ายอาจมีอาวุธอยู่ในรถ เจ้าหน้าที่ทั้งชุดตรวจค้น และชุดคุ้มกันควรหาที่กำบังในขณะที่รถเข้ามาในบริเวณจุดสกัดและอาจสั่งผ่านเครื่องขยายเสียงให้รถหยุดเพื่อตรวจค้น

16.7 การตรวจค้นรถที่เข้าพื้นที่การตั้งจุดตรวจ ให้ทำการตรวจค้นบุคคลก่อน แล้วจึงทำการตรวจค้นรถ

บทที่ 4
การปฏิบัติในขณะเผชิญเหตุของสายตรวจ

1. ระบบการปฏิบัติเมื่อมีการแจ้งเหตุ

1.1 การปฏิบัติเมื่อมีเหตุประทุษร้ายต่อทรัพย์

1.1.1 เหตุลักทรัพย์ตามที่พักอาศัย

ก. รีบไปยังที่เกิดเหตุโดยเร็วที่สุด และรีบโทรศัพท์แจ้งให้พนักงานสอบสวนและหัวหน้าสายตรวจทราบ

ข. กรณีหากมีคนร้ายอยู่ในที่เกิดเหตุ ให้พิจารณาว่าอาจเกิดอันตรายในการจับกุมหรือไม่ หากมีก็ให้ขอกำลังสนับสนุน จัดกำลังปิดล้อม แล้วเข้าทำการจับกุม

ค. เมื่อถึงที่เกิดเหตุ แนะนำให้ผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องออกไปจากที่เกิดเหตุ และรักษาสถานที่เกิดเหตุไว้ จนกว่าพนักงานสอบสวนจะสั่งให้เลิก

ง. อย่าให้ผู้ใดแตะต้องวัตถุที่มีผิวเรียบ โลหะ แก้ว กระจก เฟอร์นิเจอร์ในห้องเกิดเหตุอย่างเด็ดขาด

จ. ช่วยเหลือพนักงานสอบสวน โดยสอบถามหาเจ้าของทรัพย์ ที่อยู่ที่ทำงาน เบอร์โทรศัพท์ แล้วโทรศัพท์แจ้งให้ผู้เสียหายทราบ

ฉ. สอบถามหาพยานผู้รู้เห็นเหตุการณ์เกี่ยวกับรายละเอียด ตำหนิรูปพรรณ จำนวนคนร้าย ยานพาหนะ เส้นทางหลบหนี และทรัพย์สินที่คนร้ายได้ไป จดชื่อ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ของพยานไว้ให้พนักงานสอบสวน

ช. โทรศัพท์แจ้งรายละเอียด ข้อมูลของคนร้ายให้ศูนย์วิทยุทราบ เพื่อแจ้งสกัดจับคนร้าย

ซ. จดจำวิธีการของคนร้าย เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนตรวจตราป้องกันและให้คำแนะนำประชาชน เพื่อให้ระวังป้องกันตนเอง

1.1.2 เหตุชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ตามที่พักอาศัย

ก. รีบไปยังที่เกิดเหตุโดยเร็วที่สุด และรีบโทรศัพท์แจ้งให้พนักงานสอบสวนและหัวหน้าสายตรวจทราบ

ข. ตรวจสอบว่าผู้เสียหายถูกทำร้ายหรือไม่ ถ้าถูกทำร้ายและได้รับบาดเจ็บให้ทำการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ตามความเหมาะสมแล้วรีบนำส่งโรงพยาบาลใกล้เคียงโดยเร็วที่สุด ถ้าเสียชีวิตแล้วห้ามมิให้เคลื่อนย้ายศพเป็นอันขาดพร้อมทั้งกันประชาชนผู้ไม่เกี่ยวข้องไม่ให้เข้าไปในบริเวณที่เกิดเหตุ

ค. แจ้งสถานที่เกิดเหตุ เส้นทางที่สะดวกให้ผู้บังคับบัญชาทราบ

ง. ตรวจสอบดูว่าคนร้าย ยังอยู่ในบริเวณบ้านที่เกิดเหตุหรือไม่ ถ้าไม่แน่ใจให้ใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษ แล้วแจ้งขอกำลังสนับสนุน หรือแน่ใจว่าคนร้ายไม่อยู่ในบ้านที่เกิดเหตุให้รีบสอบถามพยานใกล้เคียงหรือผู้เห็นเหตุการณ์ เพื่อให้ข้อมูลกับผู้บังคับบัญชา

จ. สอบถามรายละเอียดตำหนิรูปพรรณคนร้าย อาวุธที่ใช้ ทรัพย์สินที่คนร้ายได้ไป ยานพาหนะ จากผู้เสียหายหรือพยานข้างเคียง (ที่เห็นเหตุการณ์) เพื่อโทรศัพท์แจ้งศูนย์วิทยุสกัดจับคนร้ายต่อไป

ฉ. ช่วยรักษาสถานที่เกิดเหตุไว้จนกว่าพนักงานสอบสวนจะสั่งให้เลิก (เจ้าหน้าที่ พฐ. และผู้เกี่ยวข้องมาตรวจเรียบร้อยแล้ว)

ช. จดชื่อ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ ของพยานไว้ให้พนักงานสอบสวน

ซ. อย่าแตะต้องหรือเคลื่อนย้ายวัตถุพยาน อาวุธ หรือทรัพย์สินอื่นใดในที่เกิดเหตุเป็นอันขาด

ฌ. จดบันทึกวิธีการของคนร้าย เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนตรวจตราป้องกันและให้คำแนะนำประชาชนเพื่อให้ระวังป้องกันตนเอง

1.2 การปฏิบัติเมื่อมีเหตุประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกาย

1.2.1 รีบไปยังที่เกิดเหตุโดยเร็วที่สุด และรีบโทรศัพท์แจ้งให้พนักงานสอบสวนและหัวหน้าสายตรวจทราบ

1.2.2 เตรียมเชือกกั้นที่เกิดเหตุ

1.2.3 เมื่อถึงที่เกิดเหตุ ตรวจสอบว่าผู้ถูกทำร้ายเสียชีวิตหรือไม่ หากยังไม่เสียชีวิตต้องรีบนำส่งโรงพยาบาลโดยเร็ว

1.2.4 ถ้าเสียชีวิตแล้วให้กันประชาชนผู้ไม่เกี่ยวข้องออกไปจากที่เกิดเหตุ ถ้าเป็นที่พักอาศัย เช่น ห้องเช่า แฟลต อพาร์ทเม้นท์ ให้ปิดประตูและเฝ้าหน้าประตูไว้

1.2.5 ห้ามมิให้ผู้ใดเคลื่อนย้ายศพออกจากที่เกิดเหตุเป็นอันขาด จนกว่าจะได้รับคำสั่งจากพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในคดีนั้นและดูแลรักษาทรัพย์สินที่อยู่กับศพอย่าให้ผู้ใดหยิบฉวยลักไปได้

1.2.6 ดูแลรักษาวัตถุพยาน อาวุธ ที่ตกอยู่ในที่เกิดเหตุ อย่าให้ผู้ใดแตะต้องโดยเด็ดขาด เพราะอาจมีร่องรอยลายนิ้วมือแฝงของคนร้ายติดอยู่

1.2.7 สอบถามผู้เห็นเหตุการณ์เกี่ยวกับรายละเอียดตำหนิรูปพรรณและจำนวนคนร้าย อาวุธ ยานพาหนะที่ใช้ เส้นทางหลบหนี และทรัพย์สินที่คนร้ายได้ไป เพื่อแจ้งให้ศูนย์วิทยุประกาศสกัดจับและแจ้งให้พนักงานสอบสวนทราบ

1.2.8 จดชื่อ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ของพยานไว้ให้พนักงานสอบสวน

1.2.9 รักษาสถานที่เกิดเหตุจนกว่าผู้ชำนาญการด้านพิสูจน์หลักฐานจะตรวจและเก็บรวบรวมพยานหลักฐานเรียบร้อย หรือจนกว่าทนาย พนักงานอัยการ แพทย์ และผู้เกี่ยวข้องจะร่วมกันชันสูตรพลิกศพ และพนักงานสอบสวนจะได้สั่งการให้เลิกรักษาสถานที่เกิดเหตุนั้น ๆ

1.3 การปฏิบัติเมื่อพบผู้ประสบอุบัติเหตุรถชน

1.3.1 เมื่อประสบหรือถึงที่เกิดเหตุ ให้แบ่งหน้าที่ ดังนี้

ก. โทรศัพท์แจ้งเหตุให้พนักงานสอบสวนทราบโดยเร็ว

ข. เจ้าหน้าที่ 1 นาย รีบจัดการจราจรที่ติดขัดให้เกิดความคล่องตัว

ค. เจ้าหน้าที่อีก 1 นาย รีบตรวจสอบคู่กรณี หรือถ้ามีผู้บาดเจ็บให้รีบทำการปฐมพยาบาลเบื้องต้นตามความเหมาะสมแล้วรีบนำส่งโรงพยาบาลใกล้เคียงโดยเร็ว

1.3.2 ถ้ามีผู้เสียชีวิตอยู่ในที่เกิดเหตุให้ดำเนินการรักษาศพไว้ ห้ามมิให้ผู้ใดทำการเคลื่อนย้ายหรือแตะต้องทรัพย์สินของศพ จนกว่าจะได้รับคำสั่งจากพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบคดีนั้น ๆ ทั้งนี้ ให้จัดหาวัสดุที่เหมาะสมมาปกปิดศพไว้ชั่วคราว

1.3.3 นำคู่กรณีไปตกลงพูดคุยกันบนทางเท้า อย่ายืนคุยกันบนถนนบริเวณจุดที่เกิดเหตุอาจเป็นอันตรายจากรถคันอื่นที่แล่นไปมาก่อนออกจากจุดเกิดเหตุ ถ้าแยกรถออกไม่ได้ให้ทำเครื่องหมายสัญญาณเท่าที่จะทำให้ผู้ขับขี่รถคันอื่นมองเห็นได้ในระยะไกล เพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุซ้ำซ้อน ถ้าเป็นกรณีแยกคู่กรณีได้ ก็ให้จัดทำเครื่องหมายตำแหน่งของรถคู่กรณีไว้ให้ชัดเจน แล้วจัดทำแผนที่สังเขปไว้

1.3.4 ถ้าเป็นกรณีชนแล้วหลบหนี ให้สอบถามพยานบริเวณที่เกิดเหตุ จดชื่อ ที่อยู่พยานไว้ให้พนักงานสอบสวน แล้วโทรศัพท์แจ้งข้อมูลรายละเอียดรถที่หลบหนีให้ศูนย์วิทยุเพื่อสกัดจับโดยเร็ว

1.3.5 ถ้ารถที่เกิดอุบัติเหตุอยู่ในสภาพที่ไม่สามารถเคลื่อนย้ายรอได้ให้โทรศัพท์แจ้งศูนย์วิทยุเพื่อแจ้งรถยกให้รีบมาดำเนินการ

1.3.6 ถ้ามีผู้ได้รับบาดเจ็บให้ช่วยปฐมพยาบาลเบื้องต้นตามความเหมาะสม แล้วรีบนำส่งโรงพยาบาลใกล้เคียงโดยเร็วที่สุด

1.3.7 ช่วยอำนวยการจราจร ตามความเหมาะสม เพื่อป้องกันมิให้การจราจรติดขัด

1.3.8 ติดต่อพนักงานสอบสวน ให้มาตรวจสถานที่เกิดเหตุ และรับคู่กรณีไปดำเนินการต่อไป

1.4 การปฏิบัติเมื่อมีเหตุเพลิงไหม้

1.4.1 ไปยังที่เกิดเหตุโดยเร็ว ขณะที่ใกล้ที่เกิดเหตุให้ใช้การสังเกตกลุ่มควันคาดคะเนท่าทีความรุนแรงของเพลิงไหม้ไปด้วย และให้พยายามตรวจสอบเส้นทางที่จะเข้าไปยังที่เกิดเหตุนั้นว่าเส้นทางใดสะดวกแก่การดับเพลิง และการเดินทางไปยังที่เกิดเหตุของผู้บังคับบัญชา จากนั้นโทรศัพท์แจ้งให้ศูนย์วิทยุทราบเพื่อเป็นการประสานงานและความสะดวกรวดเร็วของการดับเพลิง

1.4.2 ตรวจสอบ สอบถามว่ามีผู้ติดอยู่ในบริเวณที่เกิดเหตุเพลิงไหม้บ้างหรือไม่ เพื่อจะได้รีบหาทางช่วยเหลือออกมาได้โดยปลอดภัย

1.4.3 สอบถามหาเจ้าของบ้าน หรือผู้ดูแลบ้านต้นเพลิง รวมทั้งพยานในบ้านต้นเพลิงหรือพยานที่เห็นจุดเพลิงไหม้เบื้องต้น จดชื่อ ที่อยู่ ขอบัตรประจำตัวประชาชน หมายเลขโทรศัพท์ไว้ และนำตัวไปมอบให้พนักงานสอบสวน

1.4.4 เตรียมเชือกกั้นบริเวณที่เกิดเหตุ และบริเวณที่ประชาชนเอาทรัพย์สินมากองรวมกันเพื่อมิให้สูญหาย

1.4.5 ใช้เครื่องขยายเสียงประกาศเตือนประชาชนผู้ไม่เกี่ยวข้องให้ออกไป จากที่เกิดเหตุเพื่ออำนวยความสะดวกแก่การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ดับเพลิง และหน่วยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.4.6 แนะนำประชาชน เจ้าของ หรือผู้ดูแลบ้านในการช่วยกันดับเพลิง เช่น การตัดกระแสไฟฟ้า การทุบกระจก เปิดหน้าต่างประตู หรือเพื่อระบายอากาศให้สามารถเข้าไปยังจุดต้นเพลิงและสะดวกในการค้นทรัพย์สิน

1.4.7 จัดการจราจรอำนวยความสะดวกและชี้เส้นทางให้รถดับเพลิงเข้าไปยังที่เกิดเหตุได้สะดวกรวดเร็วที่สุด

1.4.8 ช่วยเหลือประชาชนบางกรณีที่จำเป็น เช่น ผู้ได้รับบาดเจ็บ ผู้พลัดหลง เป็นต้น

1.4.9 หากมีผู้ได้รับบาดเจ็บให้ทำการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ตามความเหมาะสม แล้วรีบนำส่งโรงพยาบาลทันที แต่ถ้ามีผู้เสียชีวิตในที่เกิดเหตุให้ช่วยกันประชาชนและผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องไม่ให้เข้าไปในบริเวณที่เกิดเหตุ

1.4.10 ช่วยดูแลทรัพย์สินของประชาชน เพื่อป้องกันมิให้ผู้อื่นหยิบฉวยลักไป

1.4.11 เมื่อเพลิงสงบให้อำนวยความสะดวกแก่รถดับเพลิง กรณีที่จะถอนกำลังออกจากที่เกิดเหตุ

1.4.12 ทำหน้าที่รักษาสถานที่เกิดเหตุมิให้มีผู้ใดเข้าไปรื้อค้นทรัพย์สินในที่เกิดเหตุ จนกว่าผู้ชำนาญการด้านพิสูจน์หลักฐาน หรือผู้เกี่ยวข้องหรือพนักงานสอบสวนเข้าไปตรวจสอบที่เกิดเหตุเสร็จสิ้นเรียบร้อย จึงอนุญาตให้ประชาชนเข้าไปได้

1.5 การปฏิบัติเมื่อพบวัตถุต้องสงสัยหรือวัตถุระเบิด

1.5.1 ไปยังที่เกิดเหตุโดยเร็ว และรีบโทรศัพท์แจ้งเหตุให้พนักงานสอบสวนและหัวหน้าสายตรวจทราบโดยเร็ว

1.5.2 กันประชาชนให้ออกห่างจากวัตถุระเบิดหรือวัตถุต้องสงสัยให้มากที่สุด

1.5.3 อย่าแตะต้องวัตถุระเบิดหรือวัตถุต้องสงสัย และห้ามเคลื่อนย้ายโดยเด็ดขาด

1.5.4 อย่าใช้วิทยุ รับ-ส่ง ใกล้วัตถุระเบิดหรือวัตถุต้องสงสัยเพราะวัตถุระเบิดบางชนิดจุดระเบิดด้วยคลื่นไฟฟ้า

1.5.5 จัดหายางรถยนต์มาวางครอบไว้รอบวัตถุระเบิด หรือวัตถุต้องสงสัย 3-4 ชั้น เพื่อเป็นการลดความรุนแรงเมื่อระเบิด

1.5.6 ถ้าอยู่ในที่อับ เช่น ในบ้านหรืออาคาร ให้เปิดประตู หน้าต่าง เพื่อลดความรุนแรงหากมีการระเบิด

1.5.7 จัดเตรียมเชือกกั้น บริเวณโดยรอบที่พบวัตถุระเบิด หรือวัตถุต้องสงสัย เพื่อป้องกันผู้ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปยุ่งหรือเข้าใกล้วัตถุดังกล่าว

1.5.8 โทรศัพท์แจ้งศูนย์วิทยุเพื่อให้แจ้งผู้ชำนาญเรื่องการเก็บกู้วัตถุระเบิด มาดำเนินการโดยเร็ว ทั้งนี้ควรแจ้งข้อมูลที่สำคัญ เช่น ชนิดของระเบิดเวลาที่คาดว่าจะระเบิด ความรุนแรงที่คาดว่าจะเกิด ส่วนประกอบของวัตถุระเบิดหรือวัตถุต้องสงสัยที่เห็นได้จากภายนอก

1.6 การปฏิบัติเมื่อมีเหตุระเบิด

1.6.1 ไปยังที่เกิดเหตุโดยเร็ว ขณะเดินทางไปยังที่เกิดเหตุให้สังเกตยานพาหนะ บุคคลต้องสงสัยที่มุ่งออกมาจากที่เกิดเหตุ เพราะอาจเป็นคนร้ายที่จะหลบหนี รีบโทรศัพท์แจ้งหัวหน้าสายตรวจ และพนักงานสอบสวนทราบ

1.6.2 เตรียมเชือกกั้นประชาชน และผู้ไม่เกี่ยวข้องไม่ให้เข้าไปยังที่เกิดเหตุ

1.6.3 รักษาสภาพสถานที่เกิดเหตุโดยรอบ ทั้งในทางดิ่ง และทางราบ

1.6.4 อย่าแตะต้องเคลื่อนย้ายวัตถุต่าง ๆ เช่น ศพ ทรัพย์สิน เศษโลหะ เศษกระจกที่ตกอยู่ในที่เกิดเหตุ รวมทั้งห้ามมิให้ผู้ไม่ใช่พนักงานสอบสวนเข้าไปแตะต้องวัตถุดังกล่าว

1.6.5 จัดพื้นที่ให้นักข่าว สื่อมวลชน ช่างภาพ อยู่ในบริเวณที่ปลอดภัย

1.6.6 สดับตรับฟังข่าวสารจากประชาชนที่มาดูเหตุการณ์

1.6.7 แจ้งศูนย์วิทยุให้แจ้งผู้ชำนาญการวัตถุระเบิดมาทำการตรวจสอบที่เกิดเหตุโดยเร็ว

1.6.8 กรณีสถานที่เกิดเหตุระเบิดเป็นสถานที่สำคัญ หรือบ้านบุคคลสำคัญ และการระเบิดมิได้เป็นอันตรายต่อบุคคลสำคัญให้รีบเข้าทำการอารักขาบุคคลสำคัญ โดยขอกำลังสนับสนุนจากหัวหน้าสายตรวจโดยเร็ว

1.6.9 หากมีผู้ใดได้รับบาดเจ็บให้ช่วยปฐมพยาบาลเบื้องต้นตามความเหมาะสม แล้วรีบนำส่งโรงพยาบาลใกล้เคียงโดยเร็วที่สุด

1.7 การป้องกันและระงับเหตุนักเรียน นักศึกษาก่อเหตุทะเลาะวิวาท (600)

1.7.1 สำรวจและจัดทำข้อมูลสถาบันการศึกษาที่มีนักเรียนนักศึกษาเคยก่อเหตุทะเลาะวิวาท

1.7.2 สำรวจจุดล่อแหลมต่อการเกิดเหตุ หรือเคยเกิดเหตุบ่อยครั้ง แล้วจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตรวจตรา ป้องกันเหตุตามสถานที่สุ่มเสี่ยงต่อการเกิดเหตุ เช่น ป้ายรถโดยสารประจำทาง หน้าห้างสรรพสินค้า หรือร้านอินเตอร์เน็ต

1.7.3 ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จู่โจมตรวจค้นสถานศึกษา และสถานที่ข้างเคียงเพื่อค้นหาอาวุธที่ซุกซ่อน

1.7.4 จัดเจ้าหน้าที่ตำรวจร่วมกับอาจารย์ไปประจำบริเวณประตูทางเข้า - ออกสถานศึกษา เพื่อตรวจค้นอาวุธ

1.7.5 ประสานสถานศึกษาที่มีความเสี่ยงให้ติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ทั้งประตูทางเข้า -ออก และบริเวณโดยรอบสถานศึกษา

1.7.6 ประสานสถานศึกษาให้จัดทำประวัตินักศึกษาใหม่ทุกราย และขอประวัตินักศึกษาที่เคยก่อเหตุมาเก็บไว้ที่สถานีตำรวจ

1.7.7 จัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีให้กับนักเรียน นักศึกษา เช่น จัดแข่งขันกีฬา จัดโครงการจิตอาสา จัดอบรมจริยธรรม

1.7.8 จัดตั้งเครือข่ายประสานข้อมูลด้านการข่าวกับสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

1.7.9 ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินคดีโดยเฉียบขาดกับนักเรียน นักศึกษาที่ก่อเหตุ

1.7.10 กรณีเมื่อได้รับแจ้งเหตุให้รีบไปยังที่เกิดเหตุโดยเร็ว หากมีการรวมตัวแต่ยังไม่มีการก่อเหตุให้ทำการตรวจค้น จดชื่อแกนนำ แนะนำให้แยกย้าย แจ้งวิทยุให้หน่วยข้างเคียงตรวจสอบเฝ้าระวัง หากเป็นกรณีที่กำลังเกิดเหตุทำร้ายกัน ถ้าจำนวนน้อยกว่า 10 คน ให้เข้าระงับตามหลักสมควรแก่เหตุ เช่น ใช้กระบองหรือ สเปรย์พริกไทย ทำการจับกุมแล้วส่งให้พนักงานสอบสวน หากมีจำนวนมากก็ให้เป่านกหวีดแล้ว รายงาน ทาง ว. ขอกำลังเพิ่มแล้วทำการจับกุมส่งพนักงานสอบสวน

1.8 การปฏิบัติเหตุพยายามฆ่าตัวตาย

1.8.1 รีบไปยังสถานที่เกิดเหตุโดยเร็วและรีบโทรศัพท์แจ้งเหตุให้หัวหน้าสายตรวจทราบโดยเร็ว

1.8.2 ระหว่างรอผู้บังคับบัญชาให้พยายามประวิงเวลาผู้ที่จะฆ่าตัวตายโดยสอบถามข้อมูลเบื้องต้นและสาเหตุที่จะฆ่าตัวตาย เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาได้ทราบ ห้ามใช้กิริยาวาจาอันเป็นการยั่วยุให้รีบตัดสินใจฆ่าตัวตาย

1.8.3 ไม่ควรเข้าช่วยเหลือผู้พยายามฆ่าตัวตายโดยพลการอย่างเด็ดขาด

1.8.4 กรณีที่ผู้พยายามฆ่าตัวตายกำลังลงมือทำร้ายตัวเองให้พิจารณาว่าเข้าช่วยแล้วไม่เป็นอันตราย ก็ให้เข้าขัดขวาง แต่หากพิจารณาแล้วว่ามีอันตรายต่อตำรวจและผู้ที่จะฆ่าตัวตายด้วยก็ให้ปิดล้อมที่เกิดเหตุกันคนเข้า - ออก แล้วขอกำลังสนับสนุน

1.9 การปฏิบัติเหตุจับตัวประกัน

1.9.1 รีบไปยังที่เกิดเหตุแล้วหาข้อมูลเบื้องต้นจากพยานในที่เกิดเหตุว่าตัวประกันเป็นใคร จำนวนเท่าใด อยู่ในสภาพอย่างไร คนร้ายเป็นใคร จำนวนเท่าใด ความต้องการ อาวุธที่ใช้ สถานที่เกิดเหตุเป็นอย่างไร

1.9.2 รีบรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ และขอกำลังสนับสนุนการปฏิบัติ

1.9.3 รักษาสถานที่เกิดเหตุ โดยกันประชาชนที่ไม่เกี่ยวข้องออกจากบริเวณ

1.9.4 ห้ามใช้กิริยาวาจาอันเป็นการยั่วยุคนร้าย

1.9.5 ไม่ควรตัดสินใจเข้าช่วยตัวประกันด้วยตนเอง เว้นแต่เห็นว่าภยันตรายนั้นใกล้จะถึงตัวประกัน ผู้อื่น หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ

1.9.6 ระหว่างที่รอผู้บังคับบัญชาให้เจรจาพูดคุยกับคนร้าย และพยายามให้คนร้ายและตัวประกันอยู่ในพื้นที่จำกัด และห้ามเคลื่อนที่

1.9.7 กรณีคนร้ายยื่นข้อเรียกร้องห้ามให้อาวุธปืนและยานพาหนะโดยเด็ดขาด และอย่าตกลงรับเงื่อนไขของคนร้ายโดยพลการ

1.10 การปฏิบัติกรณีเหตุชุมนุมประท้วง

1.10.1 รีบไปยังที่เกิดเหตุแล้วหาข่าว ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วง เพื่อให้ทราบว่ามาจากที่ใด จำนวนเท่าใด ใครเป็นแกนนำ มีข้อเรียกร้องอะไร

1.10.2 รายงานผู้บังคับบัญชาทราบ

1.10.3 อำนวยความสะดวกการจราจรเบื้องต้น และจัดให้ผู้ชุมนุมอยู่ในบริเวณที่เหมาะสม ไม่สร้างปัญหาด้านการจราจร และความเดือดร้อนต่อผู้อื่น

1.10.4 หากผู้ชุมนุมมีแนวโน้มจะก่อความวุ่นวายให้รายงานผู้บังคับบัญชา เพื่อขอกำลังสนับสนุน

1.10.5 ประสานผู้ดูแลหรือเจ้าของสถานที่ที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงสถานที่ชุมนุมให้ดูแลสถานที่ของตนเอง

1.10.6 ควบคุมสถานการณ์จนกว่าผู้บังคับบัญชาจะเข้ามาสั่งการแทน

ผังสรุปการปฏิบัติของตำรวจสายตรวจ
เมื่อมีเหตุอุกฉกรรจ์เกี่ยวกับทรัพย์ (เหตุ 100)

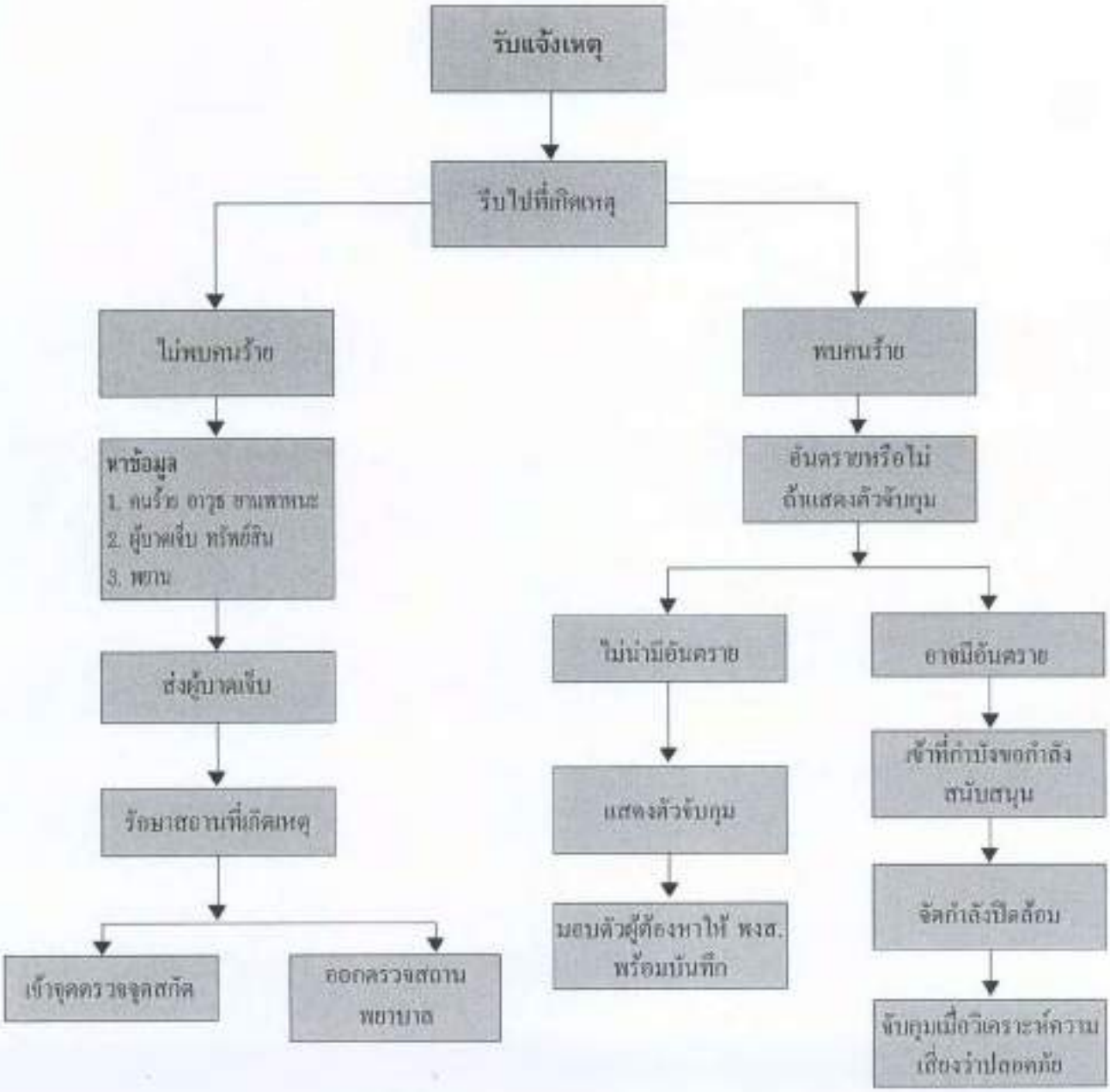

เหตุประทุษร้ายต่อร่างกาย (เหตุ 200)

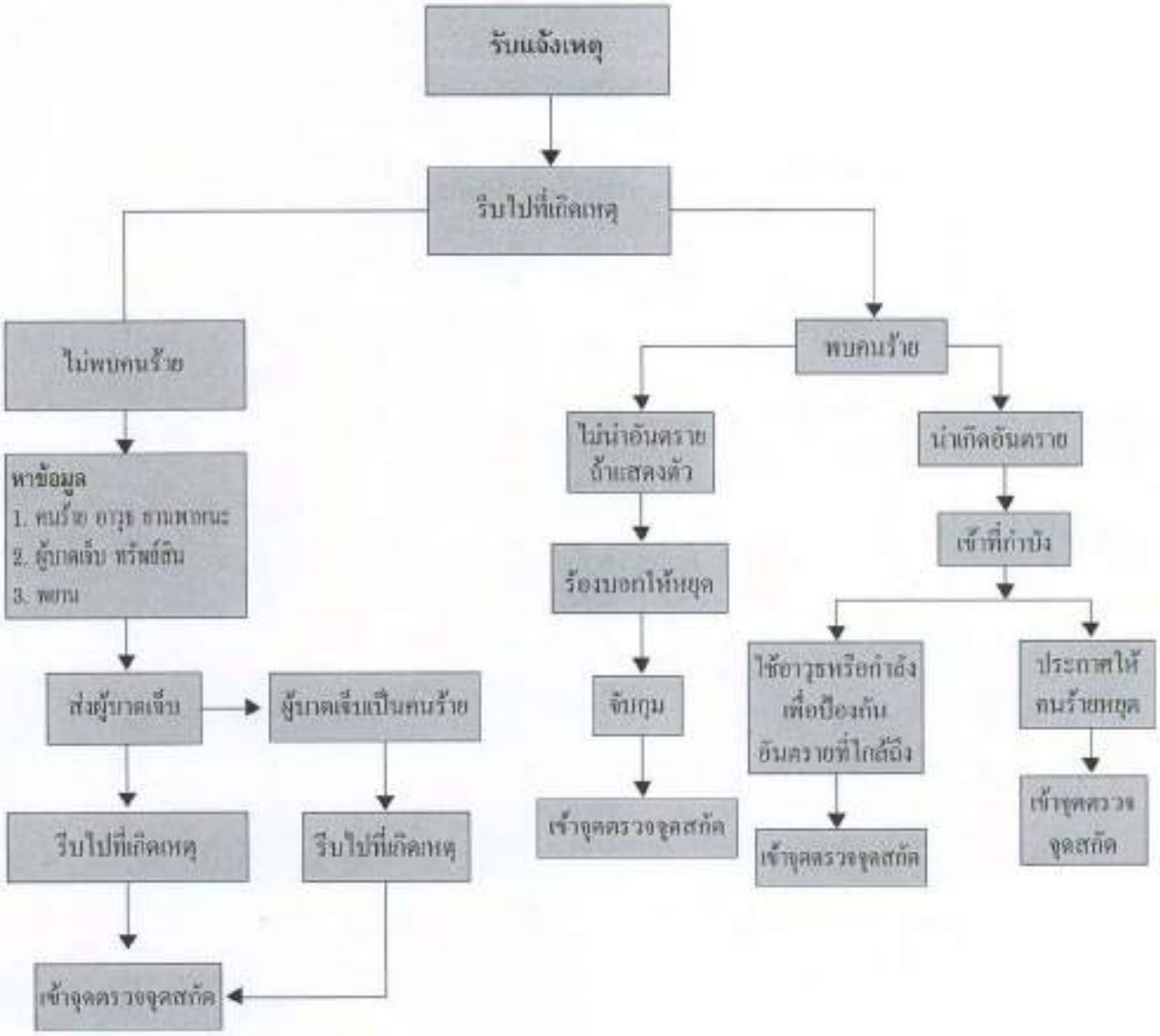

เหตุพยายามฆ่าตัวตาย

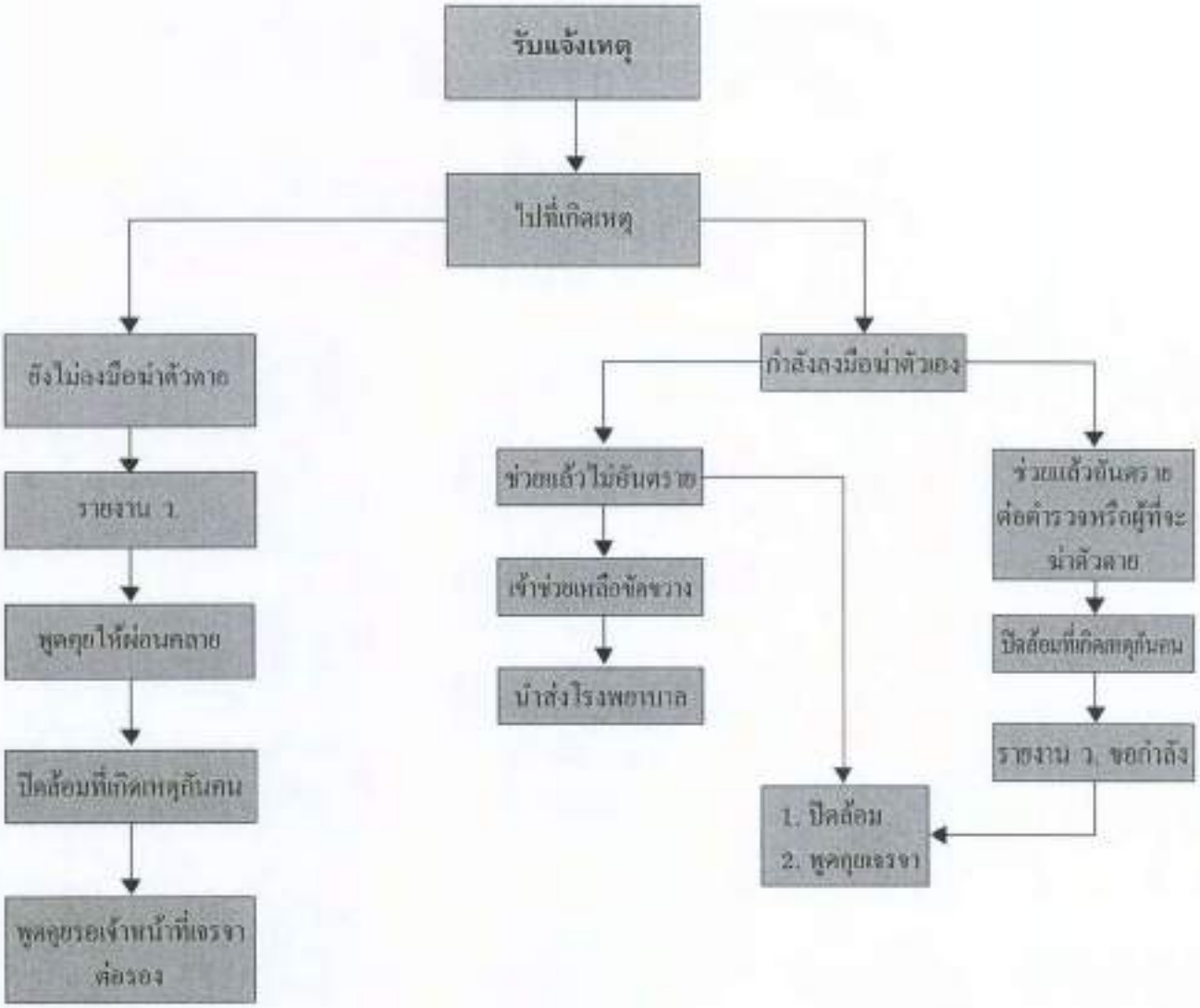

เหตุจับตัวประกัน

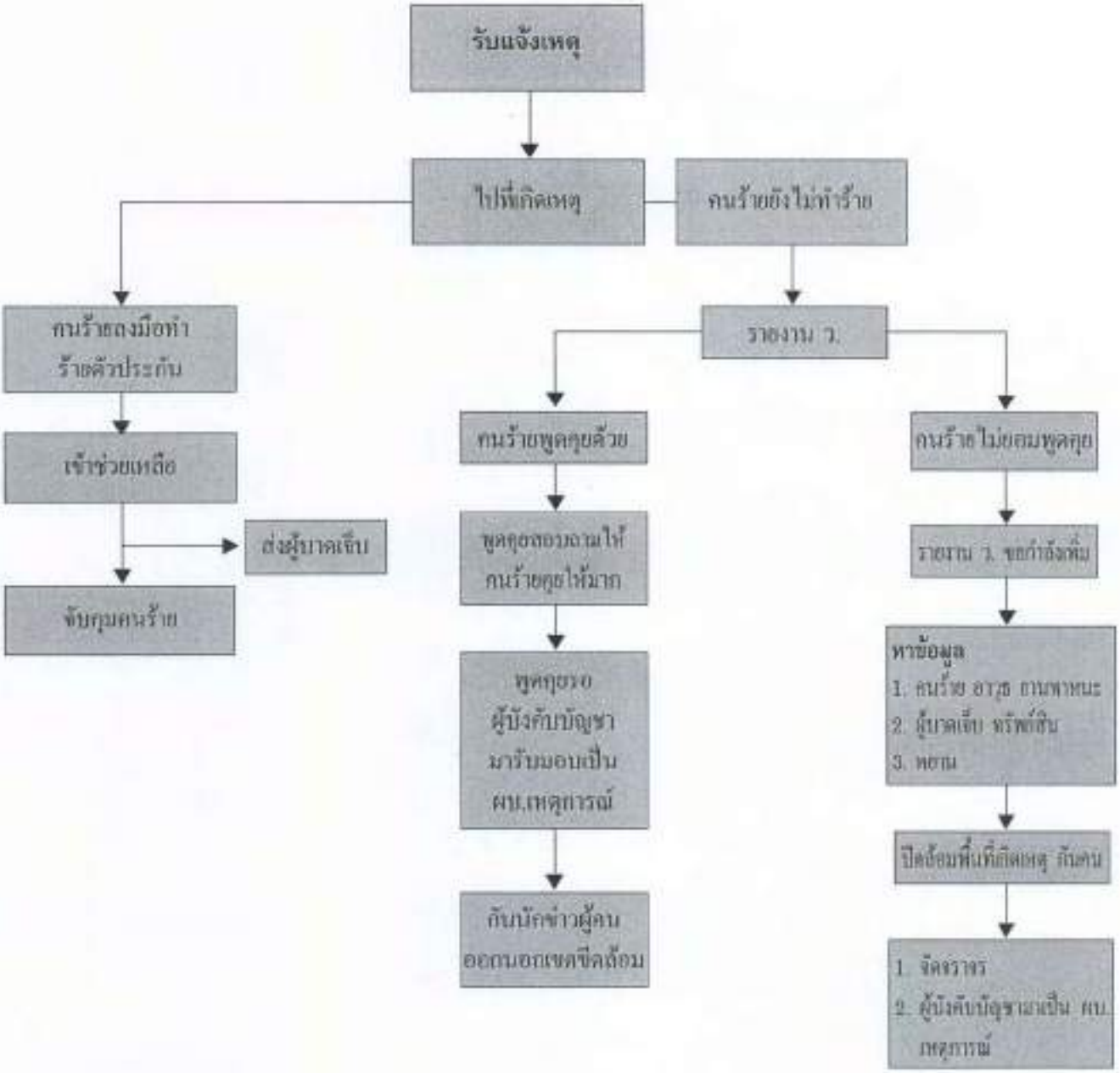

เหตุเพลิงไหม้

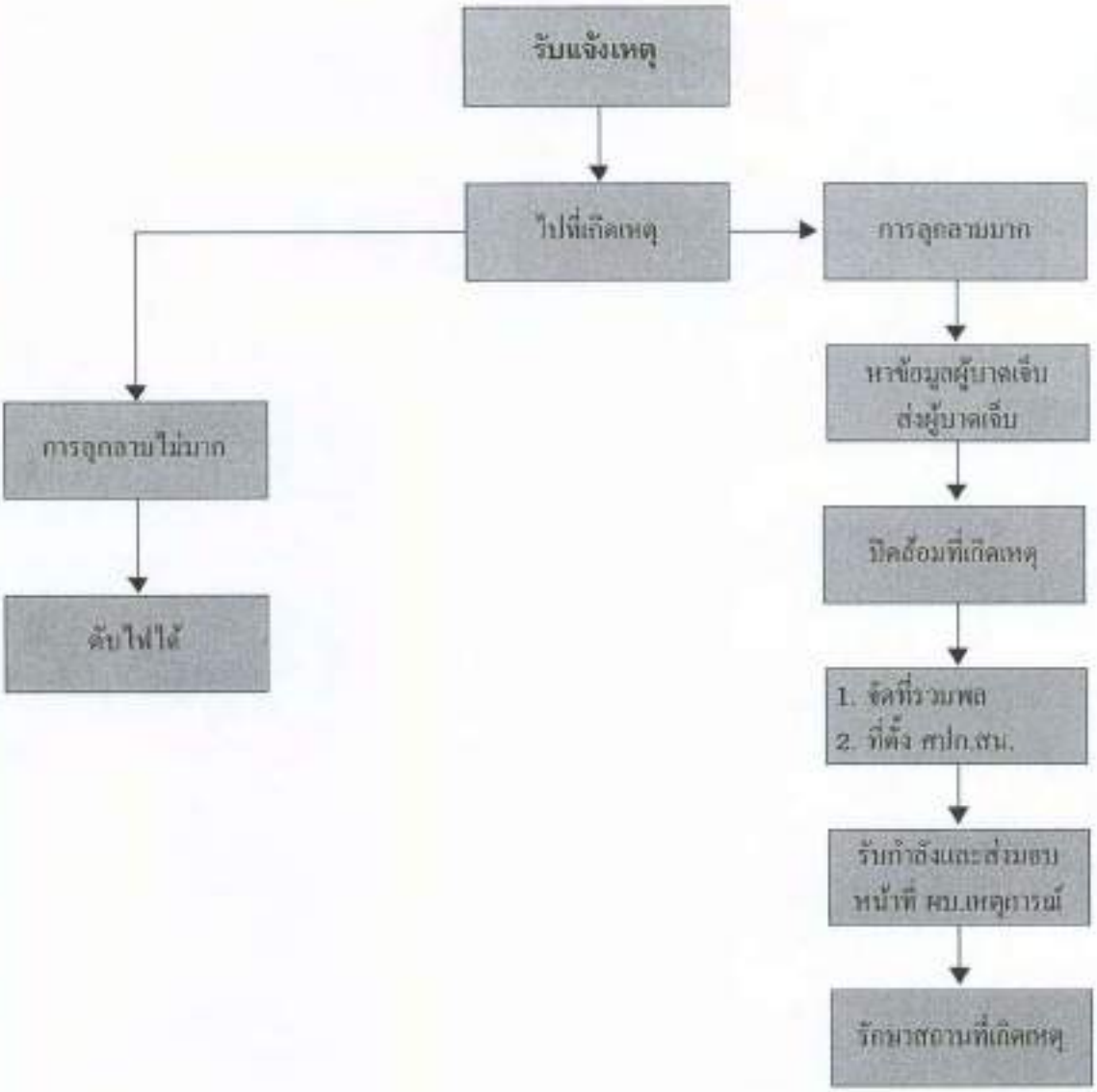
รับแจ้งเหตุ
ไปที่เกิดเหตุ
การลุกลามมาก
หาข้อมูลผู้บาดเจ็บ
ส่งผู้บาดเจ็บ
ปิดล้อมที่เกิดเหตุ
1. จัดที่รวมพล
2. ที่ตั้ง ศปก.สน.
รับกำลังและส่งมอบ
หน้าที่ ผบ.เหตุการณ์
รักษาสถานที่เกิดเหตุ
การลุกลามไม่มาก
ดับไฟได้

เหตุต้องสงสัยวัตถุระเบิด (เหตุ 500)

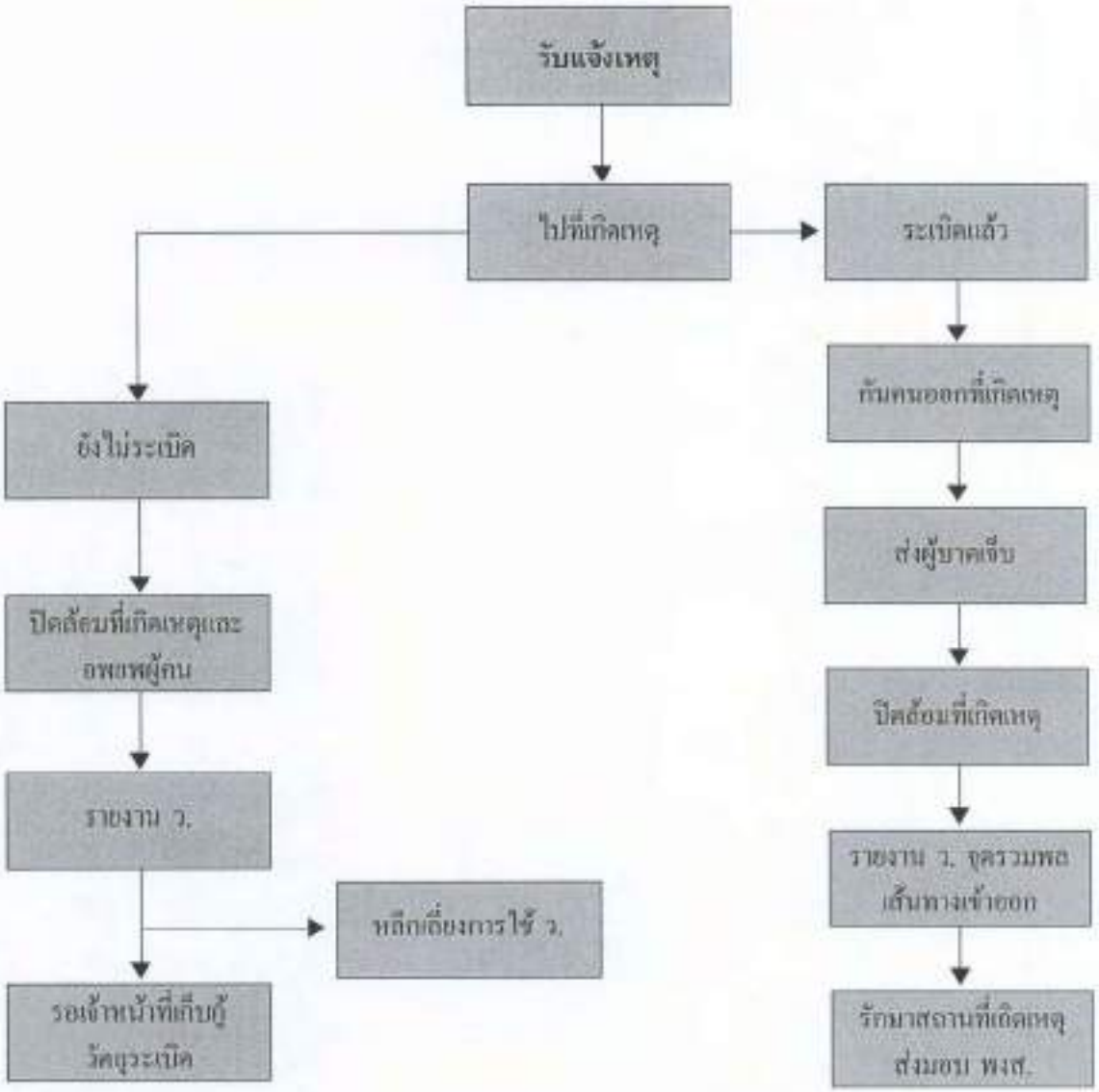

เหตุชุมนุมประท้วง

การปิดล้อมตรวจค้นพื้นที่เป้าหมาย

การเข้าจุดก้าวสกัดจับ

การตั้งจุดตรวจ

เหตุนักเรียนวิวาทกัน (เหตุ 600)

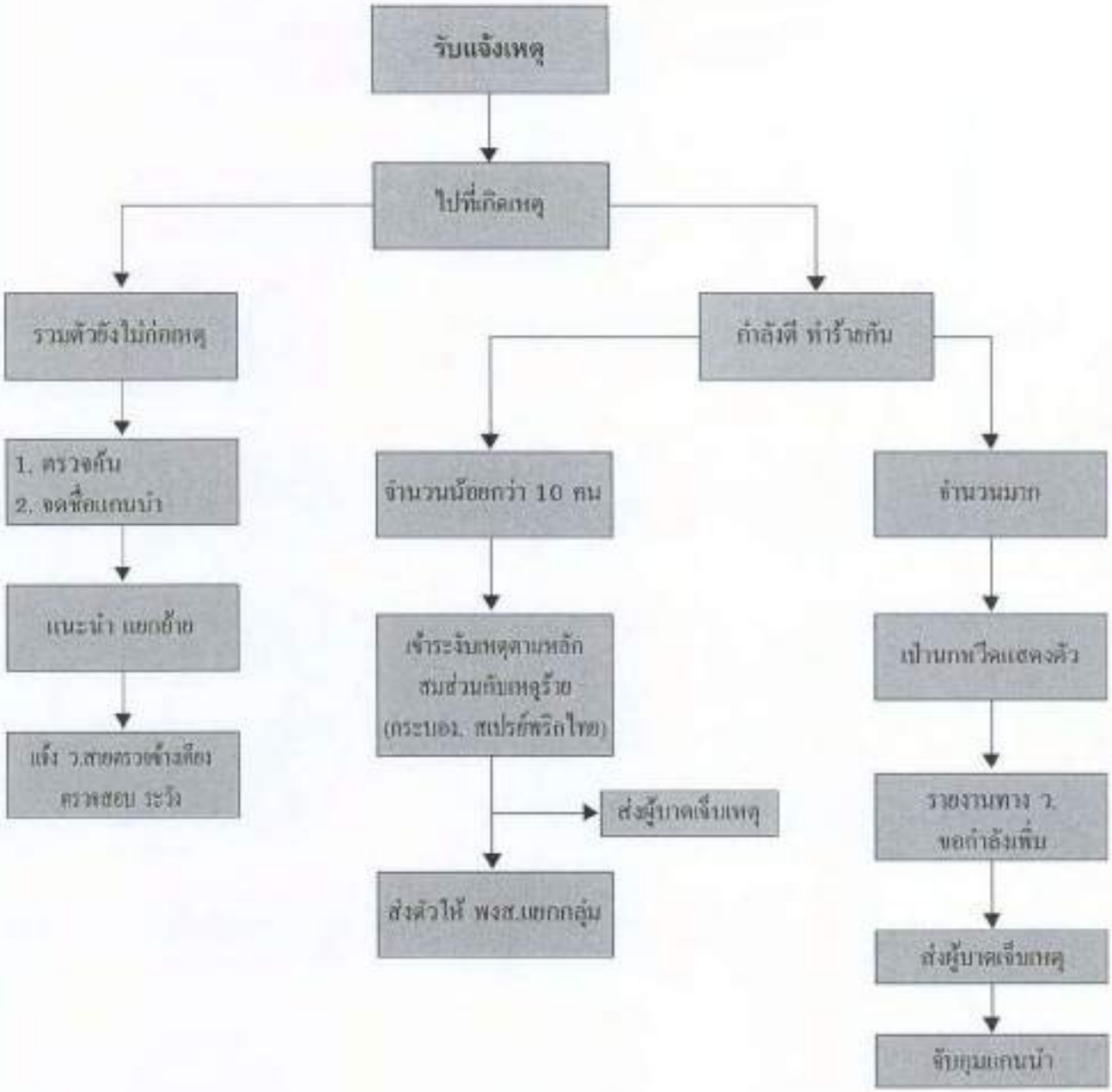

บทที่ 5
กรณีศึกษาจากเหตุการณ์จริง

1. การทำหน้าที่สายตรวจต้องใช้ความระมัดระวังตลอดเวลา

กรณีที่ 1

เมื่อวันที่ 8 ส.ค.2553 ด.ต.สาธิต และ ด.ต.ชัยยา เจ้าหน้าที่สายตรวจ สภ.เมืองร้อยเอ็ด ขี่จักรยานยนต์สายตรวจออกตรวจพื้นที่ เมื่อมาถึงที่เกิดเหตุถูกนายวีรชัย ใช้อาวุธปืนขนาด .38 ยิงเข้าใส่ โดยไม่ได้ระวังตัวและไม่ทราบสาเหตุ กระสุนถูก ด.ต.สาธิต ที่บริเวณหลัง 1 นัด แขนขวา 1 นัด ขาซ้าย 1 นัด และ ด.ต.ชัยยา ถูกยิงที่หัวไหล่ 1 นัด หน้าท้อง 1 นัด ส่วนนายวีรชัย ถูกยิงที่บริเวณลำคอ 1 นัด เบื้องต้นไม่ทราบสาเหตุที่คนร้ายรายนี้ยิงเจ้าหน้าที่ตำรวจ

กรณีที่ 2

เกิดเหตุคนร้ายเป็นชาย ใช้อาวุธปืน ยิงใส่ เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ สน.ทุ่งมหาเมฆ ขณะกำลังขี่รถจักรยานยนต์สายตรวจผ่านมา บริเวณ ถ.นางลิ้นจี่ ซ.4 โดย พ.ต.ท.อดิศักดิ์ สารวัตรป้องกันและปราบปราม สน.ทุ่งมหาเมฆ เปิดเผยว่า ขณะเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ 2 นาย ขี่รถจักรยานยนต์ออกตรวจพื้นที่ ได้มีชาย 1 คน ที่เดินอยู่บนถนน เห็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ จึงใช้อาวุธปืนยิงเข้าใส่ แต่ไม่ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจ จึงยิงตอบโต้ทำให้คนร้ายวิ่งหลบหนีเข้าไปในซอยเปลี่ยวละแวกดังกล่าว คาดว่าคนร้ายน่าจะมีสิ่งของผิดกฎหมายในตัว หรือไปกระทำผิดมาเมื่อเห็นตำรวจ จึงทิ้ง ขยะ. และใช้อาวุธปืนยิงใส่เจ้าหน้าที่ตำรวจ ก่อนหลบหนีไปได้

กรณีที่ 3

เมื่อเวลา 06.00 น. วันที่ 18 พฤศจิกายน ร.ต.ท.อำนาจ พนักงานสอบสวน สภ.สามพราน จ.นครปฐม ได้รับแจ้งมีตำรวจสายตรวจรถจักรยานยนต์ถูกยิงเสียชีวิตที่บริเวณริมถนน หมู่ 3 ต.บางช้าง อ.สามพราน จ.นครปฐม ที่เกิดเหตุพบศพ ด.ต.สุนทร อายุ 40 ปี ตำรวจสายตรวจรถจักรยานยนต์ สภ.สามพราน จ.นครปฐม นอนเสียชีวิตอยู่บริเวณไหล่ทางสภาพแต่งกายเครื่องแบบตำรวจเต็มยศ มีบาดแผลถูกยิงด้วยปืนไม่ทราบขนาดเข้าที่บริเวณศีรษะด้านขวา กระสุนฝังใน 1 นัดและที่บริเวณศีรษะด้านซ้ายมีร่องรอยถูกฟาดด้วยไม้เป็นแผลฉีกขาดยาว 5 ซม. ที่เอวข้างขวาพบปืนขนาด 11 มม. ซึ่งเป็นปืนประจำกายยังเหน็บอยู่ข้างตัว ห่างออกไปประมาณ 1 เมตร พบหมวกกันน็อกตราโล่ตกอยู่ ร่องรอยถูกยิงด้วยอาวุธปืนไม่ทราบขนาดเข้าทางด้านขวา 1 นัดใกล้ๆ กันยังพบท่อนไม้หักยาวประมาณ 1 เมตร ตกอยู่ ส่วนบริเวณถนนใกล้ศพพบมีรอยรถจักรยานยนต์ลื่นไถลล้มเป็นทางยาวประมาณ 3 เมตร แต่ไม่พบรถจักรยานยนต์แต่อย่างใด ตรวจพบว่ากระเป๋าสตางค์และรถจักรยานยนต์ยี่ห้อฮอนด้ารุ่นเวฟ สีเทาดำ

หมายเลขทะเบียน กวท 128 นครปฐม ของผู้ตายหายไป คาดว่าคนร้ายนำไปด้วยจากการตรวจสอบของ พ.ต.ต.ณรงค์ สว.งานตรวจสถานที่เกิดเหตุกองกำกับการวิทยาการ เขต 15 พบว่าในที่เกิดเหตุมีขวดใส่ยาคองเหล้าตกอยู่ 1 ขวด ห่างไปในซอยประมาณ 15 เมตร พบท่อนไม้ชมพู่แห้งมีรอยการดึงกระชากจนหญ้าหลุด ซึ่งไม้ชมพู่ดังกล่าวมีลักษณะเดียวกับท่อนไม้ที่ตกอยู่ในบริเวณที่เกิดเหตุ คาดเป็นไม้ที่ใช้ฟาดศีรษะผู้ตายขณะที่รถจักรยานยนต์มาถึงที่เกิดเหตุ

2. ต้องใช้ความระมัดระวังในการเข้าตรวจค้น

กรณีที่ 1

เมื่อวันที่ 12 เม.ย.2553 เวลา 05.00 น. ขณะที่ ส.ต.อ.อดุลย์ และ ส.ต.อ.สะอาด ขับรถจักรยานยนต์สายตรวจถึงบริเวณที่เกิดเหตุได้พบนายปิยะพงษ์ แสดงท่าทางมีพิรุธจึงได้ขอตรวจค้น ขณะที่ตำรวจทั้งสองนายลงจากรถเข้าประชิดตัว นายปิยะพงษ์ ได้ชักอาวุธปืนขนาด 9 มม. ออกมาจากเอว ส.ต.อ.สะอาด จึงกระโดดเข้าปล้ำแย่งปืน นายปิยะพงษ์ ได้ใช้อาวุธปืนยิงใส่ ส.ต.อ.สะอาด จำนวน 3 นัด ถูกบริเวณหน้าอกขวาและช่องท้อง และได้ยิง ส.ต.อ.อดุลย์ อีกหลายนัดถูกหัวไหล่ หลังจากนั้น นายปิยะพงษ์ ได้วิ่งหลบหนี ตำรวจทั้งสองนายได้ใช้อาวุธปืนยิงใส่นายปิยะพงษ์ ถูกสะโพกขวา และสะบักขวาทะลุหน้าอก นายปิยะพงษ์ เสียชีวิตห่างจากจุดเกิดเหตุ 40 เมตร ส่วน ส.ต.อ.สะอาด เสียชีวิตในเวลาต่อมา เหตุการณ์ครั้งนี้เกิดจากคนร้ายชิงลงมือยิงใส่เจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งสองนายก่อนที่จะได้ระวังตัว

กรณีที่ 2

เมื่อเวลา 03.30 น. วันที่ 7 พ.ย. พ.ต.ต.นวภล สารวัตรเวร สภ.เมืองสุพรรณบุรีรับแจ้งจาก ด.ต.สมคิด สายตรวจจักรยานยนต์ว่า มีตำรวจถูกยิงบาดเจ็บสาหัส ริมถนนสาย 340 สุพรรณบุรี-ชัยนาท หมู่ที่ 5 ต.ท่าระหัด ใกล้กับบริษัท โมสิตออโต้ไบส์ สาขาสุพรรณบุรี ทราบชื่อว่า จ.ส.ต.รุ่ง สายตรวจจักรยานยนต์ สภ.เมืองสุพรรณบุรี ถูกยิงด้วยปืนไม่ทราบขนาดเข้าใต้ราวนมซ้าย 1 นัด กระสุนฝังในอาการสาหัส สอบสวน ด.ต.สมคิด ให้การว่าก่อนเกิดเหตุพบเห็นกลุ่มวัยรุ่น 7 คน ท่าทางมีพิรุธอยู่ในรถปิกอัพมิตซูบิชิ สีดำคาดขาว ไม่ทราบทะเบียน จึงเข้าตรวจค้นพบอาวุธปืน .357 จำนวน 1 กระบอก พร้อมกระสุน 6 นัดในลูกโม่ จึงยึดใบอนุญาตขับขี่ของนายอุเทน อายุ 26 ปี ขณะกำลังเสริม 1 ในคนร้ายตะโกนเรียกเพื่อนขึ้นรถแล้วถอยรถเข้าชนเจ้าหน้าที่และยิงปืนเข้าใส่กว่า 5 นัด ถูก จ.ส.ต.รุ่ง 1 นัดจนล้มลง หลังเกิดเหตุได้สกัดจับกลุ่มผู้ก่อเหตุแต่ยังไม่พบคนร้ายน่าจะเป็นแก๊งลักรถรายใหญ่อยู่ใน จ.ชัยนาท

กรณีที่ 3

เมื่อเวลา 23.45 น. วันที่ 25 มิ.ย.53 เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรของ สภ.บางแพ จ.ราชบุรี ได้ออกทำการตั้งด่านตรวจตามนโยบายการกวาดล้างยาเสพติดที่บริเวณ สี่แยกคันทรีโซน ถ.บางแพ-ดำเนินสะดวก หมู่ 5 ต.วังเย็น อ.บางแพ ขณะตั้งด่านตรวจเจ้าหน้าที่ตำรวจได้พบรถจักรยานยนต์ยี่ห้อยามาฮ่า รุ่นฟีโน่ สีน้ำเงิน หมายเลขทะเบียน ขษฉ-808 ราชบุรี ซึ่งมีชายเป็นผู้ขับขี่และมีหญิงสาวนั่งซ้อนท้ายเมื่อพบเห็นด่านตรวจ

ก็ได้แสดงท่าทางมีพิรุธ พร้อมกับขี่รถหลบหนีเข้าซอยไม่ยอมให้เจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจค้นเจ้าหน้าที่ตำรวจจำนวน 3 นาย จึงได้ขี่รถจักรยานยนต์ไล่ตามมาทันที่บริเวณสี่แยกไม่ไกลจากด่านตรวจโดย จ.ส.ต.สุวิทย์ ผบ.หมู่งานจราจร ได้ขี่รถจักรยานยนต์เข้าไปปาดหน้า เพื่อขอให้หยุดรถแต่คนร้ายได้ชักอาวุธปืนยิงใส่ด้านหลังจนรถล้ม แต่ จ.ส.ต.สุวิทย์ ยังแข็งใจชักปืนยิงสวนจนกระสุนไปถูกนางสาวสุวิสา อยู่ปาน ที่นั่งซ้อนท้าย มาด้วยเสียชีวิต จากนั้นคนร้ายได้พยายามวิ่งหลบหนี แต่ จ.ส.ต.สุวิทย์ ได้วิทยุแจ้งเพื่อนตำรวจจราจรที่แยกกันไปดักตามซอยให้ช่วยกันสกัดจับ จนสามารถจับกุมได้ทราบชื่อต่อมาคือนายมานิตย์ อายุ 24 ปี อยู่บ้านเลขที่ 98 หมู่ 5 ต.บ้านฆ้อง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี จากนั้นเพื่อนตำรวจจราจรได้ช่วยกันนำร่างของ จ.ส.ต.สุวิทย์ ส่งโรงพยาบาลบางแพแต่ทนพิษบาดแผลไม่ไหวเสียชีวิตในเวลาต่อมา

ภาคผนวก

(แบบฟอร์มรายงานต่าง ๆ)

แบบสรุปรายงานผลการปฏิบัติของสายตรวจ

สน./สภ. .....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.25.....

เรียน รอง ผกก.ป./สวป.สน./สภ.....

กระผมได้ออกปฏิบัติหน้าที่ ระหว่างเวลา.....น. ถึงเวลา.....น. ของวันนี้ (.....) ขอสรุปรายงานผลการปฏิบัติของสายตรวจ เพื่อโปรดทราบ ดังนี้

1. สายตรวจปกติ นายตำรวจ.....นาย ชั้นประทวน.....นาย จัดเป็นสายตรวจรถยนต์..... สายตรวจรถจักรยานยนต์.....สาย

2. สายตรวจเสริม ระหว่างเวลา.....น. ถึงเวลา.....น. จำนวน.....นาย จัดเป็นสายตรวจรถจักรยานยนต์.....สาย

3. อาสาสมัคร.....จำนวน.....นาย ตั้งแต่เวลา.....น. ถึงเวลา.....น.

4. จัดสายตรวจประจำเขตตรวจ ดังนี้

   4.1 รถจักรยานยนต์.....ประจำเขตตรวจที่.....

   4.2 รถจักรยานยนต์.....ประจำเขตตรวจที่.....

   4.3 รถจักรยานยนต์.....ประจำเขตตรวจที่.....

   4.4 รถจักรยานยนต์.....ประจำเขตตรวจที่.....

   4.5 รถจักรยานยนต์.....ประจำเขตตรวจที่.....

5. รักษาความปลอดภัย

   5.1 ขบวน.....เวลา.....-.....น.

   5.2 ขบวน.....เวลา.....-.....น.

   5.3 ขบวน.....เวลา.....-.....น.

6. รักษาความสงบเรียบร้อยการชุมนุม

   6.1 กลุ่ม.....ณ บริเวณ.....เวลา.....-.....น.

   6.2 กลุ่ม.....ณ บริเวณ.....เวลา.....-.....น.

   6.3 กลุ่ม.....ณ บริเวณ.....เวลา.....-.....น.

7. เยี่ยมเยียนประชาชน

ลำดับ	ผู้รับการเยี่ยมเยียน	ที่อยู่	หมายเลขโทรศัพท์	ข้อมูลที่ได้รับ
1.				
2.				
3.				

8. การตรวจสัมพันธ์ มีดังนี้

ลำดับ	ตรวจสัมพันธ์กับผู้ใด	สถานที่	เวลา	ลงชื่อผู้ที่ได้รับการตรวจสัมพันธ์
1.				
2.				
3.				

9. การระงับเหตุ-จับกุม

ลำดับ	ข้อหา	สถานที่เกิดเหตุ	ผลการปฏิบัติ
1.			
2.			
3.			

10. ตั้งจุดตรวจค้น ดังนี้

ลำดับ	กำลังพล/ว.43	เวลา/สถานที่	ผลการปฏิบัติ
1.			
2.			
3.	5 นาย/เคลื่อนที่	10.00-10.30 น. กลางซอยราชวิถี 16	

ขอรับรองว่าเป็นความจริง

(ลงชื่อ) พ.ต./ร.ต. .....

(.....)

สวป./รอง สวป.สน./สภ. .....

แบบรายงานผลการปฏิบัติของสายตรวจ

สน./สภ. .....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.25.....

เรียน สวป.สน./สภ.....(ผ่าน หน.ชุดสายตรวจ)

กระผมผู้มีรายชื่อท้ายบันทึกนี้ได้ร่วมกันออกตรวจท้องที่ในเขตตรวจที่.....ระหว่างเวลา.....น. ถึงเวลา.....น. ของวันนี้ (.....) ตามคำสั่งแล้ว ขอรายงานผลการปฏิบัติเพื่อโปรดทราบ ดังนี้

1. การรับเหตุ-จับกุม

ลำดับ	ข้อหา	สถานที่เกิดเหตุ	ผลการปฏิบัติ
1.			
2.			
3.			

2. การประชาสัมพันธ์ พบปะเยี่ยมเยียนประชาชน ดังนี้

ลำดับ	ผู้รับการเยี่ยมเยียน	ที่อยู่	หมายเลขโทรศัพท์	ข้อมูลที่ได้รับ
1.				
2.				
3.				

3. การตรวจค้นบุคคล และยานพาหนะต้องสงสัย ดังนี้

ลำดับ	ชื่อผู้ถูกตรวจค้น	ที่อยู่/หมายเลขทะเบียน	จุดที่ตรวจค้น	ผลการตรวจค้น
1.				
2.				
3.				

4. การตรวจสัมพันธ์กับสายตรวจอื่น ดังนี้

ลำดับ	ตรวจสัมพันธ์กับผู้ใด	สถานที่	เวลา	ลงชื่อผู้ที่ได้รับการตรวจสัมพันธ์
1.				
2.				
3.				

5. ข้อมูลที่ควรทราบ

ลำดับ	รายละเอียด	หมายเหตุ
1.		
2.		
3.		

ขอรับรองว่าเป็นความจริง

(ลงชื่อ) (ลงชื่อ)

(.....) (.....)

สายตรวจนามเรียกขาน.....

แผนการตรวจประจำวันของสายตรวจ สน./สภ. .....

ผลัดตรวจที่.....ระหว่างเวลา.....ของวันที่.....

ประเภทของสายตรวจ.....นามเรียกขาน...../เขตตรวจที่.....

การปฏิบัติ	สถานที่	เวลา	หมายเหตุ
ว.10	1. ..... 2. ..... 3. ..... 4.	....	
ว.43	1. ..... 2.	....	
การตรวจสัมพันธ์ กับ..... กับ..... กับ.....	 1. ..... 2. ..... 3.		
จุดก้าวสกัด			

(ลงชื่อ) พ.ต./ร.ต. .....

(.....)

สวป./รอง สวป.สน./สภ. .....

...../...../25.....

แผนการตรวจของสายตรวจ สน./สภ. .....

ผลัดตรวจที่ 1 เวลา 00.01-08.00 น. ระหว่างวันที่.....เดือน.....พ.ศ. 25.....

สายตรวจ	การประกอบกำลัง	ช่วงเวลา	การปฏิบัติ	หมายเหตุ
20 ตรวจทั่วไป		23.30-24.00 00.01-01.20 01.30-02.30 03.00-04.00 04.01-05.00 05.01-08.00 08.00-08.30	ตรวจอุปกรณ์ เครื่องแต่งกาย ยานพาหนะ อบรม ปล่อยแถวสายตรวจ และบันทึกต่างๆ ตรวจสอบห้องควบคุมฯ เจ้าหน้าที่บน สน.ยามตู้ และจุดรับแจ้ง ว.4 ตรวจสอบสถานบริการ ตั้งจุด ว.43 ว.10 ป้องกันเหตุ ตามความเหมาะสม ว.4 สุ่มตรวจสอบ และร่วมปฏิบัติกับสายตรวจ เก็บรวบรวมผลการตรวจและบันทึกในสมุดอาชญากรรม	
จยย. เขตตรวจที่ 1	2 นาย	00.01-01.10 01.20-01.30 01.40-02.30 03.00-04.00 04.45-04.55 06.50-07.00 07.45-08.15	เปลี่ยนสมุดตู้แดงในเขต ว.10 จุดตรวจ 02 น.1 ว.4 สถานบริการ ตั้งจุด ว.43 ถนน..... ว.10 ปั๊มน้ำมัน ปตท. ถนน..... ว.10 ร้านเซเว่น-อีเลฟเว่น ถนน..... ว.10 หน้าตลาด	
จยย. เขตตรวจที่ 2				
จยย. เขตตรวจที่ 3				

ตรวจแล้วถูกต้อง

พ.ต.ท.

(.....)

รอง ผกก.ป.สน./สภ. .....

.....เดือน.....พ.ศ.25....

ข้อมูลการตรวจเยี่ยมชุมชน

ชุมชน/หมู่บ้าน.....สน./สภ. .....

1. ชื่อผู้ตรวจเยี่ยมยศ..... ชื่อ-ชื่อสกุล.....ตำแหน่ง.....

2. สถานที่ตรวจเยี่ยม เลขที่.....หมู่ที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....

แขวง.....เขต.....กทม.โทร.....

☐ ชุมชนจดทะเบียน ☐ ยังไม่ได้จดทะเบียน ☐ มีกรรมการชุมชน ☐ ยังไม่มีกรรมการชุมชน

3. ข้อมูลผู้รับการตรวจเยี่ยม

3.1 พบ ☐ เจ้าของบ้าน ☐ บุคคลในครอบครัว ☐ ผู้ดูแลชื่อ.....

อายุ.....ปี อาชีพ.....สถานที่ทำงาน.....โทร.....

สถานภาพในชุมชน ☐ ประธาน ☐ กรรมการ ☐ บุคคลทั่วไป ☐ พักอาศัยชั่วคราว

3.2 ผู้อาศัยอยู่ในบริเวณบ้าน จำนวน.....คน เป็นชาย.....คน หญิง.....คน

เกี่ยวข้องเป็น ☐ บิดา ☐ มารดา ☐ ปู่ ☐ ย่า ☐ ตา ☐ ยาย

☐ ลุง ☐ ป้า ☐ น้า ☐ อา ☐ บุตร.....คน

☐ หลาน.....คน ☐ ผู้พักอาศัย.....คน ☐ คนรับใช้.....คน

☐ พนักงาน.....คน ☐ อื่นๆ.....คน

4. พื้นที่ชุมชนเป็น ☐ พื้นที่พักอาศัย ☐ พื้นที่เกษตรกรรม ☐ พื้นที่เขตอุตสาหกรรม

☐ กึ่งที่พัก/เกษตรกรรม ☐ พื้นที่เขตย่านการค้า ☐ ศูนย์ราชการ

☐ อื่นๆ (ระบุ).....

5. ประเภทของยาเสพติดที่แพร่ระบาดในชุมชน ไม่มียาเสพติด มียาเสพติด

☐ ยาบ้า ☐ เฮโรอีน ☐ ยาอี ☐ กัญชา ☐ อื่นๆ (ระบุ).....

6. ระดับความรุนแรงของปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน

☐ รุนแรง ☐ ปานกลาง ☐ เบาบาง ☐ ไม่มี

7. หน่วยงานสำคัญที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ ☐ โรงเรียน.....แห่ง ☐ วัด.....แห่ง

☐ คริสตจักร.....แห่ง ☐ สุเหร่า.....แห่ง

☐ หน่วยราชการ.....แห่ง ☐ รัฐวิสาหกิจ.....แห่ง

8. การประชุมรับฟังความคิดเห็น/การแก้ไขปัญหาชุมชนในปีปัจจุบัน ☐ มีประชุม.....ครั้ง

☐ ไม่มีการประชุม

9. ระดับความพึงพอใจการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจในการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ ไม่พอใจ

10.ท่านเคยร่วมกิจกรรมกับสถานีตำรวจหรือไม่

☐ ไม่เคย ☐ เคย.....ครั้ง

☐ อบรมสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม.....ครั้ง

☐ อบรมตำรวจบ้าน.....ครั้ง

☐ อบรมการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน.....ครั้ง

☐ อบรมโครงการ 3 ประสานต้านภัยอาชญากรรม.....ครั้ง

☐ เป็น กต.ตร. ของ สถานีตำรวจ.....ครั้ง

☐ อบรมอื่นๆ (ระบุ).....ครั้ง

11.สถานีตำรวจเคยรายงานหรือแจ้งผลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานแต่ละเดือนให้ชุมชนทราบ หรือไม่

☐ ไม่เคย ☐ เคย.....ครั้ง

☐ โดยการติดประกาศในชุมชน

☐ แจกแผ่นปลิว-แผ่นพับ

☐ แจ้งในที่ประชุมประจำเดือน ของสำนักงานเขต

☐ อื่นๆ (ระบุ).....ครั้ง

12.ในการไปตรวจเยี่ยมเจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้แจกเอกสารเกี่ยวกับ

☐ ไม่ได้แจก ☐ แจก

☐ คำแนะนำในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม

☐ คำแนะนำในการป้องกันปราบปรามยาเสพติด

☐ คำแนะนำในการแจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาชญากรรม

☐ อาชญากรรม ☐ อบายมุข ☐ ยาเสพติด

☐ ผู้มีอิทธิพล ☐ เด็ก-เยาวชนกระทำผิด

☐ คำแนะนำในการติดต่อราชการ

☐ อื่นๆ (ระบุ).....

13.ระดับความพึงพอใจการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในชุมชน

☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ ไม่พอใจ

14.ประเภทของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นเป็นประจำในชุมชน ☐ ประทุษร้ายต่อทรัพย์ (ลักวิ่ง ชิง ปล้น)

☐ ทะเลาะวิวาท ☐ ก่อความเดือดร้อนรำคาญ ☐ ทำร้ายร่างกาย ☐ อื่นๆ (ระบุ)

15.ปัญหาสำคัญของชุมชนที่ต้องการให้ตำรวจดำเนินการ 1. .....

2. ..... 3. .....

16.ข้อเสนอแนะ 1. .....

2. ..... 3. .....

ข้อมูล ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.25.....

(ลงชื่อ).....ผู้รับการตรวจเยี่ยม

บันทึกการตรวจยึดรถ

บันทึกที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

บันทึกฉบับนี้แสดงว่า วันนี้ (.....) เวลาประมาณ.....น. เจ้าพนักงานตำรวจ ประจำสถานีตำรวจ.....มี.....

.....

ได้ร่วมกันตรวจยึด ( ) รถยนต์ ( ) รถจักรยานยนต์ ( ) รถชนิดอื่นๆ.....

ยี่ห้อ.....รุ่น/แบบ.....สี.....ทะเบียน.....

เลขตัวรถ.....เลขเครื่องยนต์.....

พร้อมอุปกรณ์ส่วนควบมี.....

จาก นาย/นาง/นางสาว.....อายุ.....ปี อยู่บ้านเลขที่.....

หมู่.....ถนน/ซอย.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....โทรศัพท์.....หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน.....

โดยมีเหตุอันควรสงสัยว่า มีไว้เป็นความผิด ได้มาโดยกระทำผิด หรือได้ใช้ในการกระทำผิด ในขณะที่ตรวจพบมีพฤติการณ์ คือ ( ) ไม่ติดแผ่นป้ายทะเบียน ใช้วัสดุปิดบังแผ่นป้ายทะเบียน หรือ ( ) ไม่มีหลักฐานแสดงการครอบครอง หรือ ( ) อื่นๆ ระบุ.....

จึงได้นำตัว นาย/นาง/นางสาว.....

พร้อมรถดังกล่าวส่งพนักงานสอบสวนเพื่อทำการสอบสวนต่อไป

สถานที่ตรวจยึดที่บริเวณ.....ซอย.....ถนน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

อนึ่ง ในการตรวจยึดรถตามบันทึกนี้ เจ้าพนักงานผู้ตรวจยึดได้กระทำไปตามอำนาจหน้าที่ มิได้มีเจตนาหรือพฤติการณ์กลั่นแกล้งตรวจยึดแต่อย่างใด และเจ้าของ/ผู้ครอบครองรถ ตามรายชื่อในบันทึกนี้ได้ทราบถึงเหตุผลและความจำเป็นในการตรวจยึด โดยยินยอมให้ทำการตรวจยึด มิได้มีผู้ใดทำร้ายร่างกาย บังคับขู่เข็ญ ให้สัญญา เรียกร้องทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ใดแต่อย่างใด

เป็นความจริง อ่านให้ฟังรับว่าถูกต้อง

ลงชื่อ.....เจ้าของ หรือ ผู้ครอบครอง

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจยึด ลงชื่อ.....ผู้ตรวจยึด

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจยึด ลงชื่อ.....ผู้ตรวจยึด

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจยึด/บันทึก/อ่าน

ได้รับรถไว้ตาม ปจว. ข้อ.....เวลา.....น. ของวันที่ .....

ลงชื่อ.....พนักงานสอบสวน ...../...../.....

บันทึกการจับ

สถานที่บันทึก.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

วันนี้ (.....) เวลาประมาณ.....น. เจ้าพนักงานตำรวจผู้จับ ประกอบด้วย.....

.....

.....

ได้ร่วมกันจับ

1. นาย/นาง/นางสาว.....อายุ.....ปี อยู่บ้านเลขที่.....หมู่.....
ถนน.....ตำบล.....อำเภอ.....
จังหวัด.....หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน.....

2. นาย/นาง/นางสาว.....อายุ.....ปี อยู่บ้านเลขที่.....หมู่.....
ถนน.....ตำบล.....อำเภอ.....
จังหวัด.....หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน.....

พร้อมด้วยของกลาง.....

.....

.....รวม.....รายการ

จุดที่พบของกลาง.....

.....

.....

โดยแจ้งข้อกล่าวหาว่า.....

.....(การกระทำที่อ้างว่าผู้ต้องหากระทำผิด).....

.....(ข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุ).....

.....(ข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลและสิ่งของที่เกี่ยวข้อง).....

.....

เหตุในการจับ ☐ จับตามหมายจับ ศาล.....ที่...../.....ลงวันที่.....
ซึ่งเจ้าพนักงานตำรวจผู้จับได้แสดงต่อผู้ถูกจับแล้ว

☐ เมื่อผู้ถูกจับกระทำความผิดซึ่งหน้าดังบัญญัติไว้ใน มาตรา 80 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

☐ เมื่อพบผู้ถูกจับโดยมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าน่าจะก่อเหตุร้ายให้เกิดภยันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น โดยมีเครื่องมือ อาวุธ หรือวัตถุอย่างอื่นอันสามารถอาจใช้ในการกระทำความผิด

☐ เมื่อมีเหตุที่จะออกหมายจับผู้ถูกจับ ตามมาตรา 66 (2) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่อาจขอให้ศาลออกหมายจับผู้ถูกจับได้

☐ เป็นการจับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หนีหรือจะหลบหนีในระหว่างถูกปล่อยชั่วคราวตามมาตรา 117 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

☐ บุคคลที่ถูกจับตามหมายจับหลบหนีหรือมีผู้ช่วยให้หนีไปได้ ตามมาตรา 65 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

เจ้าพนักงานตำรวจผู้จับได้แจ้งให้ผู้ถูกจับทราบว่ามีสิทธิ ดังนี้

1. สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้และถ้อยคำของผู้ถูกจับนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้

2. สิทธิที่จะพบปรึกษาทนายความหรือผู้ที่จะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว

3. สิทธิแจ้งหรือขอให้เจ้าพนักงานแจ้งให้ญาติหรือผู้ไว้วางใจทราบถึงการจับกุม และสถานที่ถูกควบคุมในโอกาสแรก

4. สิทธิให้ทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบปากคำของตนได้ในชั้นสอบสวน

5. สิทธิได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร

6. สิทธิได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย

เจ้าพนักงานตำรวจผู้จับได้เอาตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของสถานีตำรวจ.....
ซึ่งเป็นที่ทำการของพนักงานสอบสวน ☐ แห่งท้องที่ที่ถูกจับ ☐ ผู้รับผิดชอบ โดยทันที

เมื่อไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน เจ้าพนักงานตำรวจผู้จับได้แจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกจับทราบอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งผู้ถูกจับทราบและเข้าใจข้อกล่าวหาดีแล้วโดยตลอด

☐ เป็นกรณีมีหมายจับ เจ้าพนักงานตำรวจผู้จับได้แจ้งให้ผู้ถูกจับทราบ และอ่านข้อความในหมายจับให้ผู้ถูกจับฟังแล้ว

ผู้ถูกจับทราบข้อกล่าวหา รายละเอียดเกี่ยวกับเหตุแห่งการจับ และสิทธิของผู้ถูกจับดังกล่าวข้างต้นแล้ว

☐ ไม่ยอมให้การ

☐ ให้การ ☐ รับสารภาพ ☐ ปฏิเสธ

โดยมีรายละเอียดว่า.....(ก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ หลังเกิดเหตุจนกระทั่งถูกจับ).....
.....(รายละเอียดได้จากคำให้การของผู้ต้องหา).....
สถานที่ถูกจับ.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลาประมาณ.....น.

อนึ่ง ในการปฏิบัติหน้าที่ครั้งนี้ เจ้าพนักงานตำรวจผู้จับได้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย โดยมิได้จูงใจให้คำมั่นสัญญา บังคับ ขู่เข็ญ หลอกลวง ทรมาน หรือทำให้ผู้หนึ่งผู้ใดได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ หรือทำให้ทรัพย์สินของผู้หนึ่งผู้ใดเสียหาย สูญหาย เสื่อมค่าหรือไร้ราคา แต่อย่างใด

ได้อ่านบันทึกนี้ให้ผู้ถูกจับฟังแล้วรับรองว่าถูกต้องตามความเป็นจริง พร้อมได้มอบสำเนาบันทึกการจับให้กับผู้ถูกจับไว้ คนละ 1 ฉบับแล้ว จึงให้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ).....ผู้ต้องหา/ผู้รับมอบบันทึก

(ลงชื่อ).....ผู้ต้องหา/ผู้รับมอบบันทึก

(ลงชื่อ).....ผู้จับกุม (ลงชื่อ).....ผู้จับกุม/บันทึก/อ่าน

(ลงชื่อ).....ผู้จับกุม (.....)

ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ 1) ถ้าเจ้าพนักงานตำรวจผู้จับไม่แจ้งสิทธิในบันทึกการจับนี้ ไม่ทำให้บันทึกการจับเสียไป

2) ถ้าเจ้าพนักงานตำรวจผู้จับไม่มอบสำเนาบันทึกการจับให้กับผู้ถูกจับ คนละ 1 ฉบับ อาจถูกฟ้องปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 ได้

บันทึกการค้นโดยมีหมายค้น

สถานที่บันทึก.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

วันนี้ (.....) เวลาประมาณ.....น. เจ้าพนักงานตำรวจ คือ.....
เป็นเจ้าพนักงานตำรวจ ☐ ผู้มีชื่อในหมายค้น ☐ ผู้รักษาราชการแทน ในหมายค้น ศาล.....
ที่...../.....ลงวันที่.....เป็นหัวหน้าในการค้นพร้อมด้วยเจ้าพนักงาน
ตำรวจ คือ.....
.....
.....
ได้ร่วมกันค้น.....(โรงงาน/บริษัท/คอนโดมิเนียม/บ้าน).....เลขที่.....หมู่ที่.....ตรอก/ซอย.....
ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
โดยมีเหตุแห่งการค้นตามหมายค้นข้างต้น คือ

☐ เพื่อพบและยึดสิ่งของซึ่งจะเป็นพยานหลักฐานประกอบการสอบสวน ไต่สวนมูลฟ้องหรือพิจารณา หรือ

☐ เพื่อพบและยึดสิ่งของซึ่งมีไว้เป็นความผิด หรือได้มาโดยผิดกฎหมาย หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้ใช้หรือตั้งใจจะใช้ในการกระทำความผิด หรือ

☐ เพื่อพบและช่วยบุคคลซึ่งได้ถูกหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังโดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือ

☐ เพื่อพบบุคคลซึ่งมีหมายให้จับ ตามหมายจับของศาล.....เลขที่...../.....ลงวันที่.....

☐ เพื่อพบและยึดสิ่งของตามคำพิพากษาหรือตามคำสั่งศาล

เจ้าพนักงานตำรวจได้แสดงหมายค้นให้.....
.....
ซึ่งเป็น ☐ เจ้าของ ☐ ผู้ครอบครองสถานที่ ☐ บุคคลในครอบครัว

☐ บุคคลอื่น อย่างน้อยสองคนซึ่งเจ้าพนักงานตำรวจได้ขอร้องมาเป็นพยาน

ก่อนลงมือค้นเจ้าพนักงานตำรวจผู้ค้นได้แสดงความบริสุทธิ์ให้.....
ดูจนเป็นที่พอใจแล้วจึงได้ค้นต่อหน้า.....
เริ่มค้นเมื่อวันที่.....เวลาประมาณ.....น.
รายละเอียดแห่งการค้น.....(ไม่พบสิ่งของ).....
(พบสิ่งของตามบัญชีสิ่งของที่ได้จากการค้น แนบท้าย).....
.....
.....
.....
.....

โดยเจ้าของ ผู้ครอบครองสถานที่ที่ทำการค้น หรือพยาน ได้ตรวจดูสิ่งของที่ค้นได้ดังกล่าวแล้ว รับว่าเป็นสิ่งของที่ค้นได้จากสถานที่และจุดที่ค้นพบดังกล่าวจริง เจ้าพนักงานตำรวจจึงได้ยึด และจัดการห่อบรรจุหีบห่อ ตีตราไว้ หรือทำเครื่องหมายไว้เป็นสำคัญแล้ว เสร็จสิ้นการค้นเวลา.....น. ของวันเดียวกัน

หลังการค้นแล้วได้แสดงความบริสุทธิ์ฯ ให้ผู้นำการค้น/พยานดูจนพอใจอีกครั้ง จึงทำบันทึกการค้นต่อหน้าผู้นำการตรวจค้น/พยานดังกล่าว

อนึ่ง ให้การค้นครั้งนี้เจ้าพนักงานตำรวจผู้ค้นมิได้กระทำการใดๆ ให้ผู้หนึ่งผู้ใดได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจแต่อย่างใด หรือทำให้ทรัพย์สินของผู้ใดเสียหาย สูญหาย เสื่อมค่า ไร้ราคา หรือกระจัดกระจายแต่ประการใด และมิได้ยึดเอาหรือเรียกร้องเอาทรัพย์สินใดๆ มาเป็นประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่นแต่อย่างใด

เจ้าพนักงานตำรวจผู้ค้นได้บันทึกรายละเอียดแห่งการค้น และจัดทำบัญชีสิ่งของที่ค้นได้ไว้แล้ว และจะรีบส่งบันทึกและบัญชีดังกล่าวพร้อมด้วยสิ่งของที่ยึดมาไปยัง สถานีตำรวจ.....เพื่อดำเนินการต่อไป

ได้อ่านบันทึกนี้ให้ฟังแล้วรับรองว่าถูกต้องตามความเป็นจริง จึงให้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ).....เจ้าของ/ผู้ครอบครองสถานที่

(ลงชื่อ).....บุคคลในครอบครัว

(ลงชื่อ).....ผู้แทน/พยาน

(ลงชื่อ).....พยาน

(ลงชื่อ).....พยาน

(ลงชื่อ).....ผู้ค้น

(ลงชื่อ).....ผู้ค้น

(ลงชื่อ).....ผู้ค้น

(ลงชื่อ).....ผู้ค้น

(ลงชื่อ).....ผู้ค้น/บันทึก/อ่าน

(.....)

ตำแหน่ง.....

บันทึกการค้นโดยไม่มีหมายค้น

สถานที่บันทึก.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

วันนี้ (.....) เวลาประมาณ.....น. เจ้าพนักงานตำรวจ คือ.....

ตำแหน่ง.....เป็นหัวหน้าในการค้น พร้อมด้วยเจ้าพนักงานตำรวจ คือ.....

.....

.....

.....รวม.....คน

ได้ร่วมกันค้น.....(โรงงาน/บริษัท/คอนโดมิเนียม/บ้าน).....เลขที่.....หมู่ที่.....ตรอก/ซอย.....

ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

เหตุที่เจ้าพนักงานตำรวจได้ร่วมกันทำการค้นที่บ้านเลขที่ดังกล่าว เนื่องจากมีเหตุที่จะเข้าค้นได้โดยไม่ต้องมีหมายค้น คือ

☐ เมื่อมีเสียงร้องให้ช่วยมาจากข้างในที่รโหฐาน หรือมีเสียงหรือพฤติการณ์อื่นใดอันแสดงได้ว่ามีเหตุร้ายเกิดขึ้นในที่รโหฐานนั้น

☐ เมื่อปรากฏความผิดซึ่งหน้ากำลังกระทำลงในที่รโหฐาน

☐ เมื่อบุคคลที่ได้กระทำความผิดซึ่งหน้า ขณะที่ถูกไล่จับหนีเข้าไป หรือมีเหตุอันแน่นแฟ้นควรสงสัยว่าได้เข้าไปซุกซ่อนตัวอยู่ในที่รโหฐานนั้น

☐ เมื่อมีพยานหลักฐานตามสมควรว่าสิ่งของที่มีไว้เป็นความผิด หรือได้มาโดยการกระทำความผิด หรือได้ใช้ หรือมีไว้เพื่อจะใช้ในการกระทำความผิด หรืออาจเป็นพยานหลักฐานพิสูจน์การกระทำความผิดได้ซ่อนหรืออยู่ในนั้น ประกอบทั้งต้องมีเหตุอันควรเชื่อว่าเนื่องจากการเนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้ สิ่งของนั้นจะถูกโยกย้ายหรือทำลายเสียก่อน

☐ เมื่อที่รโหฐานนั้นผู้จะต้องถูกจับเป็นเจ้าบ้าน และการจับนั้นมีหมายจับ หรือจับ ตามมาตรา 78 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

☐ เจ้าของบ้านหรือผู้ครอบครองสถานที่ยินยอมด้วยความสมัครใจ

เจ้าพนักงานตำรวจได้แสดงนาม ตำแหน่ง และได้สั่งให้ นาย/นาง/นางสาว.....อายุ.....ปี

ซึ่งเป็น ☐ เจ้าของ ☐ คนซึ่งอยู่ในนั้น ☐ ผู้รักษาสถานที่ซึ่งจะค้น

ให้ยอมให้เข้าไปโดยมิหวงห้าม อีกทั้งให้ความสะดวกตามสมควรทุกประการในอันที่จะจัดการค้น

ก่อนลงมือค้น เจ้าพนักงานตำรวจผู้ค้นได้แสดงความบริสุทธิ์ให้ นาย/นาง/นางสาว.....

ดูจนเป็นที่พอใจแล้ว จึงค้นต่อหน้า นาย/นาง/นางสาว.....

เริ่มค้นเมื่อวันที่.....เวลา.....น.

รายละเอียดแห่งการค้น.....(ไม่พบสิ่งของ).....

.....(พบสิ่งของตามบัญชีสิ่งของที่ได้จากการค้น แนบท้าย).....

.....

.....

.....

โดยเจ้าของ ผู้ครอบครองสถานที่ที่ทำการตรวจค้น หรือพยาน ได้ตรวจดูสิ่งของที่ค้นได้ดังกล่าวแล้ว รับว่าเป็นสิ่งของที่ค้นได้จากสถานที่และจุดที่ค้นพบดังกล่าวจริง เจ้าพนักงานตำรวจจึงได้ยึด และจัดการห่อบรรจุหีบห่อ ติดราไว้ หรือทำเครื่องหมายไว้เป็นสำคัญแล้ว

เสร็จสิ้นการค้นเวลา.....น. ของวันเดียวกัน หลังการค้นแล้วได้แสดงความบริสุทธิ์ ให้ผู้นำการค้น/พยานดูจนพอใจอีกครั้ง จึงทำบันทึกการค้นต่อหน้าผู้นำการตรวจค้น/พยานดังกล่าว

อนึ่ง ในการค้นครั้งนี้เจ้าพนักงานตำรวจผู้ค้นมิได้กระทำการใดๆ ให้ผู้หนึ่งผู้ใดได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจแต่อย่างใด หรือทำให้ทรัพย์สินของผู้ใดเสียหาย สูญหาย เสื่อมค่า ไร้ราคา หรือกระจัดกระจายแต่ประการใด และมิได้ยึดเอาหรือเรียกร้องเอาทรัพย์สินใดๆ มาเป็นประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่นแต่อย่างใด

เจ้าพนักงานตำรวจผู้ค้นได้บันทึกรายละเอียดแห่งการค้น และจัดทำบัญชีสิ่งของที่ค้นได้ไว้แล้ว และจะรีบส่งบันทึกและบัญชีดังกล่าวพร้อมด้วยสิ่งของที่ยึดมาไปยัง สถานีตำรวจ.....เพื่อดำเนินการต่อไป

□ เป็นกรณีการค้นโดยไม่มีหมายค้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 92 (4) เจ้าพนักงานตำรวจได้มอบสำเนาบันทึกการตรวจค้น บัญชีสิ่งของที่ได้จากการค้น และบันทึกแสดงเหตุที่ทำให้สามารถเข้าค้นได้เป็นหนังสือ อย่างละ 1 ชุด ให้แก่ นาย/นาง/นางสาว..... รับไว้เรียบร้อยแล้ว

ได้อ่านบันทึกนี้ให้ฟังแล้วรับรองว่าถูกต้องตามความเป็นจริง จึงให้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ).....เจ้าของ/ผู้ครอบครองสถานที่
(ลงชื่อ).....คนซึ่งอยู่ใน/ผู้รักษาสถานที่ซึ่งจะค้น
(ลงชื่อ).....ผู้แทน/พยาน
(ลงชื่อ).....พยาน
(ลงชื่อ).....พยาน
(ลงชื่อ).....ผู้ค้น
(ลงชื่อ).....ผู้ค้น
(ลงชื่อ).....ผู้ค้น
(ลงชื่อ).....ผู้ค้น
(ลงชื่อ).....ผู้ค้น/บันทึก/อ่าน

(.....)

ตำแหน่ง.....

บัญชีสิ่งของที่ได้จากการค้น

สถานที่บันทึก.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

สถานที่ที่ค้น.....(โรงงาน/บริษัท/คอนโดมิเนียม/บ้าน).....เลขที่.....หมู่ที่.....

ตรอก/ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

ลำดับ	รายการ	จำนวน	จุดที่ค้นพบ	ผู้ค้นพบ	หมายเหตุ
1.					
2.					
3.					
4.					

เจ้าพนักงานตำรวจได้ยึดสิ่งของตามบัญชี จำนวน.....รายการ

ข้าฯ ขอรับรองว่ารายการสิ่งของ จำนวน.....รายการ ตามบัญชีรายละเอียดที่เจ้าพนักงานตำรวจได้จัดทำขึ้นนี้เป็นสิ่งของที่เจ้าพนักงานตำรวจได้ค้นพบใน.....(โรงงาน/บริษัท/คอนโดมิเนียม/บ้าน).....

เลขที่.....หมู่ที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

ซึ่งข้าฯ เป็น ☐ เจ้าของบ้าน ☐ ผู้ครอบครองสถานที่ดังกล่าว ☐ บุคคลในครอบครัว

☐ บุคคลอื่นซึ่งเจ้าพนักงานตำรวจได้ขอร้องมาเป็นพยาน

ซึ่งเจ้าพนักงานตำรวจได้ค้น ยึด และจัดการห่อ บรรจุหีบห่อ ตีตราไว้ หรือทำเครื่องหมายไว้เป็นสำคัญ และจัดทำบัญชีต่อหน้าข้าฯ จริง

ได้อ่านบันทึกนี้ให้นาย/นาง/นางสาว.....ฟังแล้วรับรองว่าถูกต้องตามความเป็นจริง จึงให้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ).....เจ้าบ้าน/ผู้ครอบครองสถานที่

(ลงชื่อ).....บุคคลในครอบครัว

(ลงชื่อ).....ผู้แทน/พยาน

(ลงชื่อ).....พยาน

(ลงชื่อ).....พยาน

(ลงชื่อ).....ผู้ค้น

(ลงชื่อ).....ผู้ค้น

(ลงชื่อ).....ผู้ค้น/บันทึก/อ่าน

(.....)

ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ เจ้าบ้านหรือผู้ครอบครองสถานที่ไม่ยอมลงลายมือชื่อ จึงบันทึกไว้

(ลงชื่อ).....ผู้บันทึก

บันทึกแสดงเหตุผลที่เข้าค้นโดยไม่มีหมายค้น

สถานที่บันทึก.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง แสดงเหตุผลที่ทำให้สามารถเข้าค้นได้

เรียน นาย/นาง/นางสาว.....ผู้ครอบครองสถานที่ที่ถูกค้น

ด้วยเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....เวลาประมาณ.....น.

เจ้าพนักงานตำรวจคือ.....ตำแหน่ง.....

เป็นหัวหน้าในการค้น พร้อมด้วยเจ้าพนักงานตำรวจที่มีรายชื่อท้ายบันทึกการค้น รวม.....คน

ได้เข้าค้น.....(โรงงาน/บริษัท/คอนโดมิเนียม/บ้าน).....เลขที่.....หมู่ที่.....

ตรอก/ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

เนื่องจากมีพยานหลักฐานตามสมควรว่า (สิ่งของ ตามมาตรา 92 (4)).....

.....

.....

.....

ได้ซ่อนหรืออยู่ในนั้น ประกอบทั้ง

.....

.....

.....

ซึ่งเป็นเหตุอันควรเชื่อว่า เนื่องจากการเนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้ สิ่งของนั้นจะถูกโยกย้าย หรือทำลายเสียก่อนซึ่งเป็นเหตุยกเว้นให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจค้นในที่รโหฐานได้โดยไม่ต้องมีหมายค้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 92 (4)

รายละเอียดแห่งการค้นปรากฏตามสำเนาบันทึกการค้น และสำเนาบัญชีทรัพย์ที่ได้จากการค้น ซึ่งได้ส่งมาพร้อมหนังสือนี้แล้ว เอกสารรวม.....แผ่น

ขอแสดงความนับถือ

ร.ต. ..... ผู้ค้น

(.....)

ตำแหน่ง.....

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ.....

ที่ .....วันที่.....

เรื่อง รายงานเหตุผล และผลการค้นโดยไม่มีหมายค้น

เรียน (ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไป 1 ชั้น)

ด้วยเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลาประมาณ.....น.

เจ้าพนักงานตำรวจ คือ.....ตำแหน่ง.....

เป็นหัวหน้าในการค้น พร้อมด้วยเจ้าพนักงานตำรวจ คือ.....

.....

ได้ไปค้น.....(โรงงาน/บริษัท/คอนโดมิเนียม/บ้าน).....เลขที่.....หมู่ที่.....ตรอก/ซอย.....

ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....

ซึ่งมี นาย/นาง/นางสาว.....อายุ.....ปี

เป็นเจ้าของบ้าน/ผู้ครอบครองสถานที่ โดยไม่มีหมายค้น เนื่องจากมีพยานหลักฐานตามสมควรว่า (สิ่งของตามมาตรา 92 (4)).....

.....

ซึ่งเป็นเหตุอันควรเชื่อว่า เนื่องจากการเนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้ สิ่งของนั้นจะถูกโยกย้าย หรือทำลายเสียก่อน ซึ่งเป็นเหตุยกเว้นให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจค้นในที่รโหฐานได้โดยไม่ต้องมีหมายค้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 92 (4)

เจ้าพนักงานตำรวจผู้ค้นได้มอบสำเนาบันทึกการค้น บัญชีสิ่งของที่ได้จากการค้น และบันทึกแสดงเหตุผลในการค้นโดยไม่มีหมายค้น ให้กับ นาย/นาง/นางสาว.....ไว้เรียบร้อยแล้ว

รายละเอียดแห่งการค้นปรากฏตามสำเนาบันทึกการค้น และสำเนาบัญชีทรัพย์ที่ได้จากการค้น ซึ่งได้ส่งมาพร้อมหนังสือนี้แล้ว เอกสารรวม.....แผ่น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ร.ต. ..... ผู้ค้น

(.....)

ตำแหน่ง.....

แบบรายงานที่ 1/3

แบบวิเคราะห์ข้อมูลคดีทำร้ายร่างกาย

ในเขตพื้นที่ สถานีตำรวจ ..... ประจำปีงบประมาณ 25.....

เดือน	สถานที่เกิดเหตุ																															ช่วงเวลาที่เกิดเหตุ					หมายเหตุ (จับได้)
	(1) ตรอก , ซอย	(2) ถนน	(3) สวนสาธารณะ	(4) บริษัท / โรงงาน	(5) ร้านค้าทั่วไป	(6) ร้านสะดวกซื้อ	(7) สถานีขนส่ง / รัฐวิสาหกิจ	(8) ลานจอดรถ	(9) สถานบริการ	(10) ที่จอดรถ	(11) ตลาด	(12) ชุมชนแออัด	(13) สถานีรถไฟ	(14) สถานศึกษา	(15) สถานีตำรวจ	(16) ร้านขายทอง / ภัตตาคาร	(17) ป้ายรถโดยสารประจำทาง	(18) สิ่งก่อสร้าง บ้านร้าง เพิงพัก (ที่ว่าง)	(19) ที่พักคนงานก่อสร้าง	(20) คิว จยย. รับจ้าง	(21) คิว รถตู้	(22) สะพานลอยคนข้าม	(23) ตู้ชุมชน	(24) บ้านพักราชการทั่วไป	(25) บ้านพักราชการ / หมู่บ้าน	(26) คอนโด อพาร์ทเม้นท์ คอนโด เลคซิตี้ส์ เกสต์เฮ้าส์ แมนชั่น	(27) หอพัก	(28) บ้านแม่เช่า / ห้องเช่า	(29) สถานีรถไฟ	(30) อื่น ๆ	รวม	00.01 - 06.00 น.	06.01 - 12.00 น.	12.01 - 18.00 น.	18.01 - 24.00 น.	รวม	
รวม																																					

ตรวจแล้วถูกต้อง

พ.ต. ..... รายงาน

(.....)

ผกก. / รอง ผกก.ป. สถานีตำรวจ .....

แบบวิเคราะห์ข้อมูลเหตุ 111

ในเขตพื้นที่ สถานีตำรวจ .... ประจำปีงบประมาณ ....

เดือน	สถานที่เกิดเหตุ																																						ช่วงเวลาที่เกิดเหตุ					หมายเหตุ (จับได้)
	(1) ตรอก , ซอย	(2) ถนน	(3) สวนสาธารณะ	(4) บริษัท / โรงงาน	(5) ร้านค้าทั่วไป	(6) ร้านสะดวกซื้อ	(7) สถานที่ราชการ / รัฐวิสาหกิจ	(8) ศาสนสถาน	(9) สถานบริการ	(10) ศูนย์การค้า / ห้างสรรพสินค้า	(11) ที่จอดรถ	(12) สถานีบริการน้ำมัน	(13) ตลาด	(14) ชุมชนแออัด	(15) สถานีขนส่ง	(16) สถานบันการศึกษา	(17) โรงแรม	(18) สถานีรถไฟฟ้า	(19) ร้านอาหาร / ภัตตาคาร	(20) ป้ายรถโดยสารประจำทาง	(21) ที่พักคนงานก่อสร้าง	(22) สะพานลอยคนข้าม	(23) ตู้ชิงนภา	(24) บ้านพักอาศัยทั่วไป	(25) บ้านพักอาศัย / หมู่บ้าน	(26) คอนโด อพาร์ทเม้นท์ หอพัก เกสต์เฮ้าส์ แมนชั่น	(27) หอพัก	(28) บ้านแบ่งเช่า / ห้องเช่า	(29) ธนาคาร / สถาบันการเงิน	(30) ร้านทอง / เครื่องประดับ	(31) ร้านเสริมสวย	(32) โรงรับจำนำ	(33) บริเวณตู้โทรศัพท์	(34) บริเวณตู้เอ ที เอ็ม	(35) สถานีรถไฟ	(36) สถานพยาบาล / โรงพยาบาล	(37) อื่น ๆ	รวม	00.01 - 06.00 น.	06.01 - 12.00 น.	12.01 - 18.00 น.	18.01 - 24.00 น.	รวม	
รวม																																												

ตรวจแล้วถูกต้อง

พ.ต. .... รายงาน

(..............................)

ผกก. / รอง ผกก.ป. สถานีตำรวจ ....

แบบรายงานที่ 3/3

แบบวิเคราะห์ข้อมูลเหตุ 121 , 131 , 141

ในเขตพื้นที่ สถานีตำรวจ .... ประจำปีงบประมาณ ....

เดือน	สถานที่เกิดเหตุ																																						ช่วงเวลาที่เกิดเหตุ					หมายเหตุ (จับได้)
	(1) ตรอก , ซอย	(2) ถนน	(3) สวนสาธารณะ	(4) บริษัท / โรงงาน	(5) ร้านค้าทั่วไป	(6) ร้านสะดวกซื้อ	(7) สถานที่ราชการ / รัฐวิสาหกิจ	(8) ศาสนสถาน	(9) สถานบริการ	(10) ศูนย์การค้า / ห้างสรรพสินค้า	(11) ที่จอดรถ	(12) สถานีบริการน้ำมัน	(13) ตลาด	(14) ชุมชนแออัด	(15) สถานีขนส่ง	(16) สถาบันการศึกษา	(17) โรงแรม	(18) สถานีรถไฟฟ้า	(19) ร้านอาหาร / ภัตตาคาร	(20) ป้ายรถโดยสารประจำทาง	(21) ที่พักคนงานก่อสร้าง	(22) สะพานลอยคนข้าม	(23) ตู้ชุมสาย	(24) บ้านพักอาศัยทั่วไป	(25) บ้านพักอาศัย / หมู่บ้าน	(26) คอนโด อพาร์ทเม้นท์ คอร์ท เรสซิเด้นท์ เกสต์เฮ้าส์ แมนชั่น	(27) หอพัก	(28) บ้านเช่า / ห้องเช่า	(29) ธนาคาร / สถาบันการเงิน	(30) ร้านทอง / เครื่องประดับ	(31) ร้านเสริมสวย	(32) โรงรับจำนำ	(33) บริเวณตู้โทรศัพท์	(34) บริเวณตู้เอ ที เอ็ม	(35) สถานีรถไฟ	(36) สถานพยาบาล / โรงพยาบาล	(37) อื่น ๆ	รวม	00.01 - 06.00 น.	06.01 - 12.00 น.	12.01 - 18.00 น.	18.01 - 24.00 น.	รวม	
รวม																																											

ตรวจแล้วถูกต้อง

พ.ต. .... รายงาน

(..............................)

ผกก. / รอง ผกก.ป. สถานีตำรวจ ....

แบบรายงานที่ 4/3

แบบวิเคราะห์ข้อมูลรถที่ถูกโจรกรรม ประเภทรถจักรยานยนต์

ในเขตพื้นที่ สถานีตำรวจ .... ประจำปีงบประมาณ ....

เดือน	ประเภทรถจักรยานยนต์						สถานที่เกิดเหตุ																																				ช่วงเวลาที่เกิดเหตุ					หมายเหตุ (จับได้)
	(1) ฮอนด้า	(2) ซูซูกิ	(3) ยามาฮ่า	(4) คาวาซากิ	(5) อื่น ๆ	รวม	(1) ตรอก , ซอย	(2) ถนน	(3) สวนสาธารณะ	(4) บริษัท / โรงงาน	(5) ร้านค้าทั่วไป	(6) ร้านสะดวกซื้อ	(7) สถานที่ราชการ / รัฐวิสาหกิจ	(8) ศาสนสถาน	(9) สถานบริการ	(10) ศูนย์การค้า / ห้างสรรพสินค้า	(11) ที่จอดรถ	(12) สถานีบริการน้ำมัน	(13) ตลาด	(14) ชุมชนแออัด	(15) สถานีขนส่ง	(16) สถานศึกษา	(17) โรงแรม	(18) สถานีรถไฟฟ้า	(19) ร้านอาหาร / ภัตตาคาร	(20) ที่พักคนงานก่อสร้าง	(21) อู่ซ่อมรถ	(22) บ้านพักอาศัยทั่วไป	(23) บ้านพักอาศัย / หมู่บ้าน	(24) คอนโด อพาร์ทเม้นท์ คอร์ต เกสต์เฮ้าส์ เกสต์เฮ้าส์ แมนชั่น	(25) หอพัก	(26) บ้านแบ่งเช่า / ห้องเช่า	(27) ธนาคาร / สถาบันการเงิน	(28) ร้านทอง / เครื่องประดับ	(29) ร้านเสริมสวย	(30) โรงรับจำนำ	(31) โรงภาพยนตร์ / โรงละคร	(32) สถานีรถไฟ	(33) สถานพยาบาล / โรงพยาบาล	(34) อื่น ๆ	รวม	00.01 - 06.00 น.	06.01 - 12.00 น.	12.01 - 18.00 น.	18.01 - 24.00 น.	รวม	
รวม																																															

ตรวจแล้วถูกต้อง

พ.ต. .... รายงาน

(.........................)

ผกก. / รอง ผกก.ป. สถานีตำรวจ ....

แบบรายงานที่ 5/3

แบบวิเคราะห์ข้อมูลรถที่ถูกโจรกรรม ประเภทรถยนต์ และ รถบรรทุก

ในเขตพื้นที่ สถานีตำรวจ .... ประจำปีงบประมาณ ....

เดือน	ยี่ห้อ									สถานที่เกิดเหตุ																																			ช่วงเวลาที่เกิดเหตุ					หมายเหตุ (จับได้)
	(1) โตโยต้า	(2) ฮอนด้า	(3) นิสสัน	(4) มิตซูบิชิ	(5) บีเอ็ม	(6) เบ็นซ์	(7) อื่นๆ	(8) รถบรรทุก ทุกยี่ห้อ	รวม	(1) ตรอก , ซอย	(2) ถนน	(3) สวนสาธารณะ	(4) บริษัท / โรงงาน	(5) ร้านค้าทั่วไป	(6) ร้านสะดวกซื้อ	(7) สถานที่ราชการ / รัฐวิสาหกิจ	(8) ศาสนสถาน	(9) สถานบริการ	(10) ศูนย์การค้า / ห้างสรรพสินค้า	(11) ที่จอดรถ	(12) สถานที่บริการน้ำมัน	(13) ตลาด	(14) ชุมชนแออัด	(15) สถานีขนส่ง	(16) สถาบันการศึกษา	(17) โรงแรม	(18) สถานีรถไฟฟ้า	(19) ร้านอาหาร / ภัตตาคาร	(20) ที่พักคนงานก่อสร้าง	(21) อู่ซ่อมรถ	(22) บ้านพักอาศัยทั่วไป	(23) บ้านพักอาศัย / หมู่บ้าน	(24) คอนโด อพาร์ทเม้นท์ หอพัก เรสซิเด้นท์ เกสต์เฮ้าส์ แมนชั่น	(25) หอพัก	(26) บ้านเช่า / ห้องเช่า	(27) ธนาคาร / สถาบันการเงิน	(28) ร้านทอง / เครื่องประดับ	(29) ร้านเสริมสวย	(30) โรงรับจำนำ	(31) โรงภาพยนตร์ / โรงละคร	(32) สถานีรถไฟ	(33) สถานพยาบาล / โรงพยาบาล	(34) อื่น ๆ	รวม	00.01 - 06.00 น.	06.01 - 12.00 น.	12.01 - 18.00 น.	18.01 - 24.00 น.	รวม	

ตรวจแล้วถูกต้อง

พ.ต. .... รายงาน

(.....................)

ผกก. / รอง ผกก.ป. สถานีตำรวจ ....

แบบรายงานที่ 6/3

แบบวิเคราะห์ข้อมูลรถที่ถูกโจรกรรม ประเภทรถกระบะ และ รถตู้

ในเขตพื้นที่ สถานีตำรวจ .... ประจำปีงบประมาณ ....

สน.	ยี่ห้อ								สถานที่เกิดเหตุ																																			ช่วงเวลาที่เกิดเหตุ				
	(1) อีซูซุ	(2) นิสสัน	(3) มาสด้า	(4) โตโยต้า	(5) มิตซูบิชิ	(6) อื่นๆ	(7) รถตู้ ทุกยี่ห้อ	รวม	(1) ตรอก , ซอย	(2) ถนน	(3) สวนสาธารณะ	(4) บริษัท / โรงงาน	(5) ร้านค้าทั่วไป	(6) ร้านสะดวกซื้อ	(7) สถานที่ราชการ / รัฐวิสาหกิจ	(8) ศาสนสถาน	(9) สถานบริการ	(10) ศูนย์การค้า / ห้างสรรพสินค้า	(11) ที่จอดรถ	(12) สถานีบริการน้ำมัน	(13) ตลาด	(14) ชุมชนแออัด	(15) สถานีขนส่ง	(16) สถาบันการศึกษา	(17) โรงแรม	(18) สถานีรถไฟฟ้า	(19) ร้านอาหาร / ภัตตาคาร	(20) ที่พักคนงานก่อสร้าง	(21) อู่ซ่อมรถ	(22) บ้านพักอาศัยทั่วไป	(23) บ้านพักอาศัย / หมู่บ้าน	(24) คอนโด อพาร์ทเม้นท์ คอร์ต เรสซิเด้นท์ เกสต์เฮ้าส์ แมนชั่น	(25) หอพัก	(26) บ้านแบ่งเช่า / ห้องเช่า	(27) ธนาคาร / สถาบันการเงิน	(28) ร้านทอง / เครื่องประดับ	(29) ร้านเสริมสวย	(30) โรงรับจำนำ	(31) โรงภาพยนตร์ / โรงละคร	(32) สถานีรถไฟ	(33) สถานพยาบาล / โรงพยาบาล	(34) อื่น ๆ	รวม	00.01 - 06.00 น.	06.01 - 12.00 น.	12.01 - 18.00 น.	18.01 - 24.00 น.	รวม
รวม																																																

ตรวจแล้วถูกต้อง

พ.ต. .... รายงาน

(......................)

ผกก. / รอง ผกก.ป. สถานีตำรวจ ....

รวม								สถานีตำรวจ
								พื้นที่รับผิดชอบ (พื้นที่ / ตร.กม.)
								ประชากร (ทะเบียนบ้าน)
								ธนาคาร , สถาบันการเงิน
								ร้านค้าทอง , เครื่องประดับ
								โรงรับจำนำ
								ปั๊มน้ำมัน
								ร้านสะดวกซื้อ
								ศูนย์การค้า, ห้างสรรพสินค้า
								โรงภาพยนตร์
								ร้านค้าของเก่า
								เต็นท์รถ
								อู่ - บริษัทรถแท็กซี่ / สามล้อ
								อู่ซ่อมรถยนต์
								ร้านซ่อม จยย.
								หน่วยราชการ , รัฐวิสาหกิจ
								สถานพยาบาล
								สมาคม / มูลนิธิ / ชมรม
								ศาสนสถาน (วัด / โบสถ์ / มัสยิด)
								สถานศึกษา
								สถานทูต , บ้านพักทูต
								บ้านบุคคลสำคัญ
								ตลาดสด , ตลาดนัด
								สวนสาธารณะ
								คิว รถตู้
								คิว จยย.
								สถานบริการ
								ร้านอาหาร,ภัตตาคาร (นอกโรงแรม)
								สะพานลอยคนข้าม
								ชุมชน
								หมู่บ้าน
								โรงแรม
								บ้านแบ่งเช่า
								หอพัก
								ท่าเรือ (เฉพาะ สน.ทางน้ำ)
								สถานีรถไฟ รถไฟลอยฟ้า รถไฟใต้ดิน
								คอนโด แฟลต คอร์ด อพาร์ทเม้นท์ แมนชั่น เรสซิเด้นท์ เกสต์เฮ้าส์

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

.....

ลงชื่อ .....

(.....)

ตำแหน่ง .....

วันที่ ..... / ..... / .....

ข้อบกพร่องของการปฏิบัติหน้าที่งานป้องกันปราบปรามที่พบเสมอ

1. การตรวจท้องที่ของนายตำรวจ ทั้งระดับ สว. ขึ้นไป และระดับ รอง สว. ไม่เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด เช่น

1.1 ไม่ ว.10 จุดล่อแหลมที่สถานีตำรวจ กำหนดไว้ 15-20 จุด

1.2 ว.10 ไม่ครบ 6 จุด ในการตรวจท้องที่ 1 ครั้ง

1.3 ไม่ลงเวลาในสมุดบันทึกการตรวจท้องที่

1.4 ไม่จัดทำสมุดประจำจุดล่อแหลม 2 เล่ม (เปลี่ยนทุกวันจันทร์)

2. พนักงานวิทยุไม่บันทึกการแจ้ง ว.4 ว.10 ของสายตรวจ และผู้บังคับบัญชาทุกคน (สายตรวจแจ้งทุก 30 นาที และ สวป., รอง สวป. ที่ทำหน้าที่หัวหน้าสายตรวจ แจ้งทุก 1 ชั่วโมง

3. แจ้งผู้บังคับบัญชาอบรมปล่อยแอวสายตรวจ โดยที่ไม่มีผู้บังคับบัญชามาปฏิบัติจริง

4. ห้องควบคุมสกปรกไม่ทำความสะอาด ห้องน้ำมีน้ำขังใช้การไม่ได้ มีกลิ่นเหม็น แสงสว่างไม่เพียงพอ

5. ไม่ตรวจเยี่ยมชุมชนและเก็บข้อมูลตามแบบฟอร์ม

5.1 ไม่ใช้ตำรวจทุกสายงาน

5.2 ไม่ทำเป็นระบบ

6. การตั้งจุด ว.43 ไม่เคร่งครัดตามแนวทางที่กำหนด

7. เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำหน้าที่เวร สวป., รอง สวป.ที่ทำหน้าที่หัวหน้าสายตรวจไม่ให้ความสำคัญในการตรวจเยี่ยมประชาชน

8. ไม่ตรวจตู้แดงอย่างสม่ำเสมอ

9. สายตรวจไปถึงที่เกิดเหตุล่าช้า

10. เวรอำนวยการสถานีตำรวจไม่ตรวจท้องที่ตามแนวทางที่กำหนด

11. รอง ผกก.ป. สวป. ไม่ตรวจห้องควบคุมทุกวัน

12. ไม่ ว.10 ประจำจุดสกัดจับในแต่ละเขตตรวจ

13. การจัดเวรยามสายตรวจไม่ระบุให้ชัดเจนว่าสายตรวจใด ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ใดบ้าง

14. การพิจารณาข้อบกพร่องของผู้ใต้บังคับบัญชาให้พิจารณาไปตามความเหมาะสมกับการกระทำความผิด

15. การบันทึกข้อมูลในสมุดข้อมูลอาชญากรรมไม่ครบถ้วนหรือไม่ได้มีการบันทึก

ข้อเตือนใจ

1. การตรวจท้องที่คือการปฏิบัติงานและปฏิบัติธรรมไปในคราวเดียวกัน
2. ตำรวจกับประชาชนเสมอกันด้วยเกิดและตายคนละครั้ง
3. พรหมวิหาร 4 คือหลักปฏิบัติในการตรวจท้องที่
4. ผู้กระทำผิดคือผู้มีบุญคุณทางวิชาชีพของตำรวจ
5. เมื่อใกล้จะเกิดเหตุร้ายทุกคนรอคอยตำรวจสายตรวจ
6. สายตรวจเหนือประชาชนในหน้าที่ แต่เสมอกันด้วยความเป็นคน
7. ผู้คนรอคอยตำรวจสายตรวจเมื่อมีเหตุ

คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ที่ 354/2553
เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของตำรวจสายตรวจ

ด้วยสำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้จัดทำโครงการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของตำรวจสายตรวจ เพื่อแจกจ่ายให้กับข้าราชการตำรวจ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่สายตรวจตำรวจทั่วประเทศ เป็นคู่มือในการปฏิบัติหน้าที่เมื่อมีเหตุการณ์ที่เจ้าหน้าที่สายตรวจต้องเข้าไปเผชิญเหตุที่เกิดขึ้นใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างถูกต้องตามข้อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ดังนั้น เพื่อให้การจัดพิมพ์คู่มือการปฏิบัติงานของตำรวจสายตรวจมีเนื้อหาถูกต้อง ครบถ้วน ครอบคลุมทั้งในข้อกฎหมาย วิธีปฏิบัติ และหลักวิชาการของตำรวจในการปฏิบัติหน้าที่ สายตรวจจึงแต่งตั้งคณะทำงาน ดังนี้

1. ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (งานป้องกันปราบปรามอาชญากรรม 11)	หัวหน้าคณะทำงาน
2. ผู้บัญชาการสำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ หรือ รองผู้บัญชาการสำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ ที่ได้รับมอบหมาย	รองหัวหน้าคณะทำงาน
3. พลตำรวจตรี อนันต์ ศรีพิรัญ รองผู้บัญชาการ กองบัญชาการตำรวจนครบาล	คณะทำงาน
4. พลตำรวจตรี สุรพล ธนโกเศศ รองผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค 1	คณะทำงาน
5. พลตำรวจตรี ธารา ปุณศรี รองผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค 2	คณะทำงาน
6. พลตำรวจตรี โสภณ พิสุทธิวงษ์ รองผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค 7	คณะทำงาน
7. พลตำรวจตรี ปัญญา มาแม่น รองผู้บัญชาการ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง	คณะทำงาน
8. ผู้บังคับการกองวิจัย	คณะทำงาน
9. ผู้บังคับการกองกฎหมาย	คณะทำงาน

10. พันตำรวจเอก ไพฑูรย์ เพิ่มศิริวิศาล ศาสตราจารย์ (สัญญาบัตร 5) กลุ่มงานคณาจารย์ คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ — คณะทำงาน
11. ผู้บังคับการกองแผนงานอาชญากรรม — คณะทำงาน/เลขานุการ
12. รองผู้บังคับการกองแผนงานอาชญากรรม — คณะทำงาน/ผู้ช่วยเลขานุการ
13. ผู้กำกับการกลุ่มงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม — คณะทำงาน/ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

1. ให้คณะทำงานมีหน้าที่ศึกษาและรวบรวมข้อมูล ข้อกฎหมาย หลักเกณฑ์ และขั้นตอนในการปฏิบัติที่จำเป็นและสำคัญในการปฏิบัติงานของตำรวจสายตรวจ

2. จัดทำคู่มือปฏิบัติงานของตำรวจสายตรวจให้มีเนื้อหา รูปแบบที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน รวมทั้งออกแบบคู่มือและจัดทำรูปเล่มให้เรียบร้อย พร้อมใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของตำรวจสายตรวจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือจัดส่งเอกสาร ให้ข้อมูล เข้าชี้แจง หรือจัดทำรายละเอียดต่างๆ ตามที่คณะทำงานประสานร้องขอ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ.2553

พลตำรวจเอก

(เพรียวพันธ์ ดาบาพงศ์)

รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ปฏิบัติราชการแทน

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คำรวจ ถนนเดชะชูติ ดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ โทร. ๐-๒๒๖๘-๒๘๑๑-๓ โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๔๖๕๘
พฤศจิกายน ๒๕๕๓